Názov stratégie CLLD: Tvoríme spoločne tvár nášho územia

Dodatok č. 2.1
Schválený Valným zhromaždením dňa 12.12.2018

Názov MAS: Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.

Logo MAS

Abstrakt

Verejno-súkromné Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. vzniklo v roku 2007 na princípoch LEADER. V predchádzajúcom programovom 2007-2013 období nezískalo podporu navrhnutej ISRU. Keďže nezískalo finančné prostriedky z programu LEADER, svoju činnosť obmedzilo na vykonávanie malých projektov prevažne z programov cezhraničných spoluprác. V združení bolo vytvorené inštitucionálne zázemie, hlavne členskej základne verejných subjektov, ktoré zabezpečili koherentnosť územia. V roku 2014 sa členská základňa zväčšila o ďalšieho člena verejného sektora. Nakoľko združenie neimplementovalo stratégiu cez program LEADER, počet členov socio-ekonomického sektora sa znížil. V novom programovom o období 2014-2020 Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. aktivizuje svojich členov a má záujem sa uchádzať o podporu navrhnutej stratégie CLLD. Odborne vychádza už z nadobudnutých skúseností, z dobrej znalosti miestnych pomerov, z vytvorenej základne miestnych partnerov, ktorí majú záujem aktívne sa podieľať na rozvoji územia s využitím endogénneho potenciálu. Občianske združenie začalo prípravu stratégie oživovaním územia a komunitnými stretnutiami v každej členskej obci s nevyhnutným zapojením kľúčových aktérov, či už pre identifikovanie kľúčových potrieb, alebo pre programovanie návrhu stratégie CLLD.

Víziou navrhnutej stratégie CLLD „Tvoríme spoločne tvár nášho územia“ je:
Miestna akčná skupina „Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.“ v roku 2030 bude konkurenciesschopným územím využívajúcim vlastné zdroje, s kvalitnými a atraktívnymi podmienkami pre život obyvateľov a atraktívnymi službami pre návštevníkov územia.
Bude využívať svoj vnútorný potenciál pre efektívne využitie prírodného, kultúrneho, spoločenského a hospodárskeho potenciálu v prospech zvýšenia kvality života v území.
Poslanie stratégie:
Stratégia CLLD MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie prispieva k vyváženému a udržateľnému rozvoju územia na základe riešenia vlastných potrieb územia v týchto okruhoch: vzhľad a životné prostredie v obciach (1), služby v obciach a trávenie voľného času (2), podpora podnikania (3), cestovný ruch a dedičstvá územia (4), efektívna činnosť MAS (5).
Je zostavená ako multifondová stratégia, ktorá v sebe integruje finančné zdroje z PRV SR 2014-2020, IROP a vnútorné zdroje územia, ktoré budú zabezpečovať spolufinancovanie jednotlivých operácií v konkrétnych navrhnutých intervenciách stratégie CLLD.

Zahŕňa v sebe integrované znaky a inovačné prístupy na rôznych úrovniach a prostredníctvom rôznych typov.

Obsah

1. Základné informácie o MAS.....5
1.1. Identifikačné údaje MAS 5
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje.....6
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....6
2.1. Vznik a história partnerstva.....6
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD 10
3. Analytický rámec.....13
3.1. Analýza zdrojov územia.....13
3.2. SWOT analýza 73
3.3. Identifikácia potrieb.....76
4. Strategický rámec.....78
4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa.....79
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.....80
4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca.....85
4.4. Integrované znaky stratégie CLLD.....87
4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD.....89
5. Implementačný rámec.....91
5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu.....91
5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS.....91
5.1.2. Implementačný proces.....97
5.2. Akčný plán.....101
5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD.....127
5.3.1. Opis monitorovacích a hodnotiacich opatrení stratégie CLLD.....127
5.3.2. Monitorovacie ukazovatele.....140
6. Finančný rámec.....141
6.1. Financovanie stratégie CLLD.....141
6.2. Finančný plán pre opatrenia.....146
7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť.....146
7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia.....147
7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV.....148
7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP.....149
7.4. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD.....151
7.4.1. Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať.....151
7.4.2. Synergie a komplementarity.....153
7.5 Popis multiplikačných efektov 154
8. Prílohy k stratégii CLLD.....154

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS.....5

Tabuľka č. 2: SWOT analýza.....73
Tabuľka č. 3.3.1: Kľúčové problémové oblasti obcí.....77
Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca.....85
Tabuľka č. 4.A: Opatrenie Stratégie CLLD.....101
Tabuľka č. 4.B: Opatrenie Stratégie CLLD.....104
Tabuľka č. 4.C: Opatrenie Stratégie CLLD.....105
Tabuľka č. 4.D: Opatrenie Stratégie CLLD.....108
Tabuľka č. 4.E: Opatrenie Stratégie CLLD.....110
Tabuľka č. 4.F: Opatrenie Stratégie CLLD.....112
Tabuľka č. 4.G: Opatrenie Stratégie CLLD.....114
Tabuľka č. 4.H: Opatrenie Stratégie CLLD.....116
Tabuľka č. 4.I: Opatrenie Stratégie CLLD.....118
Tabuľka č. 4.Y: Opatrenia PRV - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu 119
Tabuľka č. 4.Z: Opatrenia IROP - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu 124
Tabuľka A) Návrh plnenia míľnikov.....128
Tabuľka B) Cieľové plnenie ukazovateľov SCLLD.....131
Tabuľka C) Riziká implementácie SCLLD 57.....138
Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014 – 2020.....140
Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020.....140
Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 140
Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP.....141
Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov 142
Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy nákladov v rámci príslušných programov.....143
Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu.....144
Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu 145
Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov.....145

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	**Názov MAS**	Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	Registrované dňa 22.06.2007 pod číslom VVS/1-900/90-30374, zmena stanov vzatá na vedomie 19.2.2016, č. spisu:VVS/1-900/90-30374-3
	Sídlo	Kollárova 1146, 908 48 Kopčany
	IČO	45 013 501
	DIČ(ak relevantné)	2022420103
Údaje o banke	**Názov banky**	Prima banka Slovensko a.s.
	Číslo účtu	2608937001/5600
	IBAN	SK 44 5600 0000 0026 0893 7001
	SWIFT	KOMASK2X
Údaje o štatutárovi č. 1	**Meno a priezvisko**	Ing. Dušan Dubecký
	E-mail	starosta@kopcany.sk
	Telefón	034/6604010
Údaje o štatutárovi č. 2	**Meno a priezvisko**	Milan Hollý
	E-mail	ezahorie@ezahorie.sk
	Telefón	0905 625 416
Údaje o kontaktnej osobe	**Meno a priezvisko**	Ing. Dagmar Michaličková Ing. Erika Okániková
	E-mail	info@mas-hornezahorie.sk
	Telefón	0911 227 730, 0911 227 717

1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Oblasť územia Horného Záhoria, na ktorú sa vzťahuje stratégia CLLD je nasledovná:

- populácia cieľovej oblasti (k 31.12.2014): 47.871 obyvateľov
- územie MAS je tvorené 22 obcami
- celková hustota obyvateľstva celého územia MAS (k 31.12.2014) je 128,40 obyv./km2
- ide o súvislé územie (celý okres Skalica a kataster obce Smolinské)

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Budovanie verejno-súkromného partnerstva na území okresu Skalica a obce Smolinské začalo postupnými informačnými aktivitami a stretávaním sa aktérov na miestnej úrovni od roku 2007. V januári 2007 prebehlo prvé informačné stretnutie organizované externými expertmi regionálnej rozvojovej agentúry so zástupcami obcí a miest (na stretnutí klubu ZMOS skalického okresu), kde zástupcovia samosprávy boli informovaní o prístupe LEADER a o PRV SR 2007-2013 a prejavili záujem spolupracovať vo svojom území týmto spôsobom. V roku 2007 v mesiacoch máj a jún prebiehali informačné stretnutia so zástupcami samosprávy a zástupcami neziskového sektora. Jednalo sa o informačné stretnutia s cieľom animácie územia pre vytvorenie verejno-súkromného partnerstva. Kládol sa dôraz, aby územie vytvorilo koherentný celok, a aby v občianskom združení boli zastúpené aktívne organizácie neziskového sektora v území a zastúpenie podnikateľov, ktorí mali záujem pracovať v partnerstve, taktiež na stretnutia boli prizývaní mladí ľudia a samostatne hospodáriaci roľníci. Záujem vytvoriť verejno-súkromné partnerstvo nakoniec prejavilo 20 obcí skalického okresu (vrátane 2 miest) a 1 obec senického okresu a 28 organizácií neziskového a podnikateľského sektora so zastúpením takmer každej obci. Záujmom bolo, aby každá obec bola zastúpená ako neziskovým, tak i podnikateľským sektorom. Úsilie vyvrcholilo dňom 28.6.2007, kedy sa uskutočnilo ustanovujúce Valné zhromaždenie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z., na ktorom boli definované hlavné orgány združenia a jednotlivé zodpovednosti členov. Združenie bolo registrované na MV SR dňa 22.06.2007 pod číslom VVS/1-900/90-30374. Koncom roka 2007 a začiatkom roka 2008 v občianskom združení prebiehali informačné aktivity a uskutočnilo sa niekoľko stretnutí členov o.z. za účelom definovania problémov územia a analýzy silných a slabých stránok,

príležitostí a ohrození. V roku 2008 občianske združenie podalo žiadosť v rámci opatrenia 3.5. PRV SR 2007-2013 za účelom spracovania integrovanej stratégie územia a uplatnenia prístupu zdola nahor. Naplno aktivity boli rozbehnuté v roku 2009, kde k budovaniu partnerstva a zisťovaniu potrieb územia bola prizvaná i široká verejnosť a to prostredníctvom dotazníkového prieskumu v celom území o.z. a prostredníctvom verejných obecných stretnutí v každej členskej obci. Tieto aktivity prispeli k oživeniu partnerstva a k vyprofilovaniu rozvojovej orientácie. Počas celého budovania partnerstva sa členská základňa menila, hlavne zastúpenie podnikateľského sektora. Členská základňa reprezentujúca verejnú správu ostala od založenia združenia po rok 2014 nezmenená, čo zaručilo pre VSP koherentnosť územia. V roku 2014 sa koherentné územie VSP rozširuje o kataster mesta Skalica. Členská základňa socio-ekonomického sektora (záujmová skupina podnikateľského a občianskeho sektora) mierne oscilovala, pohybovala sa okolo 50%. Dôvodom bol neúspech v získaní finančnej podpory na implementáciu stratégie. Posledný vstup nového člena do združenia je zo dňa 24.11. 2016. Mimoriadnym Valným zhromaždením bol prijatý Ovocinár Skalica,s.r.o a do dnešného dňa je stav vyvážený, spolu 46 členov, z toho 22 záujmová skupina verejného sektora, 10 záujmová skupina podnikateľského sektora a 14 záujmová skupina občianskeho sektora. Po neúspešnej žiadosti o získanie štatútu MAS v roku 2009 združenie pracovalo z členských príspevkov členov a malých finančných grantov Nadácie SPP, Fondu mikroprojektov cezhraničnej spolupráce a pod. Od vzniku sa realizovali tieto významnejšie aktivity:

Aktivity financované z externých zdrojov

V roku 2007 – 2008 občianske združenie realizovalo projekt Príprava nových mikroregiónov Trnavského samosprávneho kraja na integrovaný rozvoj vidieka – prístup LEADER, ktorý bol zameraný hlavne na osvetovú činnosť z hľadiska animácie územia a prípravy územia na riadenie rozvoja zdola nahor, na facilitáciu aktérov zapojených v združení, ktorí reprezentovali rôzne sektory.

V roku 2009 prebiehal projekt Príprava Horného Záhoria na integrovaný rozvoj (PRV SR, opatrenie 3.5.). V spracovaní integrovanej stratégie sa naplno využili prvky integrácie potrieb obyvateľov z rôznych sektorov v území a integrácie dostupných finančných zdrojov pre územie pre naplnenie cieľov rozvojovej stratégie. Tento integrovaný prístup v projekte je veľmi inovatívnym prístupom pre územie, ktorý sa v minulosti v území vôbec nevyužíval ani pri rozhodovaní na regionálnej úrovni.

VSP bolo partnerom v projekte s názvom „4-Cykloregio“, ktorý bol financovaný z Programu cezhraničnej spolupráce SR-ČR, konkrétne VSP participovalo na vydaní cyklistickej mapy regiónu.

V roku 2011 sa implementoval projekt s názvom Sprievodca regiónom horného Záhoria, ktorý finančne podporila Nadácia SPP. Výstupom projektu bola brožúra – sprievodca regiónom horného Záhoria – prezentácia hmotného a nehmotného dedičstva nášho regiónu

V roku 2012 realizovalo VSP projekt s finančnou podporou Nadácie SPP s názvom „ Dary prírody po dúškoch“, ktorého výstupom bolo oživenie miestnych tradičných zručností, ktoré sa dochovali do týchto čias a prostredníctvom tohto pomôcť zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov prostredníctvom využívania miestnych/lokálnych prírodných zdrojov. Vytvoril sa herbár bylín horného Záhoria, bylinkárkou bola vytvorená tradičná čajová zmes horného Záhoria, konali sa odborné prednášky a edukačné aktivity priamo na lúke. Kurz s degustáciou čajových zmesí konaný dňa 12.05.2012 ako jedna zo sprievodných aktivít už známeho podujatia, ktoré má nadregionálny charakter, Kvetinové dni konané každoročne v obci Kátov. Aktivita bola zaradená do filmu/videozáznamu vybraných projektov podporených v programe Dedičstvo regiónov, režisér J. Banyák.

V roku 2013 realizovalo VSP mikroprojekt č. SK/FMP/09/026 „Skalická vinárska cesta – prepájame vinárske regióny“, ktorého výstupom bolo vytvorenie trasy Skalickej vinárskej cesty v regióne, osadenie informačných odpočívadiel, vydanie mapy Skalickej vinárskej cesty a na záver prezentačná cyklojazda po Skalickej vinárskej ceste. Skalická vinárske cesta je ako jediná na Slovensku priamo prepojená na už tradičné a známe Moravské vinařské stezky.

VSP bolo v rokoch 2013-2014 partnerom projektu, ktorého nositeľom bola MAS Podhoran, s názvom „Podpora regionálnych produktov z Kopaníc a Záhoria“, financovaný z PRV SR 2007-2013. Výstupom projektu bolo vytvorenie regionálnej značky pre produkty zo Záhoria cez logo, podmienky udeľovania až po samotné udelenie regionálnej značky producentom zo Záhoria. Konali sa vidiecke tržnice, odborné exkurzie do ČR

Aktivity financované z vlastných zdrojov

- propagácia združenia na výstave Agrokomplex, Nitra v roku 2007

- exkurzia zameraná na ekologické projekty v Hostětíne v roku 2007
- študijná cesta do MAS Auserfern, Reutte, Tirolsko v roku 2008
- študijná cesta do MAS Kyjovské Slovácko, ČR v roku 2009
- exkurzia MAS Strážnicko, v roku 2010
- edukačná aktivita a prezentácia lokálnej dreviny jarabiny oskorušovej v obci Smolinské, rok 2010, v spolupráci s MAS Strážnicko
- v roku 2011 získalo VSP 1. miesto v súťaži „O ľuďoch s ľuďmi“ cenu za podporu miestnej demokracie za projekt „ Príprava Integrovanej stratégie rozvoja územia Partnerstva pre Horné Záhorie participatívnou metódou
-Sladká ňedzela na Záhorí, ochutnávka 62 zákuskov z regiónu, anketa o titul „záhorácky zákusok 2012, v roku 2012
- Pro zkušenosti za hranice regionu V, Zaječí, 2012 – prezentácia VSP na školení pre mikroregióny Hodonísnko a Podluží
- účasť VSP na III. Miniveltrhu cestovného ruchu Slovácka, Uherské Hradište 2013
- v rámci partnerskej spolupráce s mikroregiónom Šaštínsko každoročná participácia folklórnych telies nášho regiónu na tvorbe programu tradičného podujatia „Kultúrne slávnosti mikroregiónu Šaštínsko“
- prezentačná cyklojazda na trase Skalickej vinárskej cesty v roku 2016, v spolupráci s Nadací Partnerství

Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva – fotodokumentácia z prvého informačného stretnutia RRA Skalica a ARVI-fotodokumentácia z prípravy nových mikroregiónov TTSK na integrovaný rozvoj-zápisnica z ustanovujúceho valného zhromaždenia zo dňa 28.06.2007-fotodokumentácicia z pracovného stretnutia k PRV 3.5 PRV SR- rozhodnutie o schválení NFP na projektu s názvom Príprava na integrovaný rozvoj územia Horného Záhoria – mapa Cykloregio výstup projektu cezhraničnej spolupráce-Sprievodca regiónom horného Záhoria-fotodokumentácia z projektu Dary prírody po dúškoch-Skalická vinárska cesta, mapa a informačná brožúra-fotodokumentácia a brožúra k výstpupom projektu Podpora regionálnych produktov z Kopaníc a Záhoria-fotodokumentácia z výstavy Agrokomplex 2007-fotodokumentácia z exkurzie v Hostětíne 2007-fotodokumentácia zo študijnej cesty MAS Auserfern Reutte Rakúsko 2008-fotodokuemtácia zo študijnej cesty do MAS Kyjovské Slovácko ČR 2009-fotodokumentácia

z exkurzie do MAS Strážnicko 2010-fotodokumentácia z edukačnej aktivity na tému lokálna drevina jarabina oskorušová 2010- fotodokumentácia zo súťaže O ľuďoch s ľuďmi 2011-fotodokumentácia, plagát a článok k podujatiu Sladká ňedzela na Záhorí- fotodokumentácia a tlačová správa z prezentácie na školení s názvom Pro zkušenosti za hranice regionu ČR-fotodokumentácia z III.miniveltrhu CR Slovácka 2013- fotodokumentácia a plagáty z partnerskej spolupráce s mikroregiónom Šaštínsko- fotodokumentácia a propagačný materiál z prezentačnej cyklojazdy na Skalickej vinárskej ceste 2016

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Široká verejnosť bola do celého procesu budovania VSP a následne aj stratégie územia zapojená a informovaná od roku 2007. V roku 2007 sa uskutočnili informačné stretnutia pre neziskový a súkromný sektor priamo zamerané na informovanie verejnosti o prístupe LEADER a o možnosti animácie územia, až do samotného vytvorenia VSP. V auguste 2007 sa Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. prezentovalo na veľtrhu Agrokomplex Nitra širokej verejnosti. V roku 2007 sa v území podnikli kroky k širšej informovanosti o aktivitách a zámeroch VSP – konali sa 3 pracovné stretnutia k iniciovaniu vzniku miestnej akčnej skupiny v Petrovej Vsi, Popudinských Močidľanoch a v Radošovciach. Následne pokračovali dve informačné stretnutia socio-ekonomických partnerov v Skalici a Petrovej Vsi Od roku 2009 bola zriadená webová stránka www.mas-hornezahorie.sk pre poskytovanie informácií o území a rozvojových aktivitách. Už v januári 2008 bol združením vydaný informačný letáčik, ktorý bol distribuovaný do turistických informačných kancelárií v území a na obecné úrady. Pre širšie informovanie boli v roku 2008 informačné články s odkazom na členstvo v združení uverejňované na v obecných stránkach ako členov združenia a v regionálnom týždenníku Senicko-Skalicko (10 článkov).. Aktivity zapojenia verejnosti sa naplno rozvinuli v roku 2009 pri spracovávaní integrovanej stratégie rozvoja. V mesiacoch jún-júl 2009 prebiehal v celom území (v každej obci mikroregiónu) dotazníkový prieskum, na distribúcii ktorého sa zúčastnili aktivisti neziskových organizácií Únie žien a Jednoty dôchodcov. Zámerom bolo do väčšiny domácností distribuovať dotazník. Po vyhodnotení dotazníkového prieskumu, participatívnym spôsobom bola verejnosť vtiahnutá do procesu zostavovania ISRÚ prostredníctvom verejných stretnutí občanov na každej obci. Následne boli realizované regionálne stretnutia, celkom 5. . Pre potreby informovania širokej verejnosti územia bola vydaná informačná brožúra a distribuovaná do každej domácnosti územia (vyše 9700 domácností). Pre zvýšenie informovanosti boli zrealizované 3 výstavy na tému: Príprava územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. na integrovaný rozvoj a to v obciach Kopčany (28.12.2009-06.01.2010), Popudinské Močidľany

(14.-27.12.2009),a Mokrý Háj (07.-13.12.2009). Ďalšou informačnou aktivitou pri tvorbe stratégie boli 2 besedy na tému: Integrovaný prístup v rozvoji územia – práca s verejnosťou, ktorá sa konala 26.11.2009 v Kopčanoch a Prístup LEADER, LEADER v členských krajinách EU, príklady dobrej praxe, LEADER v SR, ktorá sa konala v Kopčanoch dňa 22.10.2009. S cieľom edukácie a prípravy miestneho obyvateľstva na implementáciu stratégie prebiehali v území v roku 2009 vzdelávacie aktivity pre všetky záujmové skupiny, témy školení: vidiecky CR, postupy PPA pri príjimaní a vyhodnocovaní projektov, postupy PPA, diverzifikácia vidieckej ekonomiky, obnova obcí, podnikateľský zámer a projektová manažment.

Pri tvorbe stratégie boli použité nasledovné informačné aktivity: dotazník, obecné stretnutia, regionálne stretnutia, školenia, besedy, výstavy, články v médiách. Do všetkých informačných aktivít boli zapojené všetky záujmové skupiny.Pri aktivizácii obyvateľstva regiónu Horné Záhorie o.z. v roku 2015 boli využité zručnosti a metodiky získané pri tvorbe stratégie z roku 2007. Použité boli osvedčené a časovo zvládnuteľné nástroje získavania názoru a spätnej väzby od občanov a širokej verejnosti. Celý proces koordinovala a vykonávala regionálna pracovná skupina zostavená z miestnych expertov, ktorí majú dostatočné odborné skúsenosti a disponovali miestnymi znalosťami. Bol zrealizovaný dotazníkový prieskum a to formou terénneho dotazníkového prieskumu v obciach (všetky členské obce – 19). V členských mestách (3 členské mestá) prebiehal dotazníkový prieskum elektronickou formou. Rozsev a následné zozbieranie terénnych dotazníkov v jednotlivých obciach zabezpečoval miestny aktér. Prostredníctvom tohto terénneho dotazníkového prieskumu bolo celkovo oslovených 14% obyvateľov obcí v produktívnom a poproduktívnom veku, pričom návratnosť dotazníkov bola na úrovni 50,63% oslovených respondentov. Nakoľko pri mestskom obyvateľstve sa z minulosti neosvedčil spôsob získavania názoru prostredníctvom terénnych dotazníkov, bol uskutočnený elektronický dotazníkový prieskum. Obyvatelia boli aktivizovaný pre vyplnenie dotazníka formou informačných výziev v miestnom rozhlase, informácie na webovej stránke, cez sociálne siete a cez tlačené občastníky. Po vyhodnotení dotazníkového prieskumu sme následne získavali informácie do problémovej analýzy na stretnutiach v obciach, celkom sa zrealizovalo 22 stretnutí na každej obci, zúčastnilo sa na nich 243 občanov (z toho mali zastúpenie: zástupcovia samospráv – 69, podnikatelia – 26, neziskové org., spolky – 78, farmári – 3, spracovatelia poľno. výrobkov – 4, podnikatelia VCR – 2, zástupcovia komunitných a sociálnych služieb – 8, školy – 22), (zastúpenie podľa pohlavia: ženy – 131, muži – 112), (zastúpenie podľa veku: do 30 rokov – 29, stredný vek – 183, dôchodcovia – 34). V oboch prípadoch participatívneho zapájania obyvateľov do vecí verejných bola použitá metóda

OPERA. Aby bolo možné zrealizovať plánované verejné stretnutia na obciach boli pre tento účel zostavené tímy facilitátorov z členov pracovnej skupiny, respektíve stretnutia na malých obciach organizovali a viedli jednotliví facilitátori. Na zabezpečení facilitácie týchto obecných stretnutí sa podieľali 4 odborníci z pracovnej skupiny. Na publicitu boli použité dostupné mediálne zdroje v regióne – webové stránky jednotlivých obcí - členov VSP, webová stránka www.mas-hornezahorie.sk, regionálny portál e-zahorie.sk, facebook-ové profily e-zahorie a samotného VSP. Do obcí boli distribuované informačné články, plagáty k verejným stretnutiam.

Regionálna pracovná skupina spracovala analýzu zdrojov územia s využitím štatistických údajov Štatistického úradu, Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny, údajov zo zdrojov regionálnych plánov a územných plánov obcí, údajov od obcí a z iných dostupných databáz a údajov. Na základe spracovania a vyhodnotenia analýzy územia Horného Záhoria, pracovná skupina vypracovala SWOT analýzu. Získané informácie z komunitných obecných stretnutí boli využité pri identifikácii potrieb územia, logického rámca a návrhu pre strategický rámec rozvoja územia. Spracované informácie boli rozdiskutované na úrovni výkonného výboru, kde bol programovaný návrh vízie a strategického cieľa, stanovenie priorít a špecifických cieľov stratégie CLLD. V ďalšom kroku pracovná skupina v zmysle Systému riadenia CLLD a metodického rámca pre spracovanie stratégie CLLD pripravila návrh strategického rámca s podrobným špecifikovaním návrhu opatrení. Na základe takto pripravených podkladov sa pristúpilo k programovaniu finančného a monitorovacieho rámca stratégie CLLD. Programovanie prebiehalo na úrovni pracovnej skupiny a výkonného výboru, kde bola dôležitá účasť miestnych aktérov reprezentujúcich práve socio-ekonomický sektor. Na základe spripomienkovaného návrhu analytického rámca, strategického rámca, monitorovacieho rámca, pracovná skupina pripravila návrh uplatnenia vlastných hodnotiacich kritérií pre jednotlivé projekty. Takto vypracovaný a naprogramovaný návrh stratégie CLLD bol distribuovaný medzi členov o.z. na pripomienkovanie. Komplexný návrh stratégie CLLD po zapracovaní priebežných pripomienok stratégie CLLD bol viac krát prezentovaný na regionálnych stretnutiach a následne po záverečných pripomienkach schválený na Valnom zhromaždení VSP dňa 07.12.2015

Povinné prílohy:

- Príloha č. 5.1 Dokumenty preukazujúce proces tvorby stratégie CLLD:– fotodokumentácia z informačného stretnutia RRA a Arvi 2007-fotodokumentácia z prípravy mikroregiónov TTSK na integrovaný rozvoj LEADER 2007- fotodokumentácia

z Agrokomplexu Nitra 2007-prezenčné listiny a zápisy z pracovných stretnutí k iniciovaniu vzniku miestnej akčnej skupiny Petrova Ves, Popudinské Močidľany, Radošovce- prezenčné listiny a zápisy z informačných stretnutí socio-ekonomických partnerov v Skalici, Petrovej Vsi- informačný letáčik z roku 2008-fotodokumentácia z budovania VSP-printscreen webovej stránky- printscreeny webových stránok členských obcí s odkazom na členstvo vo VSP- informačná aktivita formou článkov v regionálnom periodiku Záhorák – informačná aktivita formou dotazníku- informačná aktivita formou verejných stretnutí obyvateľov (plagát)- informačná aktivita verejných stretnutí občanov (prezenčné listiny, fotodokumentácia) každej obce- informačná aktivita formou regionálych stretnutí členov a obyvateľov územia (pozvánka, prezenčné listiny, fotodokumentácia)- informačná aktivita formou výstavy (plagáty, fotodokumentácia, výstavné bannery)- informačná aktivita formou besied (plagáty, fotodokumentácia, prezenčné listiny)-informačná aktivita formou školení (prezenčné listiny, fotodokumentácia)- – prezenčné listiny účastníkov verejných stretnutí občanov na obciach (Dubovce – 14.11.2015, Vrádište – 28.10.2015, Kátov – 27.12.2015, Radošovce – 10.11.2015, Brodské – 9.11.2015, Gbely – 28.10.2015, Oreské – 3.11.2015, Smolinské – 29.10.2015, Trnovec – 29.10.2015, Letničie – 5.11.2015, Holíč – 9.11.2015, Radimov – 28.10.2015, Kopčany – 2.11.2015, Unín – 28.10.2015, Kováloveс – 29.10.2015, Chropov – 3.11.2015, Popudinské Močidľany – 4.11.2015, Lopašov – 5.11.2015, Skalica – 12.11.2015, Prietržka – 11.11. 2015, Mokrý Háj – 10.11.2015, Petrova Ves – 4.11.2015), fotodokumentácia z verejných stretnutí občanov na obciach, propagácia a informačné články o príprave a realizácii stratégie na webových stránkach členov združenia, informácie zverejňované na www.mas-hornezahorie.sk, vzor dotazníka určeného pre zber názorov od občanov, publicita na FB profile Partnerstva pre Horné Záhorie, na regionálnom portáli e-zahorie.sk

Príloha č. 4: Zoznam členov MAS podľa sektorov (vrátane obcí)
Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva

3. Analytický rámec (nie je predmetom zmien dodatku č. 2)

3.1. Analýza zdrojov územia

Všeobecná charakteristika územia

- **výhody/nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia**

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. je uceleným územím, ktoré sa rozprestiera na 37.281,90 ha s počtom 47.871 obyvateľov. Územie leží v severnej časti Trnavského kraja. Tvorené je 19 obcami a 3 obcami so štatútom mesta, zaberá celé územie okresu Skalica a jedna obec – Smolinské je z okresu Senica. Medzi výhody územia z hľadiska polohy patrí dostupnosť územia z iných regiónov a poloha územia v záujmovom trojuholníku Bratislava – Brno – Viedeň. Územie je dostupné od Bratislavy prostredníctvom diaľnice D2. Ďalšou výhodou územia je jeho lokalizácia v pohraničnej oblasti susediacej s Českou republikou, ktorá poskytuje mnohé možnosti rozvoja cezhraničných spoluprác. Ďalšou výhodou z hľadiska lokalizácie je blízkosť územia občianskeho združenia k Rakúsku, kde sa naskytuje možnosť rozvoja ďalších cezhraničných vzťahov s Dolným Rakúskom. Nevýhodou územia je jeho marginalizovaná poloha v kontexte na Trnavský kraj (územie je najsevernejším územím Trnavského kraja). Dopravná dostupnosť územia od krajského mesta Trnava je limitovaná cestou I.triedy Trnava – Jablonica – Senica – Holíč – ČR. Keďže ide o územie, ktorým prechádzajú tranzitné trasy pre kamiónovú dopravu, cesty 1. triedy prechádzajúce územím a teda aj intravilánmi miest a obcí (Holíč, Kopčany), doprava v týchto obciach je značne zaťažená tranzitujúcou dopravou.

Z územno-správneho členenia územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. patrí do Západoslovenského kraja, Trnavského samosprávneho kraja. Úroveň LAU 1 – okres Skalica a Senica. Úroveň LAU 2 – 22 obcí. Územie občianskeho združenia zaberá katastre obcí: Letničie, Petrova Ves, Brodské, Gbely, Radimov, Unín, Kopčany, Holíč, Kátov, Skalica, Trnovec, Vrádište, Mokrý Háj, Prietržka, Popudinské Močidlany, Dubovce, Radošovce, Chropov, Koválovec, Oreské, Lopašov, Smolinské.

Geografická charakteristika územia

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádza v severozápadnom cípe Slovenskej republiky a je zároveň najsevernejšie položeným regiónom Záhoria. Záhorím sa na Slovensku nazýva kraj ležiaci medzi riekou Moravou a vrcholmi Malých a Bielych Karpát. Územie s rozlohou 372,819 km^2 sa rozprestiera medzi tokom rieky Moravy a chrbtom Malých a Bielych Karpát. Rieka Morava na západe územia vymedzuje hranicu s Českou republikou,

Juhomoravským krajom. Členitosť a sklon terénu riešeného územia vytvára výborný potenciál pre turistiku a cykloturistiku.

Geomorfológia a geológia územia

Územie občianskeho združenia zaberá časti dvoch geomorfologických oblastí (Slovensko-moravské Karpaty a Záhorská nížina). Väčšia časť (asi 78 %) územia leží v oblasti Záhorskej nížiny, ktorá sa podľa charakteru reliéfu člení na celok Borskej nížiny a Chvojnickej pahorkatiny. V severných okrajových partiách je územie dotvorené južnou časťou Bielych Karpát (podcelok Žalostinskej vrchoviny), kde tvorí flyšové pásmo a v severozápadnej časti je úzky pruh Dolnomoravského úvalu pozdĺž toku rieky Moravy. Najvyšším bodom riešeného územia je kóta Čupy v Bielych Karpatoch, kataster obce Skalica (574 m.n.m.), najnižším hladina rieky Moravy v katastri Brodské (148 m.n.m.).

Geologický podklad územia tvoria treťohorné morské a jazerné usadeniny a štvorhorné riečne naplaveniny. Treťohorné paleogénne usadeniny sú hlavnou stavebnou jednotkou severnej časti územia. Centrálnu časť územia budujú usadeniny neogénu. Sú tvorené pestrými súvrstviami pieskov, ílov, pieskovcov s bohatým výskytom skamenelín morských živočíchov. Na povrch vystupujú v oblasti Skalice, Holíča a Chropova. Štvrtohorné najmladšie vývojové štádium zemského povrchu tvoria spraše a viate piesky v oblasti Gbelov, Brodského a Kopčian. Ich vývoj je viazaný na mohutné riečne usadeniny rieky Moravy.

Reliéf územia tvoria v západnej časti roviny, ktoré smerom na východ prechádzajú cez mierne zvlnenú pahorkatinu do vrchoviny Bielych Karpát. Podľa svahovitosti pôdy patrí územie do kategórie roviny bez prejavu plošnej vodnej erózie (svahovitosť 0°-1°) a menšia časť územia do kategórie s miernym svahom (3°-7°).

Klimatické podmienky

Základný klimatický typ na Záhorí je nížinná klíma, podnebie je kontinentálne s menšími ročnými teplotnými výkyvmi. Z hľadiska zrážok patrí do mierne vlhkého až vlhkého pásma s miernou zimou. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 600 až 650 mm, priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v rozmedzí od 40 do 60 dní. Priemerné ročné teploty vzduchu dosahujú hodnotu 9,5 ˚C, priemerné júlové teploty 20 ˚C, priemerné januárové teploty -1 až 3 ˚C.

Prírodne hodnotné lokality

Najzachovalejšie časti prírodných ekosystémov v našom území sú vyhlásené za maloplošné chránené územia rôznych kategórií ako napr.: Veterník, Kátovské rameno či Búdkovianske rybníky. Taktiež do územia zasahuje veľkoplošné chránené územie CHKO Biele Karpaty. Územie disponuje i časťami chránených území NATURA 2000 a to chráneným vtáčím územím Záhorské Pomoravie a územím európskeho významu Skalické alúvium rieky Moravy.

- **historický vývoj**

Stručný opis histórie úzmemia

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. patrí do územia Záhorie. Záhorie od nepamäti bolo integrovanou súčasťou územia Slovenska. „ Na Záhorí sa zistilo osídlenie zo všetkých období. Začínajúc neolitom a končiac Veľkou Moravou. Zemepisná poloha Záhoria predurčovala toto územie, aby bolo spojkou medzi Karpatskou kotlinou a úrodnou oblasťou Moravy. Cez toto územie prechádzala strategicky významné obchodné cesty – Jantárová, Česká a Veľkomoravská. Najväčší význam malo Záhorie v dobe rímskej a dobe slovanskej (Krasková, 1994).

Najstaršie roľnícke osídlenie na Záhorí reprezentuje ľud volútovej kultúry, ktorej zvyšky sa zachovali na území Radošoviec. Bohaté náleziská z neskorej doby kamennej (eneolit, 3000-1900 pred n.l.) sa odkryli v Holíči. Medzi najstaršie sídla v riešenom území Horného Záhoria patrí mesto Holíč a mesto Skalica (prvá písomná zmienka je z roku 1217) a obec Chropov (rok 1262). Najmladšou je obec Mokrý Háj s prvou písomnou zmienkou z roku 1569. Najstaršou stavbou na území Skalice datovanou 13. storočí je románska Rotunda sv. Juraja. Cez Mesto Holíč prechádzala križovatka ciest z Moravy do Uhorska (Česká cesta). Na jeho poli sa v roku 1315 odohrala bitka medzi českým kráľom Jánom Luxemburským a Matúšom Čákom Trenčianskym. Od polovice 18. storočia sa holíčsky zámok stal letným sídlom Habsburgovcov.

Rimania na Záhorí

Zásluhou Rimanov sa na naše územie dostalo pestovanie Viniča hroznorodého. Za zakladateľa vinohradníctva aj v tomto území sa považuje Marcus Aurelius Probus. Rimania rovnako prispeli aj k rozširovaniu obilninárstva a vývoju remesiel. Archeologický nález (Gal-

ba z roku 68-69) v obci Brodské dokazuje, že územím prechádzala Jantárová cesta, ktorá hrala v dobe rímskej významnú úlohu.

Slovanské obdobie

Veľkomoravská ríša bola pred viac ako tisíc rokmi prvým štátnym útvarom, ktorý sa rozkladal aj na riešenom území – v povodí rieky Moravy a žili v ňom naši predkovia Slovieni. Veľkomoravská cesta spájala strediská susednej Moravy-Mikulčice, Staré Město, Pohansko s centrom ríše Nitrou. Skalica bola strediskom ťažby kameňa pre mikulčické hradisko a Veľkomoravská cesta prechádzala cez kataster obce Kopčany okolo kostola sv. Margity Antiochijskej. Mesto Holíč tiež reprezentuje historické osídlenie starých Slovanov s Vodným hradom z 11 storočia.

Habáni na Záhorí

Na západné Slovensko prišli v roku 1545. Do konca 16. storočia sa usadili na Slovensku v 12 obciach. Z riešeného územia to boli nasledovné obce: Brodské, Holíč, Kátove, Gbeloch, Kopčanoch a v Popudinách (obec Popudinské Močidľany). Všade, kde sa usadili, založili samostatné dvory. Každý musel pracovať v komunite a vyučiť sa niektorému remeslu. Habáni boli vynikajúcimi keramikárskymi majstrami. Habánov preslávila výroba fajansy – polievanie hlinených nádob nepriezračnou cíničito-olovnatou glazúrou. Svoje výrobky zdobili štyrmi výraznými nelomenými farbami vysokého ohňa: modrou, zelenou, žltou, fialovou.

Habsburgovci a Záhorie

V roku 1749 odkúpil Holíčsko – Šaštínske panstvo za 350 000 fl. od posledného mužského potomka czoborovského rodu Jozefa, ktorý bol vysoko zadĺžený, manžel Márie Terézie František Štefan Lotrinský. Za jeho éry zažilo severné Záhorie výrazný hospodársky rozvoj. Vybudovali sa tu viaceré nové majere, v Kopčanoch zariadenie na odchyt divokých kačíc, zmodernizoval a rozšíril sa tunajší starý czoborovský žrebčinec nazývaný „Štít“, ktorý bol chovom koní známy po celej Rakúskej ríši. František Štefan Lothrinský okrem toho založil manufaktúru na výrobu majoliky v Holíči a kartúnku v Šaštíne. Cisárska rodina prestavala Holíčsky hrad na luxusné zámocké sídlo a samotná Mária Terézia tu pravidelne niekoľko rokov trávila letné mesiace.

Horné Záhorie na začiatku 20. storočia

Na celom Slovensku ako integrovanej súčasti Uhorska za začala prejavovať industrializácia krajiny a zvyšovanie výkonnosti poľnohospodárstva. Popri pšenici sa významne rozšírilo pestovanie sladovníckeho jačmeňa, cukrovej repy, zemiakov, kukurice. To umožnilo rozšíriť, ale i budovať nové spracovateľské kapacity aj na Záhorí. S rozvojom potravných spolkov, družstevníctva a podnikania boli založené pivovar a liehovar v Holíči, liehovar a mliekáreň v Skalici, a i. Prvým priemyselným podnikom v regióne bola skalická *Továrňa na výrobu kartonážneho zbožia* (1905), predchodca dnešného Grafobalu. V roku 1914 sa začala priemyselná ťažba ropy v Gbeloch. Na začiatok 20. storočia datujeme aj začiatky rozvoja kultúry (divadelníctvo, múzeum v Skalici), a sociálnych služieb – (chudobinec v Skalici, 1908) v regióne.

○ *zaujímavosti a zvláštnosti územia, typické črty*

Špecifickým základom pre budovanie identity územia sú viaceré atraktívne objekty a lokality, predovšetkých kultúrno-historické pamiatky, prírodné prvky v krajine a genius loci územia. Pre budovanie identity pre územie Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. sme identifikovali tieto typické črty:

rieka Morava

Územie občianskeho združenia má prírodný fenomén – rieku Moravu, ktorá tvorí sieť meandrov a kanálov, a tak dotvára typické črty územia Horného Záhoria. Oblasti lužných lesov lemujú tok rieky. V tejto časti územia sa nachádza prevažná väčšina chránených areálov a území, ktoré majú významný potenciál pre prezentáciu prírodných hodnôt. V území sa v súčasnosti rozvíja zámer splavnenia rieky Moravy pre rekreačnú plavbu podporovaný najmä z českej strany s cieľom predĺženia Baťovho kanála – rekreačnej vodnej cesty po toku rieky Moravy. Pre tieto účely bola pre územie spracovaná štúdia „Povodie rieky Moravy v dotyku s Trnavským samosprávnym krajom – regionálna rozvojová štúdia pre účely ďalšieho využitia“.

história a identita územia

Vďaka výhodnej geografickej polohe a priaznivým klimatickým podmienkam patrí územie Horného Záhoria k najstaršie osídleným územiam na Slovensku. Identitu územia vytvorila dlhodobá previazanosť na viedenský panovnícky dvor, nakoľko väčšina obcí bola

poddanskými obcami panstva Františka Lotrinského. Dodnes sú v území zachované stavby bývalého panstva, ktoré mali rekreačnú, alebo hospodársku funkciu (holíčsky zámok a sýpka, žrebčín s kaštielikom a kačenáreň v Kopčanoch, a i.) ale aj zvyšky barokovej krajiny (aleje, bažantnice, rybníky). Významnou atraktivitou územia je slobodné kráľovské mesto Skalica so zachovalou stredovekou zástavbou (Pamiatková zóna).

Veľká Morava

Územie je bohaté na výskyt archeologických lokalít z obdobia Veľkej Moravy, nájdené artefakty sú súčasťou zbierok Záhorského múzea v Skalici a expozície prírodovedeckého múzea v Kopčanoch. Významná je aj stále aktuálna snaha o zapísanie Slovanského hradišťa v Mikulčiciach spoločne s areálom a kostolom sv. Margity Antiochijskej v okolí Kopčian na Zoznam svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO pod názvom Mikulčicko-kopčiansky archeopark. V území sa nachádzajú 2 významné pamiatky románskeho slohu (z Veľkomoravskej doby) a to Rotunda sv. Juraja v Skalici a kostol Sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch. Veľkú historickú a pamiatkovú hodnotu má kostol sv. Margity Antiochijskej, ktorý pochádza z obdobia Veľkomoravskej ríše a radí sa medzi najstaršie sakrálne stavby v Strednej Európe.

Na túto iniciatívu nadväzujú aj významné pamiatkové hodnoty nielen hmotného ale i nehmotného dedičstva z čias pôsobenia F. Š. Lotrinského, manžela Márie Terézie. F. Š. Lotrinský svoju činnosť sústredil hlavne na podnikateľské hospodárske aktivity. Rozvoj týchto hospodárskych aktivít v období baroka malo významné hospodárske oživenie celého regiónu, ponímajúc väčšinu obcí územia občianskeho združenia. Historickú identitu považujeme za spoločný prvok pre rozvoj územia.

Uvádzame niektoré významné pamiatkové objekty:

- Holíčsky zámok ako letné sídlo Márie Terézie (v súčasnosti vo vlastníctve mesta Holíč, pamiatka vyžaduje celkovú revitalizáciu, mesto ju postupne začína využívať a opravovať hlavne pre kultúrne a rekreačné účely)

- barokový žrebčín v Kopčanoch ako hospodársky objekt letného sídla Márie Terézie (v súčasnosti vo vlastníctve obce Kopčany, obec ju od roku 2006 pomaly rekonštruuje, vrátilo sa mu pôvodné využitie, v objekte má zázemie Jazdecký a agroturistický klub a sú v objekte ustajnené kone)

- Kačenáreň – hospodársky dvor v Kopčanoch (pamiatkovo významný, v súčasnosti v torzálnom stave, je tu zámer rekonštrukcie hospodárskeho areálu ako súčasti archeologického parku)

- baroková krajina (gaštanové aleje v území prepájajúce jednotlivé objekty a tým aj jednotlivé obce v katastroch Holíča a Kopčan)

Tieto objekty a prvky vytvárajú v území komplexný útvar „barokovej krajiny“ ako nejakej „predtechnickej krajiny“, ktorej hodnota presahuje hranice nášho regiónu aj štátu.

Víno a vinohrady

Pre vinohradnícke lokality nachádzajúce sa v riešenom území je špecifická urbanistická zástavba menších domčekov tzv. „vinohradníckych búd“, ktoré plnia funkcie späté s pestovaním a dorábaním vína. Nachádzajú sa v extravilánoch obcí Skalica, Vrádište, Prietržka a Radošovce, mnohé „búdy“ a sklepy sú i architektonicky hodnotné objekty, ktoré dotvárajú kolorit a charakter riešeného územia. Vinohradnícka oblasť v území patrí do Malokarpatskej vinohradníckej oblasti, rajónu Skalického.

Sakrálne stavby v území

V území sa nachádza veľké množstvo drobných sakrálnych stavieb, v podobe kaplniek, zvoníc, kalvárií, božích múk a krížov, ktoré odzrkadľujú sakrálny život územia, mnohé sú zasvätené rôznym patrónom a svätým, ktorí mali obyvateľov územia ochraňovať. Najznámejšie sú Rotunda Sv. Juraja a Jezuitský kostol v Skalici (odsvätený, slúžiaci na kultúrne účely) a Kostolík Sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch (veľkomoravská pamiatka). Priamo v území sa nachádza malé pútne miesto v obci Radošovce. Mnohé objekty sú zrekonštruované, väčšie objekty sa rekonštruujú postupne. Tieto stavby významne dotárajú ráz krajiny územia Partnerstva pre Horné Záhorie.

Typická ľudová architektúra a urbanistická zástavba – záhorácka architektúra

Záhorácka architektúra bola známa bielym sfarbením domčekov a s typickými črtami valbových striech, okien a dverí. Táto architektúra sa s vplyvom nových trendov v domovej výstavbe z nášho územia pomaly vytráca. Záujmom občianskeho združenia je zachovať a rozvíjať kultúrne architektonické dedičstvo územia a obnoviť tradíciu bielych domov na Záhorí.

Folklór a ľudové tradície

V obciach územia sú stále živé tradície, ktoré sa uchovávajú najmä organizovaním dedinských zábav, podujatí, bohatý je i cirkevný život obyvateľov a ich tradičné oslavy a procesie. Medzi obyvateľstvom sa dochoval i tradičný slovesný jazykový prejav – záhoráčtina, v prípade Skalice - skalická mestská reč. Ľudové tradície sa uchovávajú i aktívnym pôsobením folklórnych súborov a folklórnych skupín, ale i aktívnou činnosťou Únie žien a iných OZ.

Krajina vhodná pre cykloturistiku a vodnú turistiku

Krajina územia s mierne zvlneným terénom medzi Bielymi Karpatmi a riekou Moravou je veľmi vhodná na rozvoj cykloturistiky a vodnej turistiky (rieka Morava, Baťov kanál). Tento charakter krajiny ponúka pre územie významný potenciál rozvoja menej náročnej turistiky so zameraním na poznávanie kultúry, histórie a prírodných hodnôt územia.

Popis prírodných zdrojov

Hydrologické podmienky

Územie občianskeho združenia patrí do povodia rieky Moravy, ktorá je súčasne aj recipientom územia. Stredom územia preteká prítok rieky Moravy, riečka Chvojnica (chránená prírodná pamiatka). Rieka Morava je v celom území upravená a ohradzovaná na prietok Q_{100}. Územie je ďalej odvodňované aj sústavou kanálov: Kopčiansky, Brodské-Gbely, Tvrdonice-Holíč a odvodňovacím kanálom z bývalých ZVL v Skalici. Na toku rieky Moravy v našom území sú vybudované 2 pohyblivé hate v 92,75 r.km Kopčany a v 101,794 r.km Hodonín, okrem toho je vybudovaný na rieke stupeň v 85,385 r. km Tvrdonice a jeden sklz v 79,5 r.km Brodské. Kapacita jednotlivých upravených úsekov sa pohybuje od Q1 = 440 m3.s-1 po Q100 = 770 m3.s-1. V k.ú. Skalice je na toku riečky Radějovka vybudované stavidlo na Baťovom kanáli.

Chvojnica je upravená v dĺžke 7,23 km. Účelom úpravy riečky je ochrana územia proti záplavám, najmä od vzdutej hladiny Moravy. Z toho dôvodu boli vybudované spätné hrádze v dĺžke 3,1 km. Ostatná časť toku z celkovej dĺžky toku 32,550 km je neupravená.

Pre územie pre odvedenie vnútorných vôd, ktoré nie je možné odviesť gravitačne, sú vybudované dve odvodňovacie sústavy s čerpacími stanicami. Odvodňovacia sústava Brodské (ČS Brodské) a odvodňovacia sústava Holíč-Skalica (ČS Kopčany). Čerpacia stanica Brodské odvodňuje územie s plochou 59,9 km^2. Prívodný kanál má dĺžku 4,470 km s kapacitou 5,5 $m^3.s^{-1}$. Na tento kanál nadväzuje kanál Tvrdonice-Holíč (dĺžka 12,684 km). Primárnym recipientom odvodňovacej sústavy je rameno Moravy pri Brodskom, do ktorého ústi gravitačne i kanál Brodské-Gbely s odvodňovanou plochou 32,515 km^2. Čerpacia stanica Kopčany odvodňuje územie s plochou 41,2 km^2 . Kapacita je 6 $m^3.s^{-1}$. Recipientom je rieka Morava. Prívodný kanál (Kopčiansky) dĺžky 11,797 km má kapacitu 12,0 $m^3.s^{-1}$

V území je 8 **malých vodných nádrží**: Radošovce (Chropovský tok, rybník), Radošovce (Kovalovecký tok, závlahy), Petrova Ves (Unínsky tok, závlahy), Prietržka (tok, Rúbanisko, závlahy), Búdkovianske rybníky (Budkovianský potok, rybník), Kostolnica (Skalica-Mlynky), Skalica (rybníky), Smolinské (rybník). A niekoľko štrkovísk: Adamov, štrkoviská Unín, Kopčany- Boričky, Cunín, Bažantnica. V rámci protipovodňových opatrení bol vybudovaný hrádzový systém v okolí rieky Morava a suchý polder v Oreskom.

Zdroje pitnej vody sa vyskytujú v náplavoch rieky Moravy, sú to infiltrované vody z Moravy. Táto podzemná voda vykazuje nadlimitný obsah železa a mangánu a nevyhovuje kritériám nariadenia vlády č. 354/2006 Z.z. pre pitnú vodu v znení neskorších predpisov, preto sa musí upravovať. Využíva sa pre skupinový vodovod Holíč-Skalica. Vodné zdroje – studne sú v Holíčskom lese, Skalici, v štrkoviskách Boričky južne od Kopčian, taktiež neďaleko Gbelov. Výdatnosť vodných zdrojov, ktoré sa využívajú pre pitnú vodu v území je 186 l/s. V súčasnosti sa buduje prepojenie so skupinovým vodovodom Senica. Niektoré podhorské obce majú vlastný malý zdroj pitnej vody s výdatnosťou viac ako 5m^3/s.

Pedologické podmienky

Pôdne pomery územia sú závislé na geologickom podklade a hydrologických pomeroch. V pôdnej mape územia sa nachádzajú čiernozeme, hnedozeme, rendziny, nivné pôdy, mačinové pôdy a lužné pôdy. Kvalita pôd podmienila hospodárske využitie krajiny Úrodné

pôdy sú využívané pre poľnohospodárske účely ako orná pôda, lúky a pasienky, Pre poľnohospodárstvo nevhodné pôdy sú porastené lesmi.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Okres Skalica, do ktorého patrí územie občianskeho združenia má najvyššiu lesnatosť v rámci Trnavského kraja (24,9%). Podiel lesov z územia občianskeho združenia je 27%. Nachádzajú sa tu rôzne typy lesa. Moravu lemujú lužné lesy (Skalica, Holíč, Kátov). V pravidelne zaplavovanom území rastú mäkké lužné lesy, v ktorých sa vyskytujú vŕby biele, topole biele a topole čierne. Na vyššie položených častiach nivy sa rozšíril tvrdý lužný les, v ktorom rastú najmä jasene, bresty a duby. Rozsiahle terasy rieky Morava pokrývajú dubovo-hrabové lesy. Na viatych pieskoch boli vysadené borovicové lesy s dubom (Gbely, Kopčany). Chvojnickú pahorkatinu na severe územia charakterizujú dubovo-hrabové spoločenstvá, na nivách vodných tokov jaseňovo-jelšové lužné lesy. V podhorí a na svahoch Bielych Karpát sa ťahajú bučiny, so stúpajúcou nadmorskou výškou sa miešajú s bukmi, jedľou bielou a javormi.

V území sa vyskytuje kategória lesov hospodárskych, ochranných a lesov osobitného určenia. Z hľadiska poľovníckej rajonizácie patrí celé územie do poľovnej oblasti pre malú zver, poľovná oblasť Senica MII.

Rozsiahle plochy lúk sa zachovali v katastri obce Chropov a Kovalovec. V časti Chvojnickej pahorkatiny (PR Veterník) sa vyskytujú kosatec dvojfarebný, vstavač vojenský, hlaváčik jarný, poniklec veľkokvetý, drieň obyčajný a kavyľ. V podhorí a na svahoch Bielych Karpát sa vyskytujú paprade, mesačnica trváca, deväťsil biely a iné. Zo živočíšnych druhov typických pre listnaté lesy tu žijú hvizdák veľký, tchor stepný, beluša malá a chocholačka vrkočatá. V území je hojný výskyt poľovnej zveri - danielia, srnčia, diviačia a zajačia, a pod. Zo šeliem v území žije líška a kuna obyčajná. Z vodného vtáctva v území hniezdi sliepočka zelenooká, kačica divá, volavky, bociany a i. Obojživelníky – mloky a žaby nachádzajú vhodné prostredie v močariskách. Z riečnej fauny tu žijú viaceré druhy vodného hmyzu a rýb (kapor, belica, zubáč, ostrież). Územie sa vyznačuje značnou rozmanitosťou rastlinných a živočíšnych druhov.

Cieľom združenia Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. je využívať územie prostredníctvom miestnych zdrojov a profitovať z neho. Z hľadiska krajinnej tvorby je vhodné obnoviť mozaikový typ územia, vybudovať a následne využívať funkčné líniové a ostatné prvky krajiny, ktoré predurčujú územie byť územím trvalo-udržateľným.

Súčasná situáciu v environmentálnych ukazovateľoch v území

Hodnotenie kvality povrchových a podzemných vôd

Významný vodný tok Morava a ďalšie menšie toky v území sú tokmi alochtónnymi a na územie pritekajú znečistené. Je to dôsledok vypúšťania znečistenia na horných a stredných úsekoch tokov (rieka Morava) priemyslom, poľnohospodársko-potravinárskym komplexom, komunálnou sférou (riečka Chvojnica). K tomuto stavu sa pridáva kontaminácia povrchových a následne aj podzemných vôd a stojatých vôd vplyvmi splachu z poľnohospodárskej pôdy. Významný podiel na plošnom znečistení vôd majú neodkanalizované sídla (14 obcí je bez kanalizácie, 2* obce sú čiastočne odkanalizované), výrobné prevádzky, farmy živočíšnej výroby, skládky priemyselných a komunálnych odpadov. Vážnym problémom je poškodenie akosti podzemných vôd vplyvmi strojárskeho priemyslu.

V území občianskeho združenia existujú obce, ktoré nie sú vybavené základnou environmentálnou technickou infraštruktúrou (vodovod, kanalizácia). 6 obcí (v povodí Chovojnice) nemá vybudovaný ani vodovod ani kanalizáciu. Až 14 obcí (viac ako 50% obcí územia) nemá vybudovanú kanalizáciu, čo predstavuje reálne ohrozenie znečisťovania podzemných vôd a povrchových tokov.

Kvalita vôd vodných tokov riešeného územia je veľmi nízka, dosahuje IV. až V. stupeň triedy kvality. Najväčší podiel na zaradení do tejto triedy majú zlúčeniny dusíka a fosforu. Toky sú znečistené sedimentačným a naviatym materiálom v dôsledku slabej ochrany tokov vegetáciou, s čím súvisí erózia brehov. Voda v rieke Morava vykazuje zvýšený obsah N-NO_2, psychrofilných baktérií a zvýšený obsah Zn. Na Kopčiansky kanál sa v k.ú. Skalica napája recipient odpadových vôd priemyselnej zóny Skalica Výtržina a ČOV Skalica. V k.ú. Holíč sa na kanál Tvrdonice - Holíč napája kanál Kýštor znečistený odpadovými vodami z ČOV Holíč a pôsobí ako recipient priemyselných vôd z prevádzok mesta Holíč

Hodnotenie kvality ovzdušia

V území občianskeho združenia hlavný podiel na emisiách v ovzduší predstavujú škodliviny pochádzajúce zo spaľovacích procesov (stacionárne zdroje znečisťovania

ovzdušia) a v menšej miere z technologických výrob. Ide o emisie tuhých znečisťujúcich látok, oxidov síry, oxidov dusíka, oxidu uhoľnatého ako hlavných znečisťujúcich látok a v minimálnych množstvách sa nachádzajú i emisie organických látok vyjadrených ako celkový organický uhlík (lakovne), emisie chlóru, fluóru prípadne ťažkých kovov. Vývoj emitovaných emisií v okrese Skalica za roky 2013-2014 je uvedený tabuľke č. 3.1.1. (Príloha analýzy zdrojov územia).

Plynofikácia miest a obcí v 90-tych rokoch výrazne prispela k zlepšeniu kvality ovzdušia. Výrazným súčasným znečisťovateľom ovzdušia územia zostáva tepelná elektráreň v Hodoníne (mimo územia), ostatní znečisťovatelia riešeného územia sú: INA Skalica s.r.o., Grafobal a.s. Skalica, MOVIS - AGRO, AK, s.r.o. Skalica, Semanová Viera -Záhradníctvo Skalica, Skal & CO spol. s r.o., ROD Skalica, RD Petrova Ves, PD Popudinské Močidľany, PD Radošovce, Roľnícke družstvo BLIŽINA, SLOVNAFT, a.s. (maloobchodná divízia), PD Gbely a.s., BVS, a.s., Eissmann Automotive Slovensko spol. s r.o., AZOTER, s.r.o. Nové Zámky.

Hodnotenie kvality pôd

Poľnohospodárska pôda v území je ohrozená vodnou a veternou eróziou. Hlavnou príčinou tohto javu je nevyhovujúce usporiadanie štruktúry krajiny. Intenzifikáciou poľnohospodárstva nadmieru vzrástla výmera ornej pôdy voči plochám pasienkov a lúk, ktoré horšie odolávajú erózii. Došlo i k zmene retenčnej schopnosti, čím sa urýchlil povrchový a podpovrchový odtok vody a živín a pôda sa vystavila zvýšenému vplyvu prúdenia vzduchu.
Potenciálne problémové z hľadiska veternej erózie sú katastrálne územia týchto obcí: Kopčany, Gbely, Brodské, Smolinské. Menej obce Unín, Vrádište, Holíč, Letničie. Potenciálne ohrozené vodnou eróziou sú nasledovné katastre obcí: Popudinské Močidľany, Dubovce, Radošovce, Prietržka a Koválovec. V území partnerstva nie sú monitorované zvýšené koncentrácie rizikových prvkov vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej činnosti, čiže pôda nie je vedená ako kontaminovaná. Zastúpenie pôdnych druhov v okrese Skalica z hľadiska ohrozenia eróziou uvádza tabuľka č. 3.1.2. (Príloha analýzy zdrojov územia).

Využitie územia a pôdneho fondu

Celková výmera katastrálneho územia v pôsobnosti občianskeho združenia zaberá **37.282 ha**. **Poľnohospodárska pôda** zaberá **23.428 ha (63% celkovej rozlohy plochy**), **nepoľnohospodárska plocha zaberá 13.854 ha (37% územia).**

Lesy z celkovej výmery katastrálneho územia tvoria 26% (9.666 ha), vodné plochy 2,4% (895 ha), zastavaná plocha a nádvoria takmer 6% (2.187 ha), ostatná plocha 3% (1.106 ha). Najlesnatejšími obcami sú obce Chropov (46% výmery katastra), Gbely (46%) a Brodské (38%). Najvyššiu výmeru vodných plôch majú Kopčany (7%), Kátov (6%) a Brodské (5%). Najzastavanejšími obcami v území sú obce Holíč (11%), Vrádište (11%) a obec Trnovec s 10% podielom zastavanej plochy územia katastra.

Zaradenie územia do poľnohospodársky znevýhodnených oblastí (LFA)

Rozdelenie k.ú. obcí Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. do oblastí so špecifickými nevýhodami uvádza tabuľka 3.1.3. (Príloha analýzy zdrojov územia).

Sedem katastrov územia obcí sa nachádza v jednej zo špecificky znevýhodnených oblastiach z hľadiska charakteru pôdy. Obce Chropov, Kovalovec a Dubovce sa nachádzajú v oblasti kde má pôda nižšiu výnosovosť – menej ako 27 bodov. Extra vysýchavé pôdy sú lokalizované v katastroch obcí Gbely, Smolinské a Brodské. Obec Kátov patrí do kategórie charakteristickej mokrými pôdami.

V riešenom území sa z hľadiska spôsobu využívania pôdneho potenciálu nachádzajú tieto typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskeho pôdneho fondu: potenciálne orné pôdy a striedavé polia (zdroj: M. Džatko a kol., 2001). Z pôdnych typov sa v riešenom území nachádzajú typické černozeme (30%), regozeme modálne (21%), čiernice (20%) fluvizeme glejové, hnedozeme modálne, černozeme hnedozemné a rendziny. Z pôdnych druhov sa na území nachádzajú pôdy stredne ťažké piesočnatohlinité a menej pôdy ľahké piesočnaté a hlinitopiesočnaté.

Využitie lesných a vodných zdrojov, využitie poľnohospodárskej pôdy

V riešenom území sa lesné pozemky nachádzajú o výmere 9.666 ha . Najväčší podiel lesných pozemkov je v obciach Chropov (46%), Gbely (46%), Brodské (38%), Smolinské (39%) a Kovalovec (35%). Žiadnymi lesnými pozemkami nedisponujú obce Mokrý Háj, Popudinské Močidľany, Prietržka, Trnovec a Vrádište.

V drevinovom zložení porastov prevládajú listnaté stromy. V lokalitách pozdĺž rieky Moravy (katastre Skalica, Kátov, Holíč a časť katastra obce Kopčany) sa nachádzajú pôvodné lužné lesy, kde sú zastúpené lesné spoločenstvá jaseňovo-brestových a dubovo- brestových lesov. Z listnatých stromov sú v území zastúpené: buk lesný, hrab obyčajný, dub letný, dub zimný, javor poľný, javor mliečny, jaseň štíhly, jaseň manový, topoľ domáci, topoľ šľachtený (nie je pôvodná drevina), agát biely. Popri rieke Morava sa nachádza jaseň americký, ktorý je introdukovanou drevinou. Druhy ihličnatých drevín v území sú nasledovné: borovica lesná, smrek obyčajný, smrekovec opadavý, borovica čierna.

Z hľadiska kategorizácie lesov hlavnou funkciou lesov v riešenom území je produkcia drevnej hmoty – hospodárske lesy. V lokalitách chránených území je funkcia lesov ochranná (Skalické alúvium rieky Moravy, Zámčisko). Ťažba drevnej hmoty sa robí podľa platných lesných hospodárskych plánov. Drevná hmota sa predáva spotrebiteľom. Vrcholové časti drevín sa používajú na predaj ďalšiemu spracovateľovi za účelom produkcie biomasy.

V území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádza 22 poľovných revírov. Nie každý poľovný revír kopíruje katastrálne územie, čo znamená, že niektoré poľovné revíry zasahujú aj mimo územia občianskeho združenia. V poľovných revíroch sa nachádza voľne žijúca zver, ktorá je poľovnícky využívaná a obhospodarovaná. Ide o poľovné oblasti s chovom srnčej zveri, malej zveri a danieliu lokalitu. Poľovné revíry sú obhospodarované 22 poľovnými organizáciami.

Vlastníctvo lesných pozemkov

Územie občianskeho združenia spadá pod správu lesných správ LS Holíč a LS Gbely. Z celkovej výmery lesných pozemkov územia občianskeho združenia 42% spadá pod neštátne vlastníctvo a až 58% výmery patrí štátu. Lesy v neštátnom vlastníctve sú obhospodarované súkromnými spoločnosťami.

Využitie vodných zdrojov

Vodohospodársky potenciál riešeného územia je nízky. Podľa vyhlášky MŽP SR č.211/2005 medzi vodohospodársky významné toky v území patria: Morava, Chvojnica, Chropovský potok, Koválovecký potok, Rúbaniskový potok, Unínsky potok, Kopčiansky kanál, Výtržina, Tvrdonice-Holíč, Brodský kanál. Významným vodným tokom, ktorým tečie po hranici s Českou republikou je **rieka Morava**. Rieka Morava je z hľadiska využitia výhľado-

vo sledovaná vodná cesta. Pre rekreačnú vodnú plavbu sa využíva časť toku medzi Hodonínom smerom proti toku rieky (smer Skalica, Rohatec) a úsek Gbely(Adamov)-Kopčany. Vodné technické zariadenia pre rekreačnú plavbu sú na území Českej republiky v katastri mesta Skalica. Pre rekreačnú vodnú plavbu má význam aj hraničný vodný tok Radějovka (Baťov kanál). Výhľadovo tu existuje zámer rekreačného splavnenia rieky Moravy a výstavby technických zariadení na rieke ako i na slovenskom brehu.

Ďalším významným vodným tokom je **rieka Chvojnica**. Rieka Chvojnica sa vlieva do Moravy na 101. riečnom kilometri v katastrálnom území mesta Holíč v nadmorskej výške cca 162 m n. m. Chvojnica je najzachovalejším vodným tokom Horného Záhoria, koryto s priľahlými brehovými porastami je od prameňa až po obec Trnovec chráneným územím so IV. stupňom ochrany. Rieka sa využíva ako protipovodňová ochrana. Sporadicky ju v časti, ktorá preteká katastrom mesta Holíč, využívajú individuálni vodáci na krátkodobú plavbu malými plavidlami.

Pravostranné prítoky Chvojnice – Chropovský potok, potok Raková, Kováloveckýpotok, ľavostranné potoky Chvojnice – Búdkovianský potok sa nijako významne nevyužívajú. Uninský potok je ľavostranný prítok rieky Moravy. Ďalšie malé vodné toky: Radimovský potok, Lieskový potok, Svätá Studienka, Letničiansky potok, Vrbský potok a Gbelský potok, Gbelský potok, Močidliansky potok, Potok Richtárka, Pavlovský potok nie sú využívané.

Vodné plochy v riešenom území prevažne slúžia ako rybárske revíry: Skalické rybníky, Radošovská priehrada, Radošovský rybník, vodná nádrž Petrova Ves, Smolinský rybník, štrkoviská Adamov, štrkoviská Unín, štrkoviská Kopčany-Boričky, štrkovisko Cunín, Bažantnica, Kátovské jazero, Prietržská priehrada, štrkoviská Holíč, rieka Morava a jej mŕtve ramena. Tieto rybníky a štrkoviská prevažne slúžia na chov rýb a na športový rybolov. V území je evidovaných 27 rybárskych revírov.

Jedine štrkoviská Adamov pri meste Gbely slúžia pre letnú rekreáciu a sú známe pod názvom Adamovské jazerá. Tieto jazerá majú vybudovanú i sprievodnú infraštruktúru pre letné kúpanie. Štrkoviská v katastroch obcí Kopčany a Gbely sa v súčasnosti využívajú na ťažbu štrku.

Minerálne a termálne vody v riešenom území

Pramene sírnych vôd chladných s vyššou výdatnosťou sa nachádzajú v okolí obce Kopčany, Letničie a v Holíči. Vrtmi zistené horúce vody sú v Gbeloch a to konkrétne uhličito

- sírna voda (*zdroj: Regionálny ÚSES okresu Senica, 1994).* V súčasnosti nemajú žiadne využitie.

Využitie poľnohospodárskej pôdy

Vo využití poľnohospodárskej pôdy v území najväčší podiel má orná pôda - až 85% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy (63% z celkovej výmery územia). Trvalo trávnaté porasty zaberajú 10,7% územia, záhrady 2,6% a vinice 1,4% z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Vinice v riešenom území patria podľa zákona č. 182/2005 Z.z. do oblasti Malokarpatská vinohradnícka oblasť, Skalický vinohradnícky rajón. Tento rajón tvoria obce kategórie B2, z riešeného územia sem patria: Gbely, Kopčany, Koválovec, Mokrý Háj, Skalica, Petrova Ves, Popudinské Močidlany, Prietržka, Radimov, Radošovce, Unín a Vrádište.

Medzi najrozšírenejšie odrody červeného vína v území patrí: Frankovka, Svätovavrinecké, Portugal modrý. Z odrôd bieleho vína sa pestujú: Veltlínske zelené, Rulandské biele, Müller Thurgau.

Špecifikom tohto vinohradníckeho rajónu a zároveň pridanou hodnotou je tradičná urbanistická zástavba malých vinohradníckych objektov – tzv. vinohradníckych búd, ktorá sa nachádza v katastroch mesta Skalica a v obciach Vrádište, Prietržka, Mokrý Háj. Búdy slúžia pre potreby spracovania hrozna a tiež na príjemné spoločenské stretnutia. Najväčší podiel výmery vinohradov z celkovej výmery katastra obce má v riešenom území obec Prietržka (16%) s 66 ha, mesto Skalica s 141 ha a obec Mokrý Háj s 27 ha (obe 4%). Väčšie výmery vinohradov sa nachádzajú v Holíči 14 ha, vo Vrádišti 7 ha, v Radošovciach 7 ha.

Prevažná väčšina viníc v Skalickom vinohradníckom rajóne má nad 20 rokov. Životnosť vinohradu sa vyžaduje aspoň 18 – 25 rokov. Súkromné vinohrady sa dožívajú 30 – 40 rokov. (zdroj: prof. Ing. Ivan Hričovský, DrSc.,1997). Nové vinice sa nevysádzajú, nedochádza k ich obnove. Podľa národného plánu reštrukturalizácie vinohradov v SR je stanovená najmenšia súvislá plocha, na ktorej sa môžu realizovať opatrenia reštrukturalizácie vinohradov, a to 0,3 ha. Vinohradnícke parcely v riešenom území majú prevažne rozlohu 0,05 ha. Pre dotácie na národnej úrovni v drvivej väčšine nespĺňajú vinohradníci a vinári stanovené podmienky súvislého územia.

Výskyt a využitie nerastných surovín

V území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádzajú nasledovné ložiská nerastných surovín: Holíč (ložisko lignitu), Gbely (Nafta Gbely - ropa neparafinitická, zemný plyn), Gbely a Kopčany (štrkopiesky a piesky), Gbely (tehelňa-tehliarska surovina). Banské oprávnenia majú v riešenom území 4 organizácie: PD Gbely, a.s., Tehelňa Gbely s.r.o, LIKOL-SLOVAKIA s.r.o Holíč, Mesto Skalica.

Rudné suroviny: Na území sa nie sú známe žiadne ložiská rúd.

Nerudné suroviny: V surovinovej bilancii územia majú dôležité miesto a veľký praktický význam, pričom význam niektorých ložísk presahuje rámec územia.

• viate piesky – tieto majú veľké plošné rozlíšenie a vytvárajú typické morfologicky vystupujúce útvary a podobne ich spodná hranica je nerovná, lebo vypĺňa nerovnosti podložia. Na území patria hlavne k tzv. centrálnemu pásmu viatych pieskov

• štrkopiesky – ložiská štrkopieskov sú viazané na aluviálnu nivu a trasy rieky Moravy.

Energetické suroviny:

V riešenom území sa ťaží alebo boli preskúmané ložiská lignitu, ropy a plynu.

V území občianskeho združenia sa nachádzajú nasledovné ložiská nerastných surovín: Holíč (ložisko lignitu), Gbely (Nafta Gbely - ropa neparafinitická, zemný plyn), Gbely a Kopčany (štrkopiesky a piesky), Gbely (tehelňa - tehliarska surovina). Banské oprávnenia majú v riešenom území 4 organizácie: PD Gbely, a.s., Tehelňa Gbely s.r.o, LIKOL-SLOVAKIA s.r.o Holíč, Mesto Skalica.

Popis a vymedzenie chránených území a území NATURA 2000, ÚSES, územia spadajúce pod nitrátovú smernicu

V území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádzajú veľkoplošné aj maloplošné chránené územia a územia NATURA 2000 podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Detailný prehľad veľkoplošných a maloplošných chránených území poskytujú tabuľky 3.1.4. – 3.1.6. (Príloha analýzy zdrojov územia).

Riešeným územím vedie niekoľko biokoridorov nadregionálneho významu (vyčlenené podľa Regionálneho Územného plánu ekologickej stability okresu Senica, 1994):

1. Biokoridor pozdĺž rieky Moravy
2. Biokoridor, vedúci hrebeňom Bielych Karpát po okolie Vrboviec (mimo územia občianskeho združenia), ďalej údolím Rakovej a Chvojnice na Zámčisko a Unínskym potokom na nivu Moravy
3. Biokoridor, spájajúci biocentrum Bor s vyššie uvedeným biokoridorom, na ktorý sa napája v priestore vodnú nádrž Petrova Ves
4. Biokoridor, vedúci od biocentra Dolnomoravská niva (Dolný les, Horný les) centrálnou časťou Boru, prechádzajúci medzi Senicou a Jablonicou do Myjavskej pahorkatiny

V rámci regionálnych biokoridorov sú pre územie zadefinované nasledovné *regionálne biocentrá*: 2 biocentrá provinciálneho významu: Moravsko-dyjský luh a Biele hory, 6 biocentier nadregionálneho významu, z ktorých sa v riešenom území nachádzajú: Gbelský les, Zámčisko, 20 biocentier regionálneho významu, z ktorých sa v riešenom území nachádza Holíčsky les.

Nitrátová smernica

Všetky obce územia Horné Záhorie sú zaradené do zraniteľného územia z hľadiska ochrany vodných zdrojov, kategórie A a kategórie B. Z toho vyplýva, že poľnohospodárske subjekty hospodáriace na spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia Nitrátovej direktívy (podľa „Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe“ a od roku 2009 „GAEC a Cross Compliance“). Na základe súboru pôdnych, hydrologických, geografických a ekologických parametrov sú katastre obcí zaradené do kategórie A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia, kategórie B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia, prípadne kategórie C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia Brodské, Gbely, Kopčany).

Popis ľudských zdrojov

Demografická situácia v území občianskeho združenia

Počet obyvateľov, populačné vývojové pyramídy

Na základe štatistických údajov z roku 2014 na území v pôsobnosti občianskeho združenia žilo **47 871 obyvateľov**. **Podiel žien** na celkovom počte obyvateľov predstavuje **50,67 %.** Prehľadný vývoj počtu obyvateľov s určením indexu starnutia a vitality v území Partnerstva pre Horné Záhorie za roky 2004-2014 uvádza tabuľka č. 3.1.6 (Príloha Analýza zdrojov územia).

Z celkového hľadiska vývoja populácie územia občianskeho združenia sa prejavil mierny negatívny trend za posledných 10 rokov, kedy počet 48102 obyvateľov v roku 2004 mierne klesol na počet 47871 obyvateľov v roku 2014. Najvýraznejší pokles v počte obyvateľov nastal v roku 2011, pravdepodobne v dôsledku celosvetovej hospodárskej krízy, ktoré sa prejavilo znížením migračného salda. Od tohto roku bol zaznamenaný každoročný nárast prírastku obyvateľstva do roku 2013, ktorý odzrkadľoval hospodársku situáciu v území, kde strojárenské podniky poskytovali pracovné miesta, čo vyjadruje migračné saldo.
Z hľadiska ďalších trendov v tejto oblasti je pravdepodobný predpoklad stagnácie, alebo len mierne pokračovanie rastu počtu obyvateľov a to najmä vďaka pozitívnej migrácii obyvateľstva. Pomer generácie prarodičov a generácie detí (index starnutia) sa za sledované obdobie zvýšil zo 0,66 na 0,94 čo znamená, že v roku 2014 pripadlo na 100 detí (0 - 14-roční) viac ako 94 obyvateľov vo veku 65 rokov a starších. V roku 2004 to bolo na 100 detí len 66 obyvateľov vo veku 65+. Vývoj počtu obyvateľov v území prezentuje graf 3.1.1.

Graf 3.1.1 Vývoj počtu obyvateľov v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. v rokoch 2004-2014

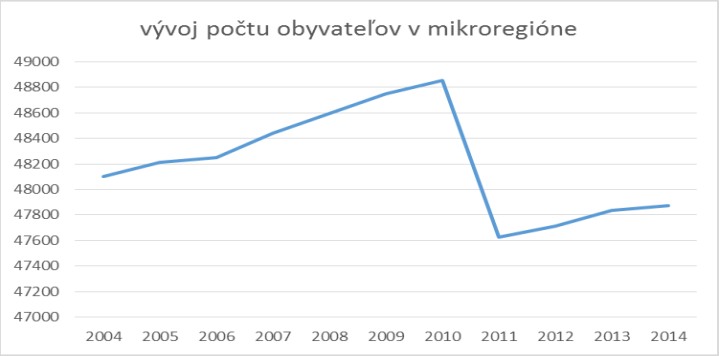

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

- **štruktúra populácie územia podľa produktívnosti a ekonomickej aktivity**

Z hľadiska zastúpenia vekových kategórií z celkového počtu 47 871 obyvateľov je v predproduktívnom veku 15% obyvateľov, v produktívnom veku 71% obyvateľov

a poproduktívnom veku 14% (graf 3.1.2.). Štruktúra obyvateľstva v r. 2014 odzrkadľuje progresívny typ populácie, kedy zložka poproduktívneho veku je nižšia ako zložka predproduktívneho veku.

Graf 3.1.2. Demografická štruktúra obyvateľov územia v roku 2014

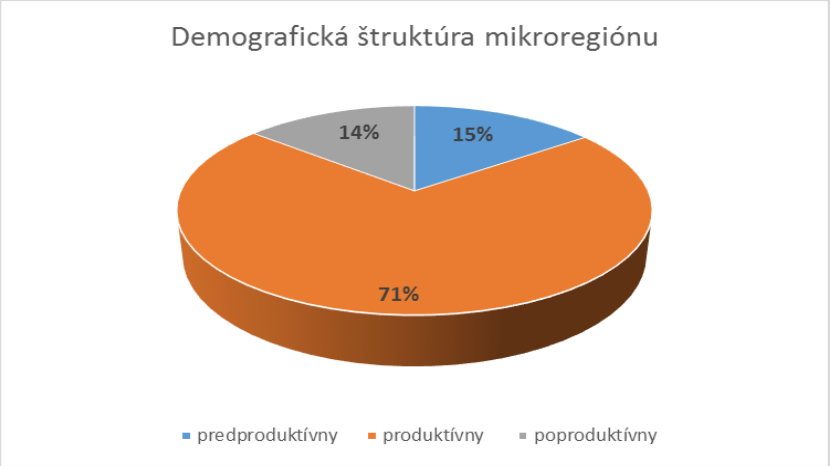

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Ak porovnáme percentuálne zastúpenie mužov a žien na základe demografickej štruktúry (graf 3.1.3. a graf 3.1.4.), je zrejmé, že percentuálne zastúpenie mužov v predproduktívnom, ale najmä v produktívnom veku prevyšuje percentuálny podiel žien. Naopak, ženy majú dominantné zastúpenie v poproduktívnom veku.

Graf 3.1.3. Demografická štruktúra mužov v r. 2014

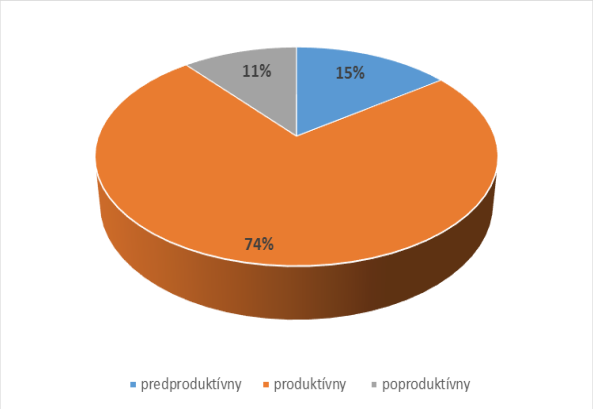

Graf 3.1.4.. Demografická štruktúra žien v r. 2014

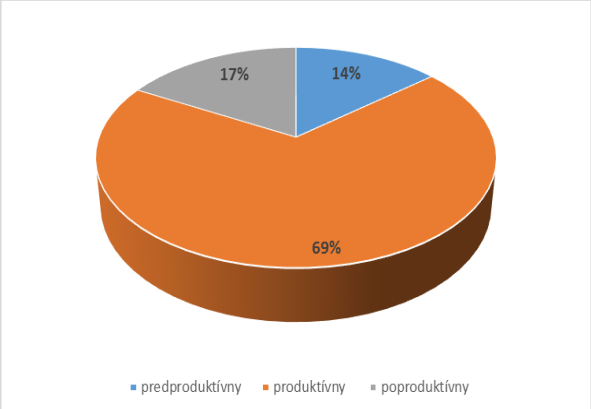

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

V rámci štruktúry populácie územia na úrovni jednotlivých obcí sú zaznamenané v niektorých prípadoch výrazne rozdiely. Najvyššie percentuálne zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku majú obce Lopašov (20,36%), Letničie (16,27%) a Petrova Ves (15,83%), najnižší podiel predproduktívneho obavateľstva majú obce Dubovce (12,68%),

a mestá Gbely (13,14%) a Holíč (13,62%). Zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku nad 65% obyvateľov je zaznamenané v 20 obciach - menej majú len obce Koválovec (62,50%) a Lopašov (62,87%), najväčší podiel obyvateľov v poproduktívnom veku majú obce Koválovec (22,06%), Mokrý Háj (18,26%) a Smolinské (17,08%). (graf 3.1.5.)

Graf 3.1.5. Demografická štruktúra obyvateľstva v obciach Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. v roku 2011

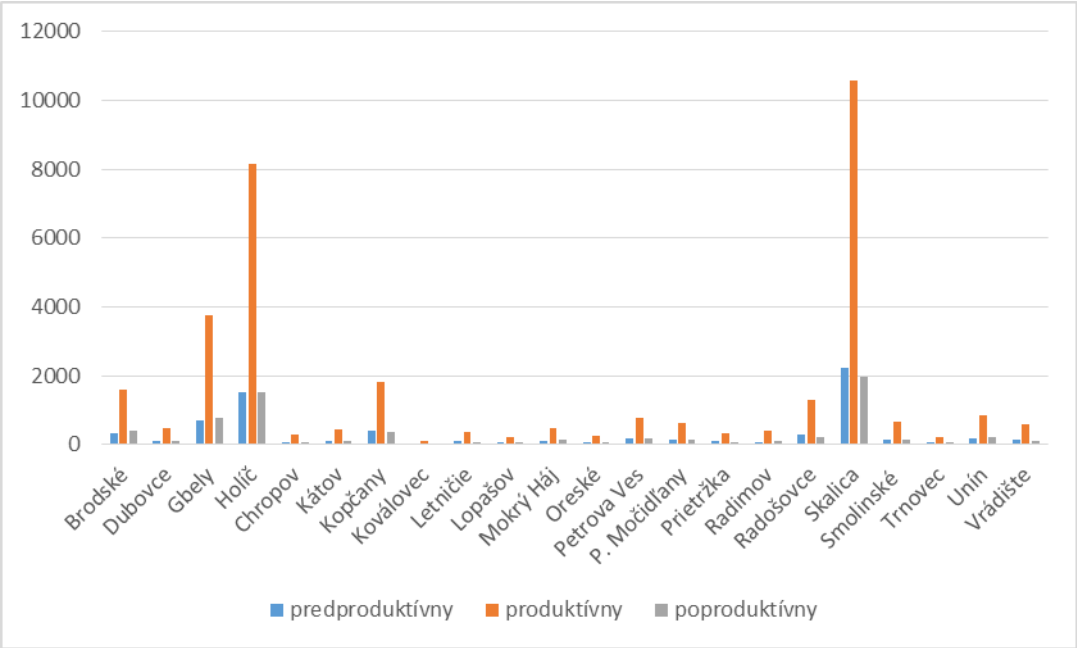

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2012

Z hľadiska potenciálu ľudských zdrojov je významným ukazovateľom i podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Podľa posledných štatistík sledovaných údajov podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov okresu Skalica, ktoré zaberá značnú časť územia občianskeho združenia, je 50,70% z celkového počtu obyvateľstva. V porovnaní s údajmi na úrovni NUTS 3 a NUTS 1 je podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov vyšší.

Tab. 3.1.7. Porovnanie demografie a ekonomickej aktivity obyvateľov na úrovni okresu Skalica a Trnavského kraja v roku 2014

	Trvale bývajúce obyvateľstvo			**Podiel žien**	**Ekonomicky aktívne osoby spolu**	**Podiel ekonomicky aktívnych**
	SPOLU	**Muži**	**Ženy**			
Územie občianskeho združenia	**47871**	**23615**	**24256**	**50,67 %**	*	*
Okres Skalica	46934	23167	23767	50,64 %	24.450	52,70 %
Kraj Trnavský	558677	273025	285652	51,13 %	291.669	52,20 %
SR	5 412 349	2642328	2779021	51,26 %	2.698.589	49,86 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015, ekonomicky aktívne obyvateľstvo – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Senica 2015

**údaj nie je na úrovni obcí sledovaný Štatistickým úradom*

Pre charakterizovanie ekonomickej aktivity obyvateľov územia na úrovni LAU 2 je možné použiť štatistické údaje zo cenzusu obyvateľstva z roku 2011. Najvyššia miera ekonomicky aktívnych obyvateľov je v mestách a v obciach ako rozvojových póloch rastu a ich bezprostredným sídelným zázemím. Prehľad ekonomicky aktívneho obyvateľstva v jednotlivých obciach územia uvádza tabuľa č. 3.1.8. (Príloha Analýza zdrojov územia).

trendy vo vývoji jednotlivých vekových kategórií

V rámci vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva za posledných 10 rokov nastal pokles kategórií detského veku až mládeže do 24 rokov (spolu o 546) t.j. posun smerom k regresivite, čo vyjadruje znižujúca sa reprodukcia obyvateľstva. Veková štruktúra obyvateľstva v členení mužov a žien je uvedená v tabuľke 3.1.9. (príloha Analýza zdrojov územia).

Evidentný posun počtu obyvateľov vo vekových kategóriách do 25 rokov do vyšších vekových kategórií je zrejmý z grafu 2.3.6. (porovnania vývojových vekových pyramíd obyvateľstva v území PPHZ o.z. v rokoch 2004 a 2014). Pri celkovom prírastku obyvateľov územia za sledované obdobie 2004-2014 došlo k poklesu o 231 obyvateľov, a v rámci ekonomických vekových skupín medziročne k zníženiu početnosti detskej zložky (o 1011). Pokračovalo aj znižovanie produktívnej zložky (15- až 64-roční) obyvateľstva (o 556) a zvyšovanie počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku (o 1336). Relatívne malá detská zložka obyvateľstva v roku 2014 a nárast počtu obyvateľov v starších vekových kategóriách vyjadruje nedostatočnú reprodukciu obyvateľstva.

Graf 3.1.6. Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľov v území PPHZ o.z. v roku 2004 a 2014

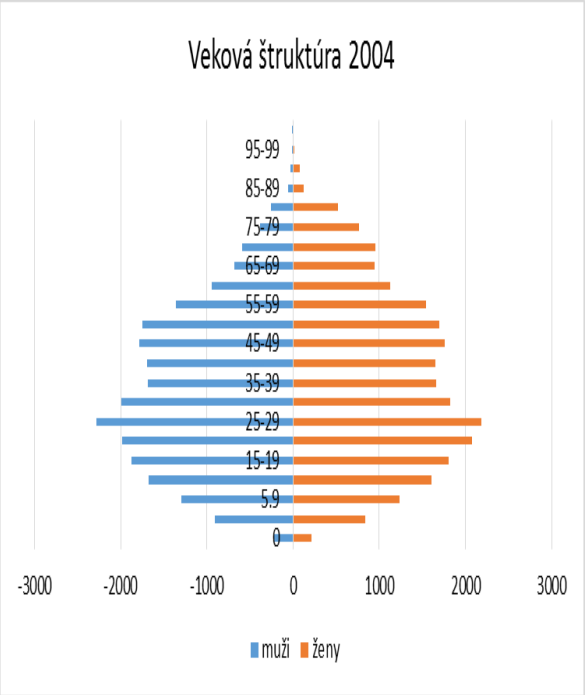

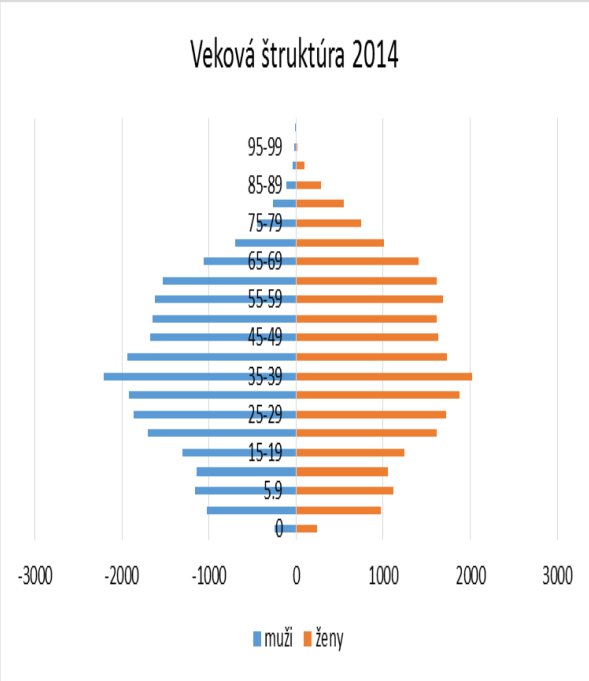

V hodnotení vývoja vekových kategórií mužov a žien je zaznamenaný výraznejší posun vo vekových kategóriách najmä žien.

- **trendy v demografických pohyboch, ich príčiny**

Od roku 2004 z hľadiska vývoja trendov prirodzench prírastkov/úbytkov prevažuje počet rokov, keď bol počet zomretých obyvateľov v území vyšší ako počet narodených detí. Stav úbytku je dôsledkom poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami.

Na základe údajov prezentovaných v tabuľke 3.1.10. (príloha Analýza zdrojov územia) je zrejmé, že celkový prírastok obyvateľstva v území kolíše, a je ovplyvnený prirodzenou migráciou. Veľmi pozitívny je trend v pohybe prisťahovaných/odsťahovaných obyvateľov v území. Vnútorný vývoj pohybu obyvateľstva v území verejno-súkromného partnerstva prezentuje graf 3.1.7.

Graf 3.1.7. Vývoj vnútorného pohybu obyvateľstva v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. v rokoch 2004-2014

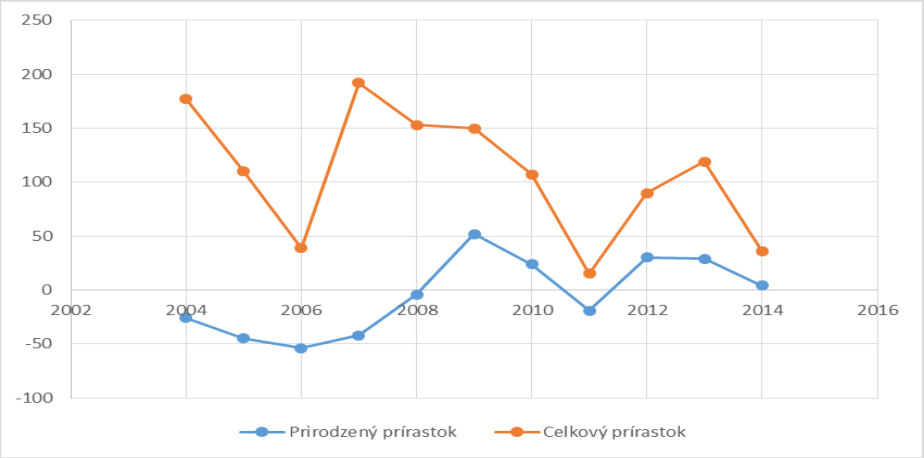

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Z grafu je zrejmá úzka korelácia ukazovateľov prirodzeného prírastku a celkového prírastku. Napriek skutočnosti, že prirodzený prírastok v území Partnerstva pre Horné Záhorie, o.z. v roku 2011 dosiahol záporný výsledok, celkový prírastok v tomto roku vykázal vývoj v kladných číslach.

- **národnostné a etnické zloženie obyvateľstva**

Na základe štatistiky národnostného zloženia obyvateľov územia v roku 2011 možno konštatovať, že vzhľadom na pomerne vysoký (94,23 %) podiel obyvateľov hlásiacich sa ku slovenskej národnosti, možno územie považovať za etnograficky homogénne. Z ostatných národností má výraznejšie zsatúpenie len česká národnosť (1,61 %). Národnostné zloženie obyvateľov v území z roku 2011 (SOBD 2011) je uvedené v tabuľke č. 3.1.11. (príloha Analýza zdrojov územia)

- **vierovyznanie**

Z hľadiska religióznej štruktúry v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. dominuje rímskokatolícke vierovyznanie (68,97%). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia hlásiaci sa k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (3,87%). Svoje zastúpenie, i keď minimálne, tu majú aj iné cirkvi. Bez vierovyznania je 16,96 % obyvateľstva. Religiózna štruktúra obyvateľov územia (SOBD 2011) je uvedená v tabuľke č. 3.1.12. (príloha Analýza zdrojov územia).

- **vzdelanostná úroveň**

V rámci vzdelanostnej štruktúry zistenej pri SOBD 2011 má 18,43 % obyvateľov územia dosiahnuté základné vzdelanie, 16 % učňovské vzdelanie bez maturity a 18,27 % úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou (tabuľka 3.1.12) (príloha Analýza zdrojov územia). Percentuálny podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí je na úrovni 10,43 %.

Stav vzdelanostnej štruktúry obyvateľov územia bol v minulosti na nízkej úrovni (dominantné základné a učňovské vzdelanie), v rámci sledovaného obdobia nastalo výrazné zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva. Ak sa pozrieme na vzdelanostnú úroveň obyvateľov v jednotlivých obciach územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z., na základe údajov získaných zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011, každá obec má zastúpenie vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva. Najvyšší podiel obyvateľstva so základným vzdelaním ako najvyšším dosiahnutým má obec Dubovce (26,45%), najnižší podiel má mesto Skalica (14,70%). V obciach Gbely, Oreské, Skalica a Vrádište nie je dominantné zastúpenie obyvateľov s dosiahnutým základným vzdelaním, ale úplným stredným vzdelaním s maturitou. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v obci Lopašov (10,97%), ďalej v mestách Holíč (10,92%) a Gbely (10,14%). Najnižší počet vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v obciach Chropov (5,35%), Smolinské (6,13%) a Unín (6,84%) (Zdroj: SOBD 2011).

Z pohľadu hodnotenia vzdelanostnej úrovne obyvateľstva územia, sme vychádzali z údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. I napriek pozitívnemu vývojovému trendu bude potrebné vzhľadom na uvedené zistenia do oblasti vzdelávania koncentrovať intervenciu v rámci cieľov a opatrení integrovanej stratégie.

Popis materiálnych zdrojov

- ***vybavenosť územia infraštruktúrou***

Z hľadiska dostupnosti územia občianskeho združenia cestnou sieťou, územie je dostupné zo všetkých svetových strán. Hlavné cestné ťahy, ktoré tvoria kostru cestnej dopravy v území je cesta prvej triedy č. I/51 (Hodonín – Holíč – Senica – Trnava), ktorá prepája územie v smere severovýchod – juhozápad a spája územie s Českou republikou. Druhým významným cestným koridorom v smere východ-západ pre územie je cesta prvej triedy I/02 (Skalica - Holíč - Kopčany – Kúty – Malacky – Bratislava), ktorá sa v Kútoch (mimo územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.) napája na diaľnicu D2 (Brno – Bratislava) a taktiež v Kútoch územie spája s Českou republikou (hraničný prechod Lanžhot - Brodské). Ďalšie prepojenie na Českú republiku je z mesta Holíč - Hodonín a z mesta Skalica - Sudoměřice.

V riešenom území sa nachádzajú cesty I., II. III. triedy a miestne komunikácie. V území občianskeho združenia sa nenachádza žiadna rýchlostná komunikácia ani diaľnica.

Prehľad cestnej siete územia v km:

- cesty I. triedy 38,686 km
- cesty II. triedy 24,343 km
- cesty III. triedy 84,563 km
- ostatné komunikácie 71,934 km

Cestnú sieť v území prevažne tvoria cesty III. triedy a miestne komunikácie. Cestná sieť III. triedy a miestnych komunikácií je v nevyhovujúcom stave.

Na ceste II. triedy je prekročená hladina hlučnosti na II/426 v úseku Holíč – Skalica, kde Vyšší územný celok plánuje budovanie obchvatu v Holíči, ktorý by mal eliminovať dopravu tranzitujúcu cez mesto Holíč a odkloniť ju smerom na obchvat k mestu Skalica. V roku 2009 bolo vydané územné rozhodnutie na vybudovanie obchvatu mesta Holíč.

V súčasnej dobe je vybudovanie obchvatu mesta Holíč vo fáze rokovaní k predĺženiu územného rozhodnutia a spracovania dokumentácie, potrebnej na vydanie stavebného povolenia.

Verejná doprava je v území zabezpečovaná SKAND a.s., SAD Trnava a.s.. SKAND a.s. prevádzkuje 20 liniek miestneho významu, 1 diaľkovú linku a 2 medzinárodné linky. Cez územie prechádzajú i medzinárodné linky verejnej autobusovej dopravy a to hlavne zo smeru Brno – Partizánske, resp. Brno - Levice. Táto medzinárodná linka je zabezpečovaná autobusovými dopravcami z Brna a z Partizánskeho a Levíc. Verejná autobusová doprava je zabezpečovaná pre všetky obce územia verejno-súkromného partnerstva.

Železničná doprava je v území zabezpečovaná traťou č. 114 (Kúty – Skalica na Slovensku), so zastávkami Gbely – zástavka, Gbely, Kopčany, Holíč, Kátov, Skalica ide o jednokoľajovú trať regionálneho významu. Z tejto trate v Holíči vedie trať č. 332 do Hodonína (prepojenie s Českou republikou), v súčasnosti sa pre zabezpečenie verejnej dopravy nevyužíva. Cez územie taktiež vedie trať č. 110 (Bratislava – Kúty – Břeclav), so zastávkou v Brodskom. Táto trať zabezpečuje pre územie dopravné spojenie železnicou s Českou republikou a Bratislavou.

Čo sa týka **leteckej dopravy** v území sa nachádza jedno športové letisko v Holíči, ktoré je určené len pre rekreačné a vyhliadkové lety. Športové letisko je využívané miestnym leteckým klubom, ktorý raz do roka organizuje letecké dni a viackrát do roka letecké modelárske súťaže.

Vodná doprava sa v riešenom území využíva len okrajovo. V území existuje zámer splavnenia rieky Moravy v jej strednom toku a rozvoja rekreačnej plavby. V súčasnosti sa rekreačná plavba realizuje len v susednom Hodoníne v Českej republike a v katastri mesta Skalica na Baťovom kanáli. Pre túto rekreačnú plavbu, je vybudovaný prístav a prístavisko v extraviláne Skalice.

Vyznačené **cyklistické trasy** v území prechádzajú takmer každou obcou územia, ktoré predstavujú dĺžku 71,9 km. Väčšina cyklistických trás vedie po miestnych cestných komunikáciách, čo znižuje bezpečnosť cyklistickej prepravy v území. Zámerom verejno-súkromného partnerstva je dobudovať sieť bezpečných cyklistických trás na prepravu jednak miestneho obyvateľstva a tiež ako turistické trasy. V rekreačnej oblasti Zlatnícka dolina (neďaleko mesta

Skalica, Mokrý Háj a Radošovce) sa nachádza sieť značených cyklistických trás s napojením na Českú republiku a susedný Kopaničiarsky región.

Environmentálna infraštruktúra

V území je zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu približne 80 % obyvateľov. Podiel obcí s verejným vodovodom je 73%. Len V 16 obciach územia bol vybudovaný verejný vodovod (v 15 obciach je vodovodná sieť v správe Bratislavskej vodárenskej spoločnosti a.s., v jednej obci - Chropov je vodovod v správe obce), 6 obcí je bez verejného vodovodu, ich obyvatelia sú pitnou vodou zásobovaní individuálne, väčšinou z domových studní s nie vždy vyhovujúcou kvalitou vody.

Najvýznamnejší vodovodný systém v území je skupinový vodovod Holíč – Skalica. Skupinový vodovod Holíč - Skalica zásobuje pitnou vodou sídla Skalica, Holíč, Kátov, Kopčany, Trnovec a Vrádište. Obce Mokrý Háj, Unín, Prietržka, Letničie, Chropov a Letničie svoje vodovodné siete zásobujú vodou z malých vodných zdrojov (z vlastných studní resp. z vodnej nádrže). Ďalším skupinovým vodovodom, ktorý zásobuje pitnou vodou obce územia je skupinový vodovod Senica, na ktorý sú napojené obce Radimov, Petrova Ves, Gbely a Brodské. Celková vodovodná sieť v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. je vybudovaná v dĺžke 150,3 km.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd je zabezpečované kanalizačnou sieťou v dĺžke 113,8 km. Komplexne vybudovaná kanalizácia je len v obciach Petrova Ves a Mokrý Háj. V ostatných obciach, v ktorých je vybudovaná kanalizácia je verejná kanalizácia vybudovaná v priemere na 80 % (obce: Kopčany, Holíč, Gbely, Brodské, Skalica). V 15 obciach územia verejná kanalizácia nie je vybudovaná, pre zneškodňovanie odpadových vôd sa individuálne využívajú domové septiky a domové čističky odpadových vôd. Vzhľadom na environmentálnu situáciu, že v území existuje pomerne veľké množstvo obcí bez kanalizácie a obyvateľstvo týchto obcí v mnohých prípadoch porušuje pravidlá zneškodňovania odpadových vôd, existuje v území aktivita záujmového združenia obcí Vieska vybudovať pre obce Lopašov, Oreské, Radošovce, Dubovce, Popudinské Močidľany, Trnovec, Prietržka, Vrádište a Kátov verejnú kanalizačnú sieť s napojením na ČOV Holíč. Tento investičný zámer je v súčasnosti rozpracovaný v etape stavebného povolenia. Nakoľko ide o značne rozsiahlu

investičnú akciu, realizácia zámeru bude podmienená získaním finančného príspevku z OP Kvalita životného prostredia v tomto programovom období.

Odpadové vody z verejnej kanalizačnej siete v území sú odvádzané do štyroch ČOV: Skalica, Holíč, Gbely a Brodské. Recipientom čistených vôd z ČOV Skalica, Holíč, Gbely a Brodské je rieka Morava so svojimi prítokmi. Prevádzkovateľom ČOV Skalica, Holíč a Gbely je Bratislavská vodárenská spoločnosť a.s.. Prevádzkovateľ aj vlastník ČOV Brodské je obec Brodské. ČOV Brodské slúži len pre obec Brodské.

Ochrana pred povodňami územia (hlavne obcí, ktoré sa nachádzajú v povodí rieky Moravy) zabezpečuje ochranná hrádza pozdĺž celého toku rieky Moravy na území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.. Správcom ochrannej hrádze a ďalších vodohospodárskych zariadení je Slovenský vodohospodársky podnik š.p. – OZ Povodie Moravy, Malacky. V katastrálnom území obce Lopašov je vybudovaný suchý polder, ktorý ochraňuje pred povodňami viaceré obce (Oreské, Lopašov, časť obce Radošovce – Vieska, časť obce Popudinské Močidľany).

Čo sa týka zásobovania **elektrickej energie**, tá je dostupná z elektrickej rozvodnej stanice 110/22 kV, ktorá je lokalizovaná pri Holíči. Do uvedenej rozvodnej stanice je zaústená linka č.8755 a 8755 Holíč - Hodonín. Okrem uvedenej elektrickej linky cez územie verejno-súkromného partnerstva prechádza linka 400 kV linka č.424 Križovany n. D. - Sokolnice a linka 220 kV linka č.280 Senica - Sokolnice. Uvedené zariadenia dostatočne pokrývajú súčasnú aj výhľadovú potrebu elektrickej energie v území. V súčasnosti je elektrické vedenie miestnej sieti realizované cez vzdušné a káblové vedenie, v 9 obciach územia je realizované len cez vzdušné vedenie.

Časťou územia verejno-súkromného partnerstva prechádza tranzitný **plynovod** od Plaveckého Petra na Brodské a ďalej do Českej republiky - DN 1400, 2xDN 900, DN 800 PN 64, DN 1200 PN 75. Obce a mestá územia sú plynofikované z medzištátneho plynovodu RFR-SR DN 700, PN 64 a plynovodu Bratislava-Brno DN 300; PN 40. Dĺžka plynovodu v území dosahuje 189,8 km.

Rozvodné sústavy plynu na území:
Rozvodná sústava: 1x150/64 bar (počet /prieme/tlak/ Skalica –Kátov –Holíč -Kopčany Rozvodná sústava: 1x500/40 bar (počet/priemer/tlak) Kúty – Brodské – hranica ČR
Rozvodná sústava: 1x150/25 bar (počet/priemer/tlak) Brodské – Gbely – Petrova Ves Veľké Leváre – Kúty - Brodské – ČR

Okrem plynu obyvatelia územia využívajú vykurovanie i elektrinou a tuhým palivom. Špecifické je mesto Holíč, pretože okrem spomenutých foriem vykurovania vykurovací systém v meste využíva odpadové teplo z tepelnej elektrárne v Hodoníne (ČR). Teplo sa dodáva formou horúcej vody 150/70 ^{0}C.

Cez územie prechádzajú aj rozvodné sústavy ropy a benzínu.

Tranzitný ropovod: Ropa
Názov: Transpetrol Senica – Radošovce – Holíč – hranica ČR Tranzitná plynovodná sústava:

Produktovody: Benzín
Názov: Produktovod Kľačany Senica –Radošovce – Holíč – hranica ČR

Využívanie obnoviteľných zdrojov energie

V území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádzajú väčšie aj menšie fotovoltaické elektrárne (v k.ú. obcí Skalica, Holíč, Radošovce, Gbely) a jedna bioplynová stanica (v k.ú. obce Smolinské). V území existuje viacero lokalít plánovaných pre fotovoltaické elektrárne, ich nekontrolovaná výstavba by však mohla v budúcnosti zvýšiť riziko ohrozenia bezpečnosti a spoľahlivosti elektrizačnej sústavy. V minulosti sa verejnosť postavila záporne k plánovanej výstavbe veterných elektrární (v k.ú. obcí Radimov a Holíč). Prehľad využívania OZE v území poskytuje tabuľka 3.1.12. (príloha Analýza zdrojov územia).

Verejná telekomunikačná sieť, ktorej správcom je Slovak Telecom a.s., je vybudovaná vo všetkých obciach a mestách územia. Okrem toho je územie pokryté signálom mobilných operátorov Orange Slovensko a.s., Slovak Telecom a.s. a Telefónica O2 a.s. Káblová televízia je vybudovaná len v mestách Skalica, Holíč a Gbely. Dominantným operátorom je spol. Slovak Telekom, nasleduje spol. Orange s vlastnou optickou sieťou, spol. UPC Broadband Slovakia s.r.o., spol. Slovanet a.s. Jestvujúca vybudovaná kostra diaľkových optických káblov – DOK spol. Slovak Telekom a.s. je dostatočná na pokrytie súčasných aj výhľadových požiadaviek.

- **stav vysporiadania vlastníckych vzťahov a pripravenosť územia na rozvoj**

Vysporiadanie vlastníckych vzťahov je jedným zo základných predpokladov urýchlenioa oprácii na trhu s nehnuteľnostami. V porovnaní s inými regiónmi je celkový stav množstva vykonaných prác na území mikroregiónu vo forme zostavenia registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) veľmi dobrý (tab. 2.5.1). Kopmletne ukončený ROEP je v 95 % celého katastrálenho územia mikroregiónu (v 21 obciach). ROEP nie je ukončený v katastrálnom územií Prietržka.

Stav spracovania programových dokumentov – PHSR a ÚPD je na rôznej úrovni. Kompletne spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu má Brodské, Gbely, Holíč, Kopčany, Letničie, Mokrý Háj, Petrova Ves, Popudinské Modčidlany, Prietržka, Skalica, Trnovec a Unín. 5 obcí územia má Územnoplánovaciu dokumentáciu rozpracovanú a 5 obcí územia nemá územnoplánovaciu dokumentáciu. (tab. 2.5.1).

Samostatné programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja majú všetky obce Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. V súčastnosti vo väčšine z nich prebieha aktualizácia v zmysle novely zákona o regionálnom rozvoji a nového programovacieho obdobia.

Stav v pozemkových úpravách katastrov obcí je nedostatočný, pozemkové úpravy prebehli v meste Skalica, Brodské, Petrova Ves, Letničie a Unín, rozpracované sú pozemkové úpravy len v obciach Mokrý Háj a Trnovec, v ostatných obciach pozemkové úpravy neboli začaté.

Tab: 3.1.13. Prehľad vysporiadania vlastníckych vzťahov, stav spracovania ÚPD, PHSR, pozemkových úprav v území v roku 2015

Názov obce/mesta	**stav spracovania PHSR**	**stav spracovania ÚPD**	**stav spracovania ROEP[1]**	**stav spracovania pozemkových úprav**
Brodské	spracovaný	spracovaný	ukončené	ukončené
Dubovce	rozpracovaný	rozpracovaný	ukončené	nerealizované
Gbely	spracovaný	spracovaný	ukončené	nerealizované
Holíč	rozpracovaný	spracovaný	ukončené	nerealizované

[1] Konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona NR SR č. 180/1995 Z. z.

Chropov	spracovaný	nerealizované	ukončené	nerealizované
Kátov	spracovaný	rozpracovaný	ukončené	nerealizované
Kopčany	spracovaný	spracovaný	ukončené	nerealizované
Koválovec	rozpracovaný	nerealizované	ukončené	nerealizované
Letničie	spracovaný	spracovaný	ukončené	ukončené
Lopašov	spracovaný	nerealizované	ukončené	nerealizované
Mokrý Háj	spracovaný	spracovaný	ukončené	realizuje sa
Oreské	spracovaný	nerealizované	ukončené	nerealizované
Petrova Ves	spracovaný	spracovaný	ukončené	ukončené
Popudinské Močidľany	spracovaný	spracovaný	ukončené	nerealizované
Prietržka	spracovaný	spracovaný	nerealizované	nerealizované
Radimov	rozpracovaný	rozpracovaný	ukončené	nerealizované
Radošovce	spracovaný	realizuje sa	ukončené	nerealizované
Skalica	rozpracovaný	spracovaný	ukončené	ukončené
Smolinské	spracovaný	nerealizovaný	ukončené	nerealizované
Trnovec	spracovaný	spracovaný	ukončené	realizuje sa
Unín	spracovaný	spracovaný	ukončené	ukončené
Vrádište	spracovaný	realizuje sa	ukončené	nerealizované

Zdroj: Obecné úrady, Katastrálny úrad v Skalici, Senici, obvodný pozemkový úrad v Senici, 2015

- **situácia v bývaní, obývanosti a vybavenosti bytového fondu**

Charakter vidieckeho územia z existujúceho domového a bytového fondu územia odzrkadľuje práve vysoký percentuálny podiel rodinných domov. Bytové domy sú sústredené prevažne v mestách Skalica, Holíč a Gbely.

Z celkového počtu rodinných domov je až 13 % neobývaných (tabuľka 3.1.14) (príloha Analýza zdrojov územia). Priemerný vek rodinných domov v rámci celého územia je vysoký – 38 rokov. Údaje sú prezentované z SOBD 2011.

Z trvale obývaných domov je vo vlastníctve fyzických osôb dominantná väčšina, vyše 88 %. Keďže údaje o vlastníckych vzťahoch sú prezentované údajmi z SODB 2011, v súčasnosti sa vo vlastníctve obcí nachádza viac bytových domov (výstavba podporená z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania).

Najväčší rozmach domovej výstavby bol zaznamenaný v rokoch 1946-1990, kedy bolo za 44 rokov postavených 5729 rodinných domov. Nasledujúce obdobia zaostávajú v rozvoji domovej výstavby. Obdobie výstavby trvale obývaných domov v území prezentuje tabuľka 3.1.15. (príloha Analýza zdrojov územia).

Údaje uvádzané tabuľke 3.1.16. (príloha Analýza zdrojov územia) prezentujú nárast počtu bytov od roku 2005. Najviac postavených bytov bolo v roku 2009, kedy celkový nárast bytov na území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. predstavoval +201 bytov.

Podiel jednotlivých kategórií bytov v území poukazuje na určitý štandard bývania. Z celkového počtu 15 803 bytov takmer 74 % tvoria byty I. kategórie, ďalšou najzastúpenejšou skupinou sú byty II. kategórie, ktoré tvoria takmer 17 % z celkového počtu bytov. Byty IV. kategórie predstavujú viac ako 4 % z celkového počtu bytov a najmenej zastúpené sú byty III. kategórie, ktoré tvoria 1,30 % bytov z celkového počtu.

V priemere pripadá na 1 byt 70,29 m^2 obytnej plochy s počtom obytných miestností 3,85. Priemerná veľkosť obytnej plochy na 1 osobu dosahuje 20,84 m^2.

Percentuálne zastúpenie bytov jednotlivých kategórií prezentuje tabuľka 3.1.17.

Tabuľka 3.1.17.: Kategórie bytového fondu na území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.

I. Kategória	73,80 %
II. Kategória	16,77 %
III. Kategória	1,30 %
IV. Kategória	3,97 %
Nezistená kategória	4,60 %

2011

Zdroj: ŠÚ SR, SODB

Vybavenie obcí technickou infraštruktúrou je priamo úmerné schopnosti indikovať a koncentrovať ekonomický kapitál do územia. Z pozície možností rozvoja nových výrobných prevádzok a služieb stále ostáva otvorená otázka potreby rozvinutej a komplexne vybavenej infraštruktúry.

Ako vyplýva z údajov prezentovaných v tabuľke 3.1.18. je vybavenie trvalo obývaných bytov v sledovanom území rôzne. Z celkového počtu 15803 bytov je 99 % napojených na vodovodnú sieť. 65 % bytov je zásobovaných plynom zo siete. 86 % bytov je vybavených splachovacím záchodom a 88 % bytov je vybavených kúpeľňou alebo sprchovacím kútom. Plne splynofikované sú teda všetky obce územia. Stav technickej infraštruktúry je uvedený v tabuľke 3.1.18. (príloha Analýza zdrojov územia).

- **situácia v školstve, zdravotníctve, sociálnych a iných verejných službách**

Školstvo

Sieť regionálneho školstva v území verejno-súkromného partnerstva je zastúpená 21 materskými školami, 22 základnými školami a 7 strednými školami a 2 vysokými školami. Stredné školy sú lokalizované v mestách Skalica, Holíč a Gbely. V Skalici pôsobí Gymnázium F.V. Sasinka, Stredná zdravotnícka škola, SSOŠ Via Humana, SOŠ strojnícka. V Holíči pôsobí Stredná odborná škola Holíč (učebné odbory SOŠ, hotelová akadémia a dopravná priemyslovka) a Stredná odborná škola Jozefa Čabelku, v Gbeloch pôsobí Stredná odborná škola elektrotechnická (bývalé SOU elektrotechnické). V území je 10 deväťročných základných škôl, a to v obciach Gbely, Holíč (2 ZŠ), Skalica (2 ZŠ, 1 súkromná ZŠ) Kopčany, Radošovce, Unín, Brodské. V Skalici sa nachádza 1 športová ZŠ (ročník 5.-9.). Málotriedne základné školy (ročník 1. -4.) sa nachádza v 8 obciach: Dubovce, Petrova Ves, Popudinské Močidľany, Prietržka, Radimov, Smolinské, Vrádište V Skalici . Prevažne ide o dvojtriedne, s výnimkou Radimova – 1 triedna, základné školy.

Z uvedených 9-ročných základných škôl, ktorých je 9 v území, takmer všetky disponujú rôznymi spádovými obvodmi (okrem ZŠ v Kopčanoch). Prehľad štruktúry materských, základných a stredných škôl dokumentuje tabuľka 3.1.19. (príloha Analýza zdrojov územia).

Žiaci z územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. okrem týchto škôl dochádzajú aj do škôl v Šaštíne-Strážach.

Vývoj počtu detí v materských školách ako dokumentuje tabuľka 3.1.20. (príloha Analýza zdrojov územia) mal v rokoch 2004-2010 neustále klesajúcu tendenciu. Avšak v rokoch 2011 – 2014 sme zaznamenali prudký nárast počtu žiakov v MŠ. Pri základný školách pokračuje trend ubúdania žiakov. Za posledných 11 rokov sa znížil počet žiakov navštevujúcich základné školy o viac ako 14 %. Tento stav odráža vyššie spomenutý nepriaznivý vývoj vo vekovej štruktúre obyvateľstva ako aj nízkej natality.

Na všetkých základných školách majú možnosť žiaci rozvíjať svoj talent prostredníctvom rôznych záujmových krúžkov, účasti na vedomostných a športových olympiádach a súťažiach. Vo všetkých 9-ročných základných školách sú zriadené počítačové učebne s PC získaných z projektu Infovek, sponzorsky, alebo z projektov podporených EÚ. Školy najmä v mestách sa zapojili do projektov EU pre skvalitnenie technického vybavenia a vyučovacieho procesu.

Okrem záujmovej školskej činnosti žiakom v území poskytujú svoje služby 3 základné umelecké školy v Skalici, Holíči a Gbeloch so zameraním hudobného, výtvarného a tanečného odboru. V rámci voľnočasových aktivít môžu žiaci v území využívať kapacity 6 centier voľného času v Skalici (3), Holíči, Gbeloch a Dubovciach.

Stredné regionálne školstvo je v území zastúpené 1 gymnáziom, 4 strednými odbornými školami, 1 strednou zdravotnou školou, 1 súkromnou odbornou školou. Tieto školy sú lokalizované v mestách územia. Stredná odborná škola elektrotechnická v Gbeloch sa zameriava na odbornú prípravu elektrikárov a stavebných odborov, v sebe integruje aj elektrotechnickú priemyslovku. Stredná odborná škola obchodu a služieb v Holíči sa zameriava na kvalifikácie kuchár - čašník, stolárstvo, automechanik, obrábanie kovov. Stredná odborná škola v Holíči sa zameriava na odbory logistika, polygrafia, ekonomika pôdohospodárstva a na sociálny a pedagogicko-výchovný odbor. Prehľad vývoja počtu študentov na stredných školách prezentuje tabuľka 3.1.21. (príloha Analýza zdrojov územia).

Všetky materské a základné školy sú v zriaďovateľskej pôsobnosti príslušných obcí, stredné školy sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja a súkromné

školy v pôsobnosti neziskových organizácií. Väčšina budov materských a základných škôl bola v zlom technickom stave, čo malo vplyv na vysoké ekonomické náklady pri ich prevádzke. V programovom období 2007-2013 sa v území z prostriedkov Regionálneho operačného programu zrekonštruovalo 7 základných škôl (1 ZŠ Skalica, 2 ZŠ v Holíči, ZŠ v Kopčanoch, ZŠ v Brodskom, 2 ZŠ v Gbeloch), 2 materské školy (v Holíči a v Gbeloch) a 1 odborná stredná škola v Holíči. Tieto projekty sa týkajú prevažne zlepšenia technického stavu objektov škôl. Mesto Skalica z vlastných prostriedkov zrekonštruovalo 1 ZŠ a 1 MŠ. MŠ v meste Skalica majú budovy zrekonštruované no v súčasnosti sú kapacitne nedostatočné. Naďalej nevyhovujúci technický stav základných a materských škôl ostáva hlavne v malých obciach územia a v obciach pólov rastu, ktoré sa buď nemohli zapojiť alebo neboli úspešné pri získavaní finančných prostriedkov z EU fondov..

Zdravotníctvo

V oblasti poskytovania zdravotných služieb je priamo v území k dispozícií pre všeobecné ošetrenie 17 ambulancií praktických lekárov pre dospelých a 11 ambulancií pediatrov. V území sú zastúpené i špecializované ambulancie, a to: 7 ambulancií gynekológov, 18 ambulancií stomatológov, 5 očných ambulancií, 4 diabetologické ambulancie, 3 kožné ambulancie a 2 neurologické ambulancie. Prevažná časť všeobecných a odborných ambulancií je sústredená v Skalici a Holíči (61 ambulancií). Ostatné ambulancie sú zastúpené v Gbeloch, Brodskom, Kopčanoch, Popudinských Močidľanoch, Radošovciach a v Uníne. V území sa nachádza 18 lekární.

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov územia zabezpečuje predovšetkým nemocničné zariadenie Fakultná nemocnica s poliklinikou v Skalici s lôžkovou kapacitou 366 lôžok a ďalší špecialisti v okresných mestách v Skalici a v Senici. V Skalici je taktiež dostupná služba rýchlej zdravotníckej pomoci s pohotovosťou.

Sociálne služby a iné verejné služby

Z celkovej štruktúry existujúcich sociálnych zariadení sa v území Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. nachádza 12 pobytových sociálnych zariadení (viď tabuľka 2.4.5). K 30.9.2015 využívalo služby sociálnych zariadení 861 klientov. Vzhľadom na demografický vývoj obyvateľstva predpokladáme vzrast dopytu po sociálnych službách pre prestárlych občanov.

Domovy sociálnych služieb v prevažnej miere poskytujú služby: ubytovacie služby, stravovacie služby, sociálnu a zdravotnú starostlivosť, práčovňu, rehabilitáciu, terénnu ošetrovateľskú starostlivosť, denný stacionár v Gbeloch, pracovnú terapiu a záujmovú činnosť, a doplnkové služby ako sú čistenie prádla, upratovanie, služby pedikéra a kaderníčky, úschovu cenností a pod. Od 1.1.2016 v Skalici otvoria dvaja neverejní poskytovatelia sociálnych služieb Denné stacionáre - Evanjelická diakonia (predpokladaná kapacita 15 klientov, bude slúžiť pre seniorov) a o.z. Mikádo (predpokladaná kapacita 15 klientov). Denný stacionár Mikádo bude slúžiť pre deti a mládež s ťažkým zdravotným postihnutím pre spádové oblasti Skalica a Senica.

Tab. 3.1.22. Štruktúra zariadení sociálnych služieb v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.,

Názov zariadenia, sídlo	Zriaďovateľ	Počet klientov
Domov sociálnych služieb, Brodské	obec Brodské	18
Dom pokojnej staroby, Gbely	mesto Gbely	112
Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých, Holíč	VÚC Trnava	172
Zariadenie pre seniorov, Mokrý Háj	obec Mokrý Háj	64
Domov sociálnych služieb, Unín	obec Unín	26
Dom sociálnych služieb, Seniordom Terézia, Holíč	Seniordom Terézia Holíč n.o.	58
Nocľaháreň Holíč	Mesto Holíč	6
Zariadenie sociálnych služieb Senior Klub	Mesto Holíč	60
Stíbor – Mestské centrum sociálnych služieb, n.o.	Mesto Skalica	70
Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Skalica, Zelený dom	VUC Trnava	31
Zariadenie pre seniorov Skalica	Mesto Skalica	168
JESÉNIA SKALICA Zariadenie pre seniorov	Mesto Skalica	76

Zdroj: prieskum obecné úrady, register poskytovateľov sociálnych služieb http://www.employment.gov.sk/, 2015

Opatrovateľská starostlivosť je poskytovaná v 7 obciach územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z., kde sa o 161 klientov stará 34 opatrovateľov (tab. 3.1.23.) (príloha Analýza zdrojov územia). Sociálna starostlivosť o starších občanov v území je doplnená i službou rozvoz stra-

vy do domácností, táto služba je poskytovaná v 9 obciach územia. Od 1.1.2016 začína v Skalici fungovať Denný stacionár Evanjelickej diakonie Skalica, Diakonia pripravuje aj terénnu opatrovateľskú službu a Banku kompenzačných pomôcok.

V území sa nachádza Domov sociálnych služieb pre deti a mládež v Holíči a v Skalici. Ide o typ rodinného detského domova. Poskytuje služby zamerané na ubytovanie, stravovanie, výchovu a pomoc opusteným deťom. Tiež sa v území nachádza nízkokapacitné zariadenie poskytujúce ambulantnú i pobytová forma soc. služieb pre deti a dospelých - hendikepovaných občanov.

Tab. 3.1.24. Prehľad domovov sociálnych služieb pre deti a mládež v území v roku 2014

Názov	Zriaďovateľ	Poskytované služby	Počet detí
Detský domov Holíč	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Rodinný typ detského domova Stravovanie, ubytovanie, výchovu a pomoc opusteným deťom	36
Detský domov Skalica	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Dojčenecký ústav	80
DSS pre deti a dospelých Skalica **(DSS Zelený dom)**	VUC Trnava	Nízkokapacitné zariadenie, Ambulantná i pobytová forma soc. služieb pre deti a dospelých (hendikepovaní občania)	31

Zdroj: VÚC Trnava, UPSVR, 2015

V území Partnerstva sa, v meste Holíč, nachádza azylový dom Emauzy, ktorý slúži týraným matkám s deťmi a týraným opusteným ženám. Azylový dom v Holíči poskytuje služby ako: ubytovanie, stravovanie, pranie, sociálne poradenstvo a pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí. V Skalici sa nachádza Mestské centrum sociálnych služieb n. o. – Štíbor. Toto centrum poskytuje hlavne služby krátkodobého ubytovania resp. prenocovania pre občanov v sociálnej núdzi a bez domova.

V území pôsobia 13 subjektov so štatútom chránených dielní. 3 sú v Holíči, 4 v Skalici, 3 v Kopčanoch, 1 v Gbeloch, 1 v Oreskom. Zaoberajú sa rôznorodým spektrom činností ako napr.: výroba, kompletizácia, potlač a balenie rôznych výrobkov, výroba škol-

ských a kancelárskych pomôcok, oprava a údržba motorových vozidiel, prenájom motorových vozidiel, predaj osobných ochranných pracovných prostriedkov, ubytovanie, stravovanie, sociálne a právne poradenstvo, útulok, výroba šperkov a iných predmetov, pekárenská a cukrárenská výroba.

Súčasná situácia v poskytovaní sociálnych služieb je do určitej miery poznačená významnými nedostatkami v sieti služieb a výkonu opatrení, a to v zmysle dostupnosti, rôznorodosti a kapacitne dostatočného zastúpenia v rámci územia. Určité možnosti riešenia tohto stavu ponúka využitie voľných objektov v obciach, ktoré sú vhodné pre zariadenia rôznych typov sociálnych služieb.

- **inštitúcie pôsobiace v území – na miestnej, regionálnej aj národnej úrovni**

V mikroregióne pôsobí 22 samospráv prezentovanými 19 obecnými úradmi a 3 mestskými úradmi. Zo siete ďalších inštitúcií má v 10 obciach zastúpenie matričný úrad (prehľad uvedený v tabuľke 3.1.25.) (príloha Analýza zdrojov územia).

Na území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádza spoločný stavebný úrad v Skalici, Holíči, Gbeloch a v Petrovej Vsi a obec Smolinské využíva služby spoločného stavebného úradu v Šaštíne-Strážoch. Spoločný stavebný úrad v Šaštíne-Strážoch sa nachádza mimo územia občianskeho združenia.

Spoločné školské úrady pre školy územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa nachádzajú v meste Skalica, Holíč a Gbely. V Gbeloch ide o detašované pracovisko spoločného školského úradu Skalica. Tieto úrady zabezpečujú služby školských úradov pre 19 obcí nachádzajúcich sa v území. Prehľad spoločných školských úradov s územnou pôsobnosťou poskytuje tabuľka 3.1.26. (príloha Analýza zdrojov územia)

Správu v oblasti *sociálnych vecí a rodiny* a služieb zamestnanosti vykonáva Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý sa nachádza v meste Holíč.

- **<u>kultúrne, historické a prírodné zdroje,</u>**

Pôvodné historické hodnoty územia sú reprezentované zachovanými prvkami urbanistickej zástavby a rôznych pamiatok. Sumárny prehľad kultúrno-historických objektov územia

Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. poskytuje tabuľka 3.1.27. (príloha Analýza zdrojov územia).

Kultúrne pamiatky

Riešené územie je bohaté na drobné sakrálne stavby. V každej obci sa nachádza kaplnka, kalvária, božie muky alebo kamenný kríž, zvonica. Vlastníctvo týchto stavieb je rôznorodé - sú vo vlastníctve konkrétnej obce alebo cirkvi. Ich technický stav je väčšinou nevyhovujúci, mnohé z nich je potrebné obnoviť či zrekonštruovať. Dominantou každej obce a mesta je rímskokatolícky kostol, v mestách Skalica a Holíč sa nachádzajú aj evanjelické kostoly. V Skalici bol kompletne renovovaný pôvodne Jezuitský kostol (už odsvätený), ktorý slúži na koncertné, ale aj výstavné účely, ceremónie, atď, významná atrakcia cestovného ruchu.

V Holíči boli v roku 1988 objavené megalitické bloky, ktoré sa používali na vytvorenie monumentálnych kultových diel. Väčšinou v Západnej Európe tieto monumenty pochádzajú z neolitu alebo doby bronzovej.

O živote našich predkov vypovedá aj archeologická lokalita Zámčisko v katastri obce Unín. Je to praveké opevnené hradisko zo staršej a strednej doby bronzovej (2000 – 1250 pred Kristom). Dominantnou časťou celého komplexu hradiska bola akropola. V katastri mesta Skalica v lokalite „Kopečnica“ sa nachádza veľkomoravský mohylník z 9. storočia, ktorý je s celkovým počtom 100 mohýl druhým najväčším na Slovensku (Drahošová, 1994). Z hľadiska mlynárskej tradície je Záhorie jedinečné v tom, že sa tu zachoval jediný veterný mlyn na Slovensku. Zachovaný „ povjetrňák“ v Holíči predstavuje tzv. holandský typ mlyna (NKP). Murovaná budova kruhového pôdorysu má na poschodí mlynicu, na prízemí bol byt mlynára. Tento objekt je označovaný ako posledný „mohykán“ medzi veternými mlynmi, jeho technické vnútorné vybavenie sa nezachovalo. (Mlynka, 1999). Objekt je vo vlastníctve spolku, konajú sa tu rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia. Národnou kultúrnou pamiatkou je aj objekt historického liehovaru v Holíči, ktorý je v súkromnom vlastníctve a dlhé desaťročia chátra.

V Gbeloch stojí objekt parného mlyna, ktorý je v súkromných rukách, pôvodný mobiliár sa nezachoval. V katastri obce Popudinské Močidľany sa nachádza hospodársky objekt mlyna. Objekt je v súkromných rukách, v pláne je využiť objekt na muzeálne účely. Objekt vodného mlyna v Lopašove (NKP) z prvej polovice 19. storočia je tiež v súkromnom vlastníctve. Najviac turisticky navštevovaný je mlyn bratov Pilárikových, ktorý má kompletne zacho-

vané vnútorné vybavenie a ktorý odkúpilo a zrenovovalo Mesto Skalica. Obec Unín ako jediná samospráva v riešenom území vlastní objekt pálenice, ktorý sa doteraz využíva na pôvodné účely, slúži obyvateľom regiónu kde je možné oficiálne vypáliť ovocie na tekutinu, obecná samospráva si vyrába vlastný produkt „páleného“. Funkčná pre verejné, oficiálne pálenie je tiež pálenica v meste Gbely.

Mesto Holíč vlastní národnú kultúrnu pamiatku zámok, ktorý aj s priľahlým areálom a hospodárskymi stavbami v katastri mesta Holíč a obce Kopčany patril do Holíčsko-Šaštínskeho panstva, ktoré v 18. storočí zažilo hospodársky rozkvet pod vlastníctvom F. Štefana Lotrinského (manžela Márie Terézie). Tento hospodársky rozvoj bol natoľko výrazný, že v tom období boli v území zavádzané nové technológie v poľnohospodárskej výrobe (ovocinárstvo, chov koní, odchyt divokých kačíc, obilné sýpky, spracovanie destilátov, umelý chov ondatier a pod.) a v hospodárstve (manufaktúrna výroba fajansy a pod.). Hospodársky rozmach územia v 18. storočí zanechal mnohé prvky v krajine, ktoré sa dochovali dodnes a v území vytvárajú barokovú krajinu so zachovanými líniami alejí a dochovaný barokový urbanizmus. Toto nehmotné kultúrne dedičstvo patriace k územiu identifikujeme ako génius loci územia.

Objekt Holíčskeho zámku (kaštieľa) je v súčasnosti využívaný na kultúrno-spoločenské podujatia (Cibuľové dni, Rytierske hry, výstavy, vernisáže, konferencie, semináre, workshopy), športové aktivity – člnkovanie na vodných valoch zámku. Menšie priľahlé hospodárske objekty už boli zrenovované (vináreň), resp. tu prebiehajú stavebné úpravy (tabačiareň) na spoločenské centrum, v súčasnosti sa rekonštruuje aj vodný val.

Taktiež obec Kopčany vlastní hospodársky objekt panstva – žrebčín Štít (NKP), v ktorom sa poskytuje ustajnenie koní, jazdecké výcviky a turistické ubytovanie. Pomerne veľká časť objektu je rekonštruovaná a využíva sa na kultúrno-spoločenské podujatia (konferencie, workshopy, výstavy...) a sú tu inštalované dve stále expozície – v priestoroch bývalej kaplnky expozícia archeologického výskumu z okolia Kopčian a v hospodárskej časti je zbierka historických kočov, konských postrojov a jazdeckých sediel. V objekte je vytvorená ubytovacia kapacita turistickej kategórie.

Mnohé objekty bývalého panstva sú národnými kultúrnymi pamiatkami a roky socializmu ich značne poznačili, ich technický stav je v nevyhovujúcom stave a revitalizácia týchto hodnotných pamiatok si vyžiada nemalé finančné investície. Pozitívnym signálom v území je, že tieto pamiatky sa sčasti revitalizujú a začínajú sa využívať.

Kostol sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch je vo vlastníctve cirkvi a využíva sa na bohoslužobné účely. Popri kostolíku prechádzala historická „Veľkomoravská cesta“, ktorá spájala dve významné centrá Veľkomoravskej ríše Mikulčice a Nitru. Bol teda postavený v 9. storočí a bol súčasťou veľkomoravského hradu Valy pri Mikulčiciach, ktoré sú od Kopčian vzdialené necelé 2 km vzdušnou čiarou. Kostolík bol v roku 2009 zapísaný na listinu Európskeho kultúrneho dedičstva a stal sa vyhľadávaným turistickým cieľom.

Centrum mesta Skalice bolo vďaka zachovanému stredovekému urbanizmu v roku 1990 vyhlásené za pamiatkovú zónu. Jadro zóny tvorí unikátne trojuholníkové námestie lemované viacerými historickými sakrálnymi i svetskými stavbami, z ktorých niektoré sú aj v priľahlých uličkách. Širšie okolie lemuje torzo stredovekého opevnenia, ktoré je najlepšie zachované pri františkánskom komplexe. V rokoch 2005-2008 prešlo kompletnou rekonštrukciou verejných priestranstiev.

V riešenom území sa nachádzajú ďalšie objekty, ktoré majú kultúrno-historický význam, alebo slúžia na kultúrne aktivity a podujatia. Takmer v každej obci, meste sa nachádza kultúrny dom (21 kultúrnych domov), kde sa sústreďuje kultúrny život jednotlivých miest a obcí. Kultúrny dom nemá len obec Kátov. Múzeá sa nachádzajú v mestách Gbely, Holíč a Skalica. V Gbeloch je múzeum orientované na tematiku ropných vrtov a činností s tým spojených. V Holíči je mestské múzeum holíčskej fajansy a starých remesiel. V Skalici sa nachádza Záhorské múzeum, ktorého zriaďovateľom je VUC Trnava. Ide o národopisné a vlastivedné múzeum, ktoré poskytuje vedecko-výskumnú, akvizičnú, edičnú, metodickú, dokumentačnú a prezentačnú činnosť. V kopčianskom žrebčíne sú expozície prírodovedeckého múzea a poľnohospodárskeho múzea. Každá obec a mesto má vlastnú knižnicu, kiná sú v meste Skalica, v obci Brodské a meste Gbely, amfiteáter je v meste Holíč. Okrem kultúrnych pamiatok sa v území nachádzajú aj technické pamiatky: veterný mlyn v Holíči, mlyn bratov Pilárikovcov v Skalici a ropná vrtná veža v Gbeloch.

Kultúrne zdroje územia dopĺňajú lokálne gastronomické špeciality ako napr. Skalický trdelník (chránené zemepisné označenie), Moravské koláče z Kopčian, Svadobné koláčiky z Oreského, Skalická frankovka, unínska pálenka, tradičné cibuľové jedlá z Holíča a pod.

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. sa spája s mnohými významnými osobnosťami, ktorí v území pôsobili.

Spoločenské organizácie a záujmové spolky

Zásluhu na spoločenskom živote územia Horného Záhoria majú aktívne spoločenské, kultúrne a športové organizácie. Takmer v každej obci a meste sa nachádza miestna organizácia Únie žien, základná organizácia Jednoty dôchodcov, dobrovoľný hasičský zbor či futbalový oddiel. V území máme vyše 150 záujmových organizácií a spolkov. Prehľad spoločenských organizácií a záujmových spolkov je uvedený v tabuľke 3.1.27 (príloha Analytické zdroje územia).

V území verejno-súkromného partnerstva pôsobia i organizácie s regionálnym až medzinárodným pôsobením, niektoré z nich so sídlom mimo územia a to: Združenie miest a obcí Záhoria – ZOZO, Vínna cesta Záhorie, Združenie Skalický trdelník o.z., Regionálna rozvojová agentúra Skalica, Záujmové združenie obcí Skalicko, Záujmové združenie Vieska, Spolok pre podporu Pomoravia, Oblastná organizácia cestovného ruchu Záhorie.

Pre aktívne trávenie voľného času majú obyvatelia k dispozícii rôzne zariadenia. Deti a mládež majú možnosť schádzať sa v kluboch, ktoré sú vedené pod centrami voľného času v mestách Skalica, Holč, Gbely a v obci Dubovce. Starší obyvatelia využívajú pre stretávanie kluby dôchodcov, ktoré sú lokalizované v mestách a väčších obciach. Ďalšie zariadenia pre trávenie voľného času so zameraním na športové vyžitie sú uvedené v tabuľke 3.1.28. (príloha Analytických zdrojov)

Kultúrny a spoločenský život územia je veľmi bohatý na rôzne podujatia prevažne miestneho a regionálneho významu. Prehľad kultúrnych podujatí je uvedený v prílohe k analýze zdrojov územia.

- **dostupné finančné zdroje, rozpočty a majetok obcí,**

- **majetok obcí a rozpočty obcí, plánované investičné aktivity**

Schopnosť alokovať finančné zdroje na realizáciu (väčších i menších) investičných aktivít do určitej miery ovplyvňuje hodnota majetku obce. Celková posledná účtovná hodnota majetku obcí územia podľa údajov uvedených v tabuľke 3.1.29. dosiahla k 31.12.2014 viac ako 58,2 miliónov EUR. Majetok obcí tvoria budovy a stavby: obecné a mestské úrady, kultúrne domy, budovy materských a základných škôl, kultúrne pamiatky, domy smútku, bytové domy a nájomné byty, ihriská a kabíny na ihriskách, autobusové zastávky, kluby dôchodcov,

domovy sociálnych služieb, kotolne a iné stavby, poľnohospodárska pôda, miestne komunikácie, obecné vodovody, obecné kanalizácie, verejné osvetlenie, dopravné prostriedky a ostatná pôda.

Tab. 3.1.29. Účtovná hodnota majetku obcí územia k 31.12.2014

OBEC	**Celková nadobúdacia hodnota majetku obcí v EUR**	**Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR (k 31. 12. 2014)**
Brodské	6 817 643,17	3 920 855,86
Chropov	218 942,94	158 010,14
Dubovce	446 214,21	338696,50
Gbely	5 609 867,00	3 543 789,00
Holíč	25 375 094,44	19491582,80
Kátov	244 286,61	177712,04
Kopčany	6 624 344,63	4729394,63
Koválovec	94 400,00	52900,00
Letničie	463135,20	297388,93
Lopašov	802 259,97	617622,28
Mokrý Háj	3 087 922,88	2244897,05
Oreské	904 304,14	619 602,03
Petrova Ves	2 131 011,16	1335778,10
Popudinské Močidľany	778 980,36	588829,04
Prietržka	825 035,62	569 335,37
Radimov	1 455779,00	1194333,00
Radošovce	2 226 623,11	1 653 752,51
Skalica	30 650 899,20	16043613,72
Smolinské	1296702,92	643746,48
Trnovec	498 986,00	403 184,00
Unín	3777540,00	2480170,00
Vrádište	1 399 640,00	1 000937,00

SPOLU	**95 729 612,56**	**58 185 274,62**

Zdroj: Obecné úrady, 2015

V nadväznosti na uvedenú hodnotu majetku potrebu finančných prostriedkov do budúcna na plánované investičné zámery jednotlivých obcí prezentuje tabuľka 3.1.30. (príloha Analýza zdrojov územia).

V nasledovnej tabuľke 3.1.31. uvádzame rozpočty všetkých členských obcí Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.. Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že väčšiu časť kapitálových potrieb mestá a obce riešili cez externé financovanie z európskych fondov. Ide väčšinou o samosprávy, ktoré sú buď mestá alebo obce ako póly rastu. Bilancia rozpočtu celého územia odzrkadľuje schopnosť saturácie možných intervencií prostredníctvom stratégie CLLD so zreteľom na zabezpečenie spolufinancovania projektov.

Tab. 3.1.31. Rozpočty obcí k 31.12.2014 územia Hodného Záhoria

Rok 2014	**príjmy celkom v EUR**	**z toho kapit.príjmy (granty a transfery) v EUR**	**výdavky celkom v EUR**	**z toho kapitálové výdavky v EUR**	**rozdiel príjmov a výdavkov v EUR**
Brodské	1 361 629,00	58 839,00	1 281 916,00	45 820,00	79 713,00
Dubovce	265 488,55		258 983,14	26 126,22	6 505,41
Gbely	3 732 225,00	27 819,00	3 641 619,00	355 959,00	90 606,00
Holíč	7 061 724,00	293 423,00	6 658 059,00	393 564,00	403 665,00
Chropov	100 462,49	-	92 582,13	-	7 880,36
Kátov	221 800,29		218 228,71	32 818,21	3 571,58
Kopčany	1 458 946,26	89 706,00	836 917,98	256 963,92	622 028,28
Koválovec	53 124,24	-	46 603,71	-	6 520,53
Letničie	219 041,59	-	208 920,03	3 604,01	10 121,56
Lopašov	132 750,07	-	92 864,15	3 417,88	39 885,92
Mokrý Háj	1 229 878,00	203 024,00	1 211 854,00	264 681,00	18 024,00
Oreské	164 758,62		157 380,78	4 725,80	7 377,84
Petrova Ves	554 888,01	-	511 694,86	20 431,54	43 193,15
Popudinské Močidľany	390 320,07	39 020,00	373 346,45	53 583,90	16 973,62
Prietržka	199 465,37		177 137,43	1 756,00	22 327,94
Radimov	226 863,19	-	185 474,84	9 207,93	41 388,35
Radošovce	1 095 747,08	-	458 339,69	74 821,46	637 407,39
Skalica	13 538 635,05	133 503,60	8 971 862,64	2 164 082,67	4 566 772,41
Smolinské	497 642,84	99 343,69	494 030,40	119 474,58	3 612,44
Trnovec	73 306,95	-	65 172,47	15 749,55	8 134,48
Unín	982 577,68	-	904 189,42	135 803,14	78 388,26
Vrádište	396 886,00	-	329 467,00	88 123,00	67 419,00
spolu	**33 958 160,35**	**944 678,29**	**329 467,00**	**4 070 713,81**	**6 781 516,52**

zdroj: Obecné úrady 2015

Prehľad voľných budov, ich stav, vlastníctvo a plány s budúcim využitím

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. z hľadiska vnútorných materiálnych zdrojov disponuje mnohými nevyužitými objektmi, prevažne v areáloch bývalých ale i fungujúcich poľnohospodárskych družstiev. Ich najvhodnejšie využitie, v nadväznosti na atribúty prírodných a historických podmienok, je smerodajné práve pre naštartovanie diverzifikačných činností v rámci odvetvia pôdohospodárstva. Tieto hospodárske budovy tvoria zázemie pre tvorbu ubytovacích kapacít a doplnkových služieb vidieckeho cestovného ruchu. Voľné disponibilné zdroje v tomto smere sú i viaceré budovy, ktoré sú majetkom obcí, a to najmä objekty materských škôl a základných škôl. Prehľad voľných budov poskytuje tabuľka 3.1.32.. Okrem uvedených voľných budov sa v území (hlavne v katastroch mesta Holíč a Kopčany) nachádzajú národné kultúrne pamiatky a hospodárske objekty (v minulosti patrili do Holíčsko-Šaštínskeho panstva F. Štefana Lotrinského), pre ktoré sa v súčasnosti hľadá využitie, alebo je zadefinovaný zámer využitia. Tieto objekty v súčasnosti prechádzajú postupnou rekonštrukciou a revitalizáciou. Sú však v značne zdevastovanom stave a súčasne sú pod pamiatkovou ochranou, takže revitalizácia týchto pamiatkových objektov je značne finančne i remeselne náročná. Tieto objekty považujme za významné vnútorné materiálne zdroje pre územie s významnou kultúrno-historickou hodnotou.

Tab. 3.1.32. Prehľad voľných budov v území

Voľná budova	**Stručný popis (obec, miesto)**	**Stav, v akom sa nachádza**	**Záujem/nezáujem majiteľa využiť budovu a na čo**
Administratívna budova JRD	Lopašov	Treba rekonštrukciu	Majiteľ ju chce odpredať
Budova bývalej ZŠ	Oreské	potreba rekonštrukcie	CVČ, klub pre deti
Garáž	Oreské	Niekoľko rokov mimo prevádzky	Fitnescentrum
Knižnica	Oreské	Niekoľko rokov mimo prevádzky	Modernizácia knižnice
Budova sýpky	Trnovec	Nutná rekonštrukcia	Majiteľ PD
Budova bývalého kina	Radošovce	niekoľko rokov mimo prevádzky	vybudovanie komunitného centra

Hospodárska budova pri fare	Petrova Ves	Nevyužíva sa	V budúcnosti sa plánuje využitie na kultúrno-spoločenské zámery
Budova bývalej ZŠ	Chropov	potrebná rekonštrukcia	klub dôchodcov, miesto na stretávanie mladých,
Budova RD	Koválovec, areál RD Radošovce	zlý technický stav	vybudovanie zázemia pre multifunkčné ihrisko (šatne, sociálne zariadenia)
Budova bývalej Špeciálnej ZŠ	Holíč	Dobrý technický stav, mimo prevádzky	Na predaj
Budova kina	Gbely	Dobrý stav, mimo prevádzky	Na predaj
Administratívna budova Poľnohospodárskeho družstva	Popudinské Močidlany	Staticky vyhovujúca trojpodlažná budova s plochou strechou, ktorá je v zlom technickom stave – vyžaduje rekonštrukciu (zateká)	Majiteľ ju ponúkol na odpredaj obci
Rodinný dom č. 199	Popudinské Močidlany	Jedná sa o takmer 100-ročný rodinný dom, ktorý je v pôvodnom stave.	Od roku 2015 je majiteľom domu obec, ktorá ho chce prerobiť (z prostriedkov EÚ) na múzeum a z časti na komunitné centrum pre seniorov.
Bývalá „hospoda u Mikušov	Popudinské Močidlany	Nevyužíva sa	Majitelia mjaú záujem o predaj
Budova bývalej MŠ	Brodské	potrebná rekonštrukcia	zriadenie domu pre seniorov
Kabíny TJ	Kátov	Mimo prevádzky	-

Zdroj: Obecné úrady, 2015

Popis ekonomických zdrojov

Situácia v sektoroch a odvetviach hospodárstva v rámci územia

V území občianskeho združenia v roku 2014 pôsobilo 4524 hospodárskych subjektov. Z toho 1693 hospodárskych podnikov a 2831 fyzických osôb – podnikateľov.

Podiel hospodárskych subjektov v území podľa podnikateľskej činnosti v rámci jednotlivých sektorov hospodárstva je na základe získaných štatistických údajov z roku 2014 nasledovný: **65 %** podiel patrí podnikateľom pôsobiacim v **terciárnom sektore**, **31,6 %** pod-

nikateľských subjektov pôsobí v **sekundárnom sektore**, a **3,4 %** subjektov podniká v **primárnej sfére**.

Tab. 3.1.33. Štruktúra ekonomických činností v rámci územia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. v roku 2014

Odvetvia ekonomickej činnosti	**2014**
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo a rybolov, Ťažba nerastných surovín	155
Priemysel, výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	612
Stavebníctvo	818
Veľkoobchod a maloobchod, hotely a reštaurácie, doprava, skladovanie a spoje	1358
Peňažníctvo a poisťovníctvo, nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	639
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie, školstvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	562
Ostatné činnosti	380
Spolu	4524

Zdroj: Štatistický úrad Trnava, 2014

Podľa právnych foriem z celkového počtu 4 524 podnikateľských subjektov bolo v roku 2014 až **62 % registrovaných ako fyzické osoby.** Právnické osoby v uvádzanom roku boli zastúpené hlavne obchodnými spoločnosťami (74,6%). V rámci fyzických osôb veľmi vysoká úroveň zastúpenia **(93 %) patrila živnostníkom**. Prehľad právnych foriem uvádza tabuľka 3.1.34. (príloha Analýza zdrojov územia).

Zastúpenie podnikateľských subjektov v členení na právnické a fyzické osoby podľa sektorov hospodárstva za rok 2014 prezentuje nasledujúci graf. Najvyššia početnosť podnikateľských subjektov je v terciálnom sektore. Ide prevažne o mikro a malé podniky.

Graf 2.6.2 Podnikateľské subjekty v území v roku 2014

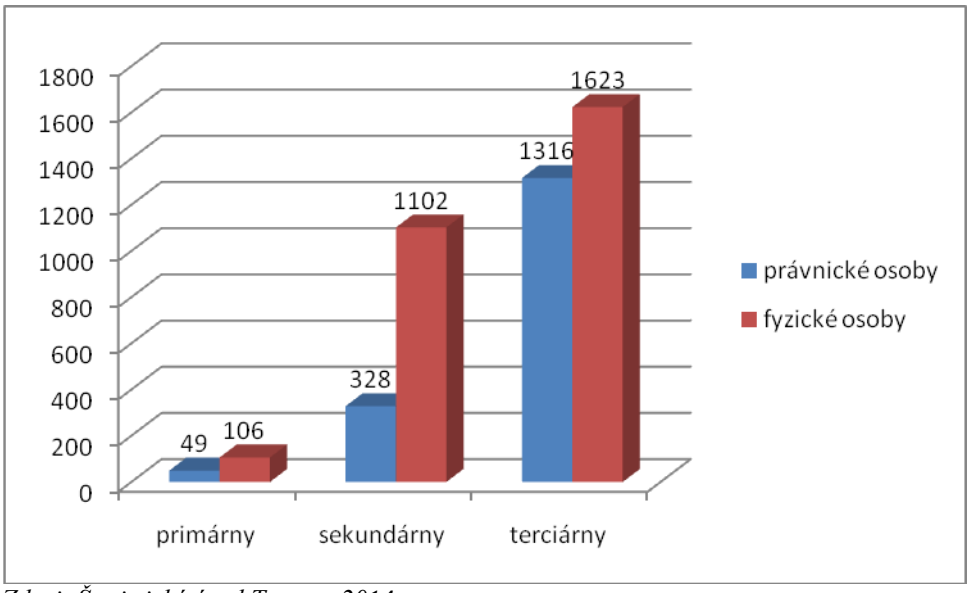

Zdroj: Štatistický úrad Trnava, 2014

V rámci **primárneho sektora** v roku 2014 až **98,7 %** podnikateľských subjektov vyvíjalo svoju činnosť **v poľnohospodárstve, poľovníctve, lesníctve a rybolove.** Zvyšných **1,3 %** podnikateľských subjektov sa zaoberalo **ťažbou nerastných surovín**.

Počet podnikateľských subjektov, ktoré pôsobia v primárnom sektore v území občianskeho združenia je 155. Zo subjektov, ktoré zastupujú v primárnom sektore poľnohospodárstvo, prevažnú väčšinu tvoria **samostatne hospodáriaci roľníci – až 78%, zvyšných, 22% zastupujú poľnohospodárske družstvá**.

Sekundárny sektor v území, predstavuje **57,2 %** podnikateľských subjektov v **stavebníctve, 41,6 % v priemyselnej výrobe, 1,2 % podnikateľských subjektov sekundárneho sektora dodávkam vody, čisteniu a odvodu odpadových vôd, odpadom a službám odstraňovania odpadov**. Stavebníctvo je zastúpené prevažne mikropodnikmi. V rámci priemyselnej výroby je v území zastúpená hlavne strojárenská výroba a kovoobrábanie, stolárstvo a výroba nábytku. V nižšej miere je sekundárny ekonomický sektor územia zastúpený aj polygrafickou výrobou a odevníctvom.

Terciárny sektor územia občianskeho združenia tvoria predovšetkým podnikatelia, ktorí podnikajú v oblasti **obchodu (29,46 %)** a rôznych iných **službách (23,26 %).** Najmenšie zastúpenie v území má verejná správa a povinné sociálne zabezpečenie (0,92 %).

Podnikateľské subjekty vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov tvoria 29,46%, v odborných a technických činnostiach 14,83%, v oblasti ubytovania a stravovacích služieb 7,00%, v oblasti dopravy a skladovania 5,37%, v oblasti administratívy a podporných služieb 6,97%, v oblasti informácii a komunikácií 5,66%.

Graf 2.6.3. : Zastúpenie podnikateľských subjektov v terciárnom sektore v roku 2014

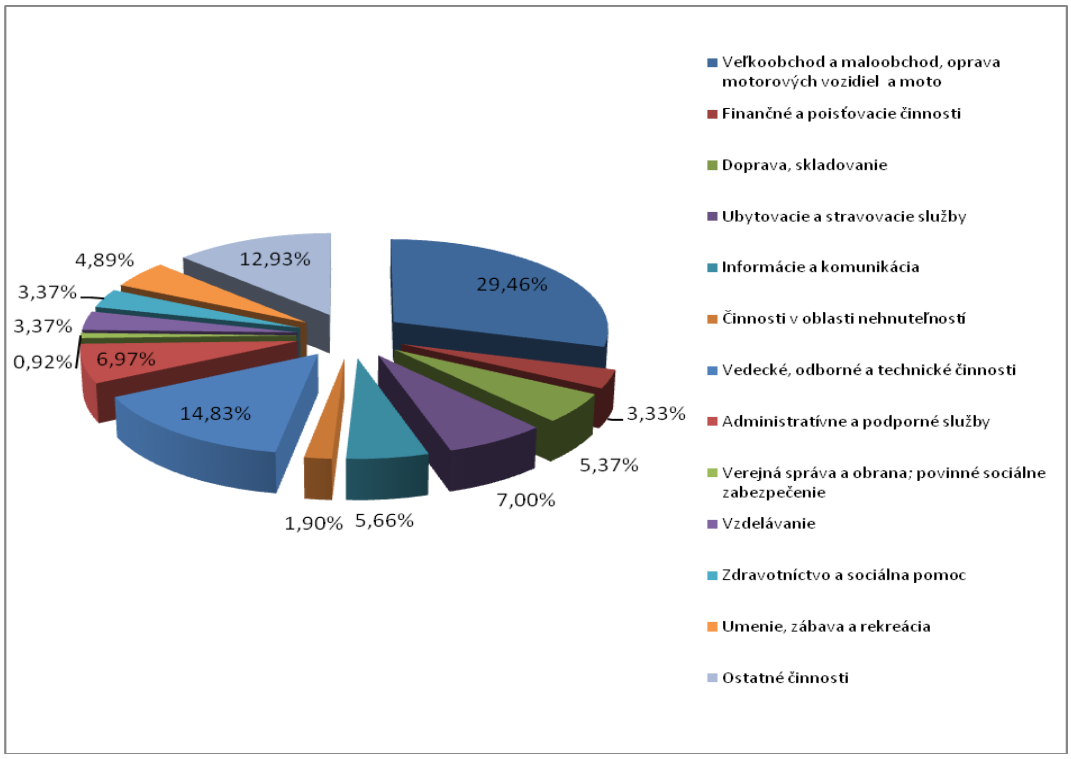

Zdroj: Štatistický úrad v Trnave, 2014

Štruktúra podnikateľskej sféry podľa veľkosti v súlade s legislatívou EÚ

Pri charakteristike podnikateľskej sféry územia podľa veľkostných kategórií sme vychádzali z údajov Štatistického úradu Trnava. U 27,15 % podnikateľských subjektov nebola zistená veľkostná kategória do ktorej patria, 70,78 % (3202 podnikov) všetkých podnikateľských subjektov územia patrí medzi mikropodniky, ďalších 1,19% (54 podnikov) podnikateľských subjektov je zaradených do kategórie „malý podnik“, 0,75% (34 podnikov) tvoria stredné podniky a zvyšných 0,13 % (6 podnikov) tvoria podnikateľské subjekty zaradené do kategórie „veľký podnik“.

Graf 2.6.6 Zastúpenie podnikateľských subjektov podľa veľkostných kategórií v roku 2014

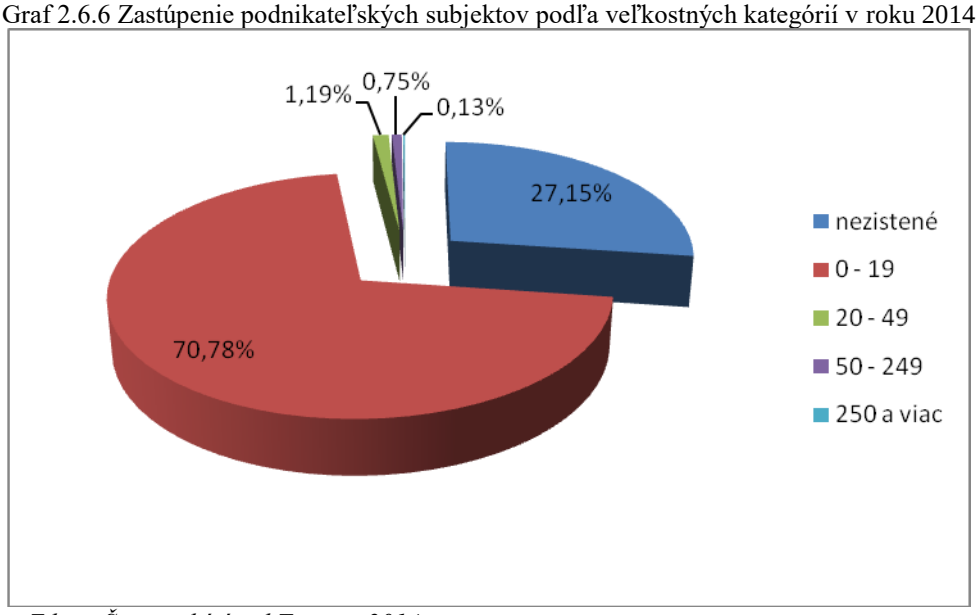

Zdroj: Štatistický úrad Trnava, 2014

V primárnom sektore majú najväčšie zastúpenie mikropodniky (70,97 %). V rámci primárneho sektora sa nenachádza žiaden veľký podnik. Malé a stredné podniky majú v primárnom sektore 4,52 % zastúpenie. Primárny sektor je prevažne reprezentovaný poľnohospodárskou výrobou s najpočetnejším zastúpením samostatne hospodáriacich roľníkov.

Približne u 26 % **podnikov sekundárneho sektora** nebola zistená veľkostná kategória, do ktorej sú zaradené. V sekundárnom sektore majú najväčšie zastúpenie mikropodniky 71,82 %. V prevažnej miere ide o samostatne zárobkové osoby a o zamestnancov malých výrobných prevádzok. Najväčšia koncentrácia z hľadiska počtu zamestnancov v rámci mikropodnikov je v stavebníctve, kovovýrobe a drevospracujúcom priemysle. Malé a stredné podniky tvoria 1,75 % sekundárneho sektora podnikateľskej sféry územia a veľké podniky tvoria 0,35% sekundárneho sektora.

V **terciárnom sektore** majú väčšinové zastúpenie mikropodniky (až 71,01%), u 26,95% podnikov nebolo zistené ich zaradenie podľa veľkostnej kategórie. Malé podniky tvoria 1,40% podnikov terciálneho sektora. Stredné podniky tvoria 0,61% všetkých podnikov zastupujúcich terciárny sektor. Veľké podniky v terciárnom sektore majú 0,03 % zastúpenie.

Výrazný potenciál, vzhľadom na existujúci potenciál a zázemie poľnohospodárskej prvovýroby v území sa črtá v možnostiach naštartovania agroturistiky diverzifikáciou vidieckej ekonomiky u samostatne hospodáriacich roľníkov. V území majú svoje sídlo a prevádzku aj podnikateľské subjekty zaoberajúce sa pestovaním hrozna a výrobou vína, ovocinárstvom, pestovaním zeleniny a ďalšími aktivitami, ktoré majú záujem rozvíjať týmto smerom.

Vyššie uvedená analýza prezentujúca činnosť podnikateľských subjektov v rámci sektorov odvetví hospodárstva a ich členenia podľa veľkostných kategórií poukazuje na nedostatok pracovných príležitostí priamo v území menších obcí. V rámci vnútorného rozloženia sa v území nachádzajú výrobné prevádzky koncentrujúce väčší počet pracovných síl len v niektorých väčších obciach územia (Skalica, Holíč, Gbely, Kopčany, Radošovce, Brodské, Popudinské Močidľany, Smolinské), pričom ide predovšetkým o subjekty pôsobiace najmä v sekundárnom a terciálnom sektore, pričom určitú časť zamestnanosti vytvára práve verejná správa.

- **Zamestnanosť a nezamestnanosť**

Na základe údajov zo Štatistického úradu SR, SODB 2011 štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity poukazuje, že najvyššie percento obyvateľov pracuje v odvetví priemyselnej výroby – 34,78 %, ďalej vo veľkoobchode, maloobchode, oprave motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru – 10,94 %. V poľnohospodárstve, poľovníctve a ďalších súvisiacich službách pracuje 3,55 % obyvateľov, vo verejnej správe a obrane, povinnom sociálnom zabezpečení pracuje 5,91 % obyvateľov. V odvetví rybolovu v území pracujú 4 zamestnanci, čo predstavuje 0,016 %. Počet obyvateľov, ktorí neuvádza odvetvie hospodárstva, v ktorom pracuje 6,10 %. (tabuľka 3.1.35.)

Tab. 3.1.35. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne osoby podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva v roku 2011

Odvetvie hospodárstva		Ekonomicky aktívne osoby			
		muži	**ženy**	**SPOLU**	**z toho odchádza do zamestnania**
A	**Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby**	570	293	863	657
B	**Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby**	90	47	137	83
C	**Rybolov, chov rýb**	4	0	4	4
D	**Ťažba nerastných surovín**	278	82	360	317
E	**Priemyselná výroba**	4973	3481	8454	7244
F	**Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody**	140	53	193	153
G	**Stavebníctvo**	1216	272	1488	1223
H	**Veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových**	1240	1420	2660	2217

	vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru				
I	**Hotely a reštaurácie**	272	432	704	567
J	**Doprava, skladovania a spoje**	765	314	1079	917
K	**Peňažníctvo a poisťovníctvo**	97	170	267	216
L	**Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj**	354	299	653	563
M	**Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie**	704	733	1437	1241
N	**Školstvo**	418	985	1403	1248
O	**Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť**	506	1147	1653	1351
P	**Ostatné verejné, sociálne a osobné služby**	834	625	1459	1197
Q	**Súkromné domácnosti s domácim personálom**	1	0	1	1
R	**Exteritoriálne organizácie a združenia**	1	2	3	2
S	**EA bez udania odvetví**	868	615	1483	967
Spolu		**13331**	**10970**	**24301**	**20168**

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Z celkového počtu 24 301 ekonomicky aktívnych obyvateľov, viac ako 82 % dochádza za prácou. Najviac dochádzajúcich obyvateľov za prácou pracuje v odvetviach priemyselnej výroby, v sektore obchodných činností t. j. veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru a v sektore dopravy, skladovania a spojov.

Celkovú ekonomickú situáciu v území Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. doplňuje miera nezamestnanosti, ktorá k 31. 12. 2014 dosiahla úroveň **8,27%** (údaj na úrovni okresu Skalica). Z údajov z nasledujúcej tabuľky vyplýva, že percento miery nezamestnanosti v rámci územia je vyššie ako percento miery nezamestnanosti na úrovni Trnavského kraja. V porovnaní s úrovňou miery nezamestnanosti v Slovenskej republiky je nezamestnanosť v území nižšia.

Tab. 3.1.36. Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2014

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	**Ekonomicky aktívne obyvateľstvo**	**Miera nezamestnanosti v %**
Územie občianskeho	47.871	*	*

združenia			
Okres Skalica	46.934	24.450	8,27%
Trnavský kraj	558.677	291.669	8,03%
SR	5.421.349	2.698.589	12,29%

Zdroj: ÚPSVaR, Senica, 2014,

*údaj je dostupný len za úroveň LAU1 – okres Skalica

Z hľadiska vývoja miery nezamestnanosti v rokoch 2004-2014 pokračoval trend výrazného znižovania počtu uchádzačov o zamestnanie až do roku 2008. V roku 2009 miera nezamestnanosti sa zvýšila nad úroveň roku 2004. Po roku 2009 dochádza k poklesu počtu uchádzačov o zamestnanie ale miernejším tempom ako za obdobie 2004-2008. Výrazný nárast počtu uchádzačov v roku 2009 bol spôsobený globálnymi javmi v hospodárstve. Vplyv na znižovanie miery nezamestnanosti za prezentované obdobie je daný predovšetkým obnovením výroby strojárenských podnikov v mestách Skalica a Holíč, ktoré boli výrazne podporené zahraničnými investíciami. K stagnácii a zrušeniu podnikov došlo po roku 1989, ktoré poskytovali pracovné príležitosti.

Obnovením týchto podnikov sa naštartovali aj mikropodniky, ktoré prevažne začali zabezpečovať subdodávky pre tieto strojárenské podniky, čo akcelerovalo samozamestnanosť.

Tabuľka 3.1.37. Počet uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2004 – 2014, okres Skalica

Rok	Uchádzači o zamestnanie	Ženy	Muži	Miera nezamestnanosti v %
2004	2362	1165	1197	8,99 %
2005	2222	1140	1082	8,17 %
2006	1582	864	718	5,55 %
2007	1227	616	611	4,14 %
2008	1581	804	777	5,38 %
2009	3331	1615	1716	11,55 %
2010	2708	1314	1394	8,76 %
2011	2450	1200	1250	8,42 %
2012	2479	1162	1317	8,79 %
2013	2357	1087	1270	8,87 %

2014	2021	1019	1213	8,27 %

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Najväčší podnikatelia a zamestnávatelia v území, ktorí majú významný podiel a zamestnanosti územia vrátane znalosti ich rozvojových zámerov.

V území pôsobí niekoľko zamestnávateľov, ktorí významne prispievajú k tvorbe pracovných miest prevažne v strojárenskej výrobe. K najväčším zamestnávateľom patria podniky pôsobiace v automobilovom priemysle a to INA Skalica so strojárenskou výrobou (viac ako 4,5 tis. zamestnancov) a Eissmann Automotive Slovakia s.r.o., Holíč (1250 zamestnancov) s kožiarenskou výrobou Ďalej sú to Grafobal a.s., Skalica (viac ako 700 zamestnancov) v polygrafickom priemysle a Nemocnica s poliklinikou v Skalici zamestnáva 566 pracovníkov. Ostatní väčší zamestnávatelia zamestnávajú od 50 do 300 pracovníkov a pôsobia v strojárenskom priemysle, poľnohospodárskej výrobe, odevnom priemysle, v doprave, v obchode a v štátnej správe. Títo zamestnávatelia sú koncentrovaní v mestách Skalica, Holíč, Gbely, väčší zamestnávatelia pôsobiaci v poľnohospodárstve sú v obciach Radošovce a Petrova Ves.

Verejná a štátna správa koncentrovaná prevažne v okresnom meste Skalica a v blízkom Holíči taktiež prispieva k udržaniu pracovných miest, ide najmä o oblasť školstva, financií, súdnictva, zdravotníctva, samosprávy, sociálnych služieb, sociálneho poistenia a úradu práce sociálnych vecí a rodiny.

Malí zamestnávatelia zamestnávajúci do 50 pracovníkov sú viac geograficky divezifikovaní aj v ostatnom území a v menších obciach. Výrazné zastúpenie je koncentrované do miest:

Skalica (25 zamestnávateľov, s počtom zamestnancov od 11 do 44, v odvetviach: poľnohospodárstvo, strojárstvo a technika, stavebníctvo, odevný priemysel, energetika (rozvod a dodávka tepla), potravinárska výroba, výroba vína, stravovacie a ubytovacie služby, služby, odpady, obchod, štátna správa)

Holíč (10 zamestnávateľov, s počtom zamestnancov od 20-48, v odvetviach: strojárenstvo, energetika (dodávka tepla), autoservis, predaj automobilov, servis požiarno-technických zariadení, pekárenská výroba, obchod)

Gbely (7 zamestnávateľov, s počtom zamestnancov od 11-30, v odvetviach: kovovýroba, výroba vzduchotechniky, spracovanie plastov, hydinárske služby, služby v oblasti vŕtnych súprav, spracovanie hydiny, spracovanie dreva, účtovnícke služby)

Ostatní zamestnávatelia lokalizovaní v obciach:

Kováloveс (2 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 2-6, oblasti: stolárska výroba, potravinárska výroba)

Radimov (1 zamestnávateľ, v oblasti: chov zvierat a mäsiarenska výroba, vŕtanie studní)

Prietržka (1 zamestnávateľ, 17 zamestnanci, oblasť: poľnohospodárska prvovýroba)

Oreské (3 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 5-6, oblasti: potravinárska výroba, sušené ovocie, spracovanie dreva)

Chropov (1 zamestnávateľ, v oblasti: drevovýroba)

Kátov (2 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 5 do 7, v oblastiach: predaj stavebného materiálu, drevovýroba)

Mokrý Háj (1 zamestnávateľ, v oblasti: výrobky z papiera a lepenky, ubytovacie služby)

Kopčany (6 zamestnávateľov, s počtom zamestnancov od 3-6, v oblastiach: polygrafické práce, mäsiarenská výroba, autoservis, baliace činnosti, predaj mrazených výrobkov, pekárenská výroba, spracovanie a konzervovanie zemiakov)

Radošovce (3 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 4-10, v oblastiach: drevovýroba, výroba a predaj ozvučovacej techniky, kovovýroba)

Vrádište (8 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 2-25, v oblastiach: kovovýroba, stavebniny, stolárska výroba, nábytku, okien, peliet, výroba vína)

Popudinské Močidľany (1 zamestnávateľ, 20 zamestnancov, oblasť poľnohospodárstva)

Letničie (1 zamestnávateľ, 10 zamestnancov, oblasť: výroba paliet a drevených obalov)

Prietržka (1 zamestnávateľ, v oblasti inštalatérstva a opráv ústredného kúrenia)

Unín (1 zamestnávateľ, v oblasti stolárskej činnosti)

Petrova Ves (2 zamestnávatelia, s počtom zamestnancov od 2-3, v oblasti obchodu, stavebnej činnosti a stavebnín).

Podnikateľské zázemie

Dostupnosť bankových a finančných služieb priamo v území občianskeho združenia je zabezpečovaná cez pobočky Slovenskej pošty a.s., Poštovej banky a.s., Slovenskú sporiteľňu

a.s., ČSOB a.s., VÚB a.s., Raiffaisen banku, Tatra Banku, a.s., Prima banku Slovensko, a. s. a UniCredit banku Slovakia, a. s. lokalizované do miest Skalica a Holíč. Pobočky Slovenskej pošty a.s. a Poštovej banky a.s. sa nachádzajú okrem miest Holíč a Skalica aj v Brodskom, Dubovciach, Gbeloch, Chropove, Kopčanoch, Mokrom Háji, Petrovej Vsi, Popudinských Močidľanoch, Radimove, Radošovciach, Smolinskom, Uníne a Vrádišti. V území má zastúpenie aj Prvá stavebná sporiteľňa a.s.

Okrem bankových služieb v území majú svoje pobočky 4 komerčné poisťovne, ktoré ponúkajú rôzne služby a produkty v oblasti finančného sprostredkovania a 2 zdravotné poisťovne. V Holíči je zastúpenie aj Sociálnej poisťovne. Územie poskytuje dostatočné zázemie finančných a bankových služieb pre podnikateľov.

Dostupnosť poradenských a informačných služieb pre podnikateľov (štátna správa) v rámci územia je v okresnom meste Skalica. V Skalici majú podnikatelia možnosť využívať poradenské a konzultačné služby. V území občianskeho združenia nemá zastúpenie živnostenská a ani obchodná komora.

Oblasť cestovného ruchu a poľnohospodárstva

Územie Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. patrí do Záhorského regiónu cestovného ruchu (Rajonizácia cestovného ruchu Slovenska), ktorý je charakterizovaný strednodobým a dlhodobým potenciálom pre vodnú turistiku/vodáctvo, cykloturistiku, vidiecky turizmus, poznávanie kultúrnych pamiatok a kultúrne podujatia.

Infraštruktúru cestovného ruchu v území je tvorená hlavne ubytovacími a stravovacími kapacitami. Počet ubytovacích zariadení v území je 32 rôznej kategórie s kapacitou 734 lôžok. Prehľad kapacity v jednotlivých kategóriách, poskytované služby a lokalizáciu uvádza tabuľka 3.1.38 (príloha Analýza zdrojov územia).

Väčšina ubytovacích zariadení je sústredených v mestách Skalica, Holíč a v RO Zlatnícka dolina. Lôžkové kapacity v mestách Skalica, Holíč tvoria 75 % z celkovej lôžkovej kapacity územia. Priamo v meste Skalica sa nachádza cca. 200 lôžok, prevažne kategórie hotel a penzión. Rekreačná oblasť Zlatnícka dolina (Skalica) s kapacitou ubytovania 306 lôžok v prevažne kategórii turistická ubytovňa.

Najväčší počet reštauračných zariadení je sústredených v mestách Skalica a Skalica – Zlatnícka dolina (15), Holíč (11 reštaurácií), Gbely (3) a v obciach s vyšším počtom obyvateľov ako sú Kopčany (2 reštaurácie), Brodské (3 reštaurácie) a Radošovce (2 reštaurácie), Popudinské Močidľany (1), Petrova Ves (1) a Vrádište (1). Reštauračné zariadenia nachádzajúce sa v území v priemere ponúkajú 68 miest na sedenie na 1 zariadenie. Celkovo územie ponúka kapacitu stravovacích služieb 2645 miest na sedenie v prevažnej kategórie reštaurácia. Zastúpenie majú aj pizzerie, koliba, pivovar, pohostinstvo a café bar.

Areály poľnohospodárskych družstiev v území sú využité pre rastlinnú a živočíšnu výrobu (v obciach Petrova Ves, Popudinské Močidľany, Dubovce, Radošovce, Letničie, Smolinské, Gbely, Skalica). Poľnohospodárske družstvá v území nemajú záujem o diverzifikáciu svojich činností smerom k rozvoju cestovného ruchu, záujem je o diverzifikáciu smerom k využívaniu alternatívnych zdrojov energií (PD Smolinské). Ostatné bývalé areály poľnohospodárskych družstiev sa v menšej miere využívajú ako zázemie pre podnikateľské aktivity, väčšinou výrobného charakteru (drevospracujúci priemysel, kovoobrabáčstvo a pod.). V území existujú aj nevyužívané bývalé poľnohospodárske areály (tzv. hnedé parky), pre ktoré dotknutí aktéri hľadajú nové využitie.

V záujmovom území sa nachádzajú 2 rekreačné oblasti – Zlatnícka dolina (kataster mesta Skalica) a Adamovské jazerá (v katarstri mesta Gbely), ktoré sa v súčasnosti využívajú pre krátkočasovú rekreáciu. V rekreačnom areáli Adamovské jazerá sa uvažuje o rekonštrukcii existujúceho objektu (bývalý utečecký tábor) pre účel pobytového zariadenia so službami. Vyššie spomenuté areály sa nachádzajú v zastavaných častiach katastrov obcí, kde je zabezpečená cestná komunikácia III a II triedy ciest.

Významným potenciálom pre diverzifikáciu činností smerom k cestovnému ruchu sú pamiatkové areály a objekty - zámok v Holíči a žrebčína v Kopčanoch lokalizované v intravilánoch obcí, v ktorých sa plánujú vytvoriť ako ubytovacie kapacity, tak stravovacie kapacity s výrazným zastúpením doplnkových služieb.

Ďalším významným potenciálom pre diverzifikáciu činností smerom k CR sú novovzniknuté a potenciálne prírodné areály s infraštruktúrou v blízkosti rieky Moravy (prístav Skalica, prístavisko Skalica – Perúnska lúka, prístavisko Gbely) pre rozvoj rekreačnej plavby po rieke Morave. Potenciál rozvoja vidieckeho cestovného ruchu má aj oblasť vinohradníckej oblasti

– Skalický vinohradnícky rajón (územia Skalice, Vrádišťa, Prietržky, Mokrého Hája a Radošoviec), ktorý poskytuje zázemie vo forme typických vinohradníckych domčekov a obhospodarovaných vinohradov.

Doplnkové služby cestovného ruchu

V území občianskeho združenia sa nachádzajú 3 turisticko-informačné kancelárie (Skalica, Holíč, Gbely), ktoré poskytujú informačné a sprievodcovské služby turistom a obyvateľom. V kanceláriách turisticko-informačných kancelárií sú k dispozícii rôzne propagačné materiály, nielen o daných mestách, ale aj o širokom okolí.

Ďalšie doplnkové služby sú reprezentované ponukou športových areálov na prenájom (športové haly, multifunkčné ihriská, hokejbalové ihriská, tenisové kurty, futbalové ihriská, golfový areál Golf Resort Skalica, zimný štadión, letný štadión, kúpalisko v Zlatníckej doline, športové centrá a bowlingové centrá, motokáry) lokalizované v Skalici, Holíči, Gbeloch, Brodskom, Kopčanoch, v Petrovej Vsi, Prietržke, Kátove a Lopašove. Prevažná časť týchto areálov je sústredená v Skalici a v Holíči.

Požičiavanie bicyklov ponúkajú 2 subjekty a to ubytovací a informačná kancelária v Prietržke a Skalici. Prenájom plavidiel pre rekreačnú plavbu je ponúkaný v 3 zariadeniach v Holíči, Gbeloch a v Skalici. V Holíči sa táto rekreačná plavba poskytuje v areáli zámockých vodných valov, v Skalici a v Gbeloch na rieke Morave a jej prítokoch.

Dva jazdecké areály sa nachádzajú v Kopčanoch a v Skalici, časti RO Zlatnícka dolina. Územie disponuje výraznou ponukou vinární a vínoték vzhľadom na existenciu Skalického vinohradníckeho rajónu. Tie sú lokalizované v Skalici (12 vinární a vinoték), v Holíči (4) a v Kopčanoch (2).

Služby cestovných kancelárií a cestovných agentúr poskytuje 7 subjektov. Dve cestovné agentúry majú zastúpenie v Holíči, ostatné na nachádzajú v Skalici. Len jedna agentúra sa orientuje na domáci cestovný ruch na ponuku produktov CR územia občianskeho združenia.

Územie poskytuje výborné prírodné podmienky na rozvoj cykloturistiky aj svojou polohou blízko hraníc s Českou republikou, kde je sektor CR – cykloturistika značne rozšírená a populárna. V území sú vybudované viaceré značené cyklistické trasy so sprievodnou infraštruktúrou. Väčšina týchto cyklistických trás vedie po existujúcich účelových cestách, cestách IV. triedy, po hrádzach rieky Moravy a jej prítokov, po zrekonštruovaných lesných cestách v Zlatníckej doline a Skalických horách a po poľnohospodárskych účelových komunikáciách a cestách pre motorové vozidlá. Niektoré cyklotrasy sú doplnené aj náučnými chodníkmi

a ďalšími informačnými tabuľami, ide najmä o sieť cyklotrás v RO Zlatnícka dolina a tematická cyklotrasa Skalická vinárska cesta, ktorá nadväzuje na hraniciach s ČR na Moravské vinárske stezky a prechádza katastrami 6 obcí.

Prehľad značených cyklotrás prechádzajúcich územím občianskeho združenia:

Záhorská cyklomagistrála, číslo trasy: 024, trasa: Devín - Zohor - Malacky - Gajary - Závod - Šaštín - Holíč - Skalica – Senica

Cyklomagistrála okolo rieky Moravy, číslo trasy: 004**,** trasa: CLO Moravský sv. Ján - CLO Brodské – Holíč. Vedie popri rieke Morave od Holíča po Moravský Sv. Ján, kde sa napája na už vyznačenú Moravskú cyklotrasu do Devína.

Vrádište – Prietržka – Skalica, číslo trasy: 5202

Brodské CLO – Bor. Jur – Moravský sv. Ján, číslo trasy: 5001

Holíč - Hodonín štátna hranica, číslo trasy: 8206

Kopčany – Morava, číslo trasy: 8205

Unín – Zámčisko – Vieska, číslo trasy: 5203

Zlatnícka dolina – Chropov – Radošovce, číslo trasy: 2202

Cyklotrasa 4cykloregio, prepojenie lokalít – vinohrady, Perúnska lúka, Baťov kanál- prístav Skalica, Pamiatková zóna Skalica, Zlatnícka dolina s prepojením na cyklotrasy v ČR a na región Myjavských Kopaníc ako cezhraničná sieť značených cyklistických trás.

- **Popis doteraz realizovaných aktivít v území, ich význam, prípadné nedostatky a pod.**

Detailný popis realizovaných aktivít v území je uvedený c časti 2.1. Vznik a história partnerstva

Povinné prílohy:

- zoznam zdrojov analýzy a vstupných dokumentov
- tabuľky k jednotlivým častiam analýzy zdrojov územia

3.2.SWOT analýza

Tabuľka č. 2: SWOT analýza

Oblasť:	*Silné stránky*	*Slabé stránky*	*Príležitosti*	*Ohrozenia*
Socioekonomická oblasť	-rozvíjanie miestnych tradícií, územia v nadväznosti na historické pamiatky a históriu -pohostinnosť ľudí -pracovitosť ľudí v strednom a vyššom veku -záujem ľudí o vzdelanie a zachovávanie ľudových tradícií a remesiel -vysoké zastúpenie produktívnej zložky obyvateľstva v území -existencia siete spoločenských, kultúrnych a športových organizácií -organizovanie tradičných kultúrnych, spoločenských a športových podujatí na miestnej úrovni - vyškolení miestni lídri a manažéri v oblasti regionálneho rozvoja - zachovaný kultúrny genius loci územia	-nedostatok spoločenských podujatí na regionálnej úrovni -nízka vzdelanostná úroveň (najvyššie dosihanuté vzdelanie) -nedostatočná koordinácia spoločných rozvojových aktivít na úrovni územia VSP -slabá propagácia kultúrneho, prírodného a historického potenciálu územia VSP -absencia resp. nedobudovaná technická infraštruktúra v niektorých obciach regiónu -nevyhovujúci stav miestnych komunikácií v obciach, absencia a zlý technický stav chodníkov v obciach -absencia klubov mládeže v obciach -neudržiavané verejné priestranstvá -chýbajúca a zastaraná infraštruktúra kultúry a voľného času - nedostatok priestorov na stretávanie sa v obciach -zlý stav obecných stavieb -absencia poznávacej, orientačnej a informačnej infraštruktúry a jej prepojenia na už existujúcu infrštrkutúru	-zefektívnenie a rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami doma aj v zahraničí -tvorba nových medzisektorových partnerstiev -rozvoj kultúry a športu -obnova historických pamiatok v území -budovanie viacúčelových športovo-oddychových areálov a detských ihrísk v obciach -skrášlenie a úprava verejných priestranstiev v obciach -výstavba a rekonštrukcia drobnej architektúry v obciach -rekonštrukcia a budovanie verejnej infraštruktúry -podpora športu v obciach - budovanie poznávacej, orientačnej a informačnej infraštruktúry - zvyšovanie povedomia o hodnotách regiónu -podpora zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľstva	- pretrvávajúca apatia a pasivita obyvateľov - nedostatok voľného času -slabá spolupráca medzi občanmi a samosprávou -nedostatok financií na dobudovanie a udržiavanie technickej infraštruktúry -nevytváranie podmienok pre udržiavanie mladých rodín v území -nevyužívanie materiálnych zdrojov územia (napr. nevyužitie chátrajúcich objektov kultúrneho a historického významu) -nedostatok aktívnych ľudí

Životné prostredie	-priaznivé klimatické podmienky pre rastlinnú a živočíšnu výrobu -existencia vinohradov -existencia maloplošných chránených území rôznych kategórií -bohatá fauna a flóra -rieka Morava a jej slepé ramená s lužnými lesmi - Baťov kanál- cezhraničná rekreačná vodná plavba -areál Adamovských jazier s charakteristickou faunou a flórou	- slabé využívanie existujúceho prírodného potenciálu - vytrácanie sa vzťahu človeka k prírodným hodnotám a prírodného potenciálu - málo zelene v obcích - divoké skládky	-rozvoj ekologického poľnohospodárstva v súvislosti so šetrením ŽP - využívanie alternatívnych zdrojov energie - zvyšovanie miestneho povedomia k prírodným hodnotám, prírodného potenciálu a možnostiam ich šetrného využívania	-prísun veľkých investorov, ktorí by svojou činnosťou znečisťovali a zaťažovali ŽP - rieka Morava- povodňové ohrozenie - znečistenie rieky Moravy priemyselnou výrobou - nezáujem miestneho obyvatelstva o prírodné hodnoty -lenivosť a prílišná pohodlnosť obyvateľov vidieka vo vzťahu ku vidieckej krajine
Podnikanie	-dostupnosť základných služieb, - dobré možnosti zamestnania sa v regióne -vybavenie obcí obchodmi so základným sortimentom -existencia investorov v území a blízko územia	-chýbajúce pracovné príležitosti na miestnej úrovni -nedostatočne využitý existujúci potenciál ekonomických zdrojov v rozvoji vidieka (CR, malé stredné podnikanie atď) -absencia dostatočného množstva kvalitných ubytovacích a stravovacích kapacít v území MAS - absencia doplnkových služieb VCR -slabá kvalita produkcie miestnych produktov a služieb -nerovnomerné rozloženie podnikatelského prostredia v regióne -slabá spolupráca aktérov vo VCR a regióne jako celku	-vybudovanie ubytovacích zariadení v obci --podpora poľnohospodárstva podpora malých a stredných firiem, rodinných firiem v menších obciach -oživenie podnikateľského prostredia v obciach -podpora rozvoja služieb a výrobkov využívajúce tradičné hodnoty vytvárajúce identitu regiónu Horného Záhoria	-nerovnomerne rozvinuté podnikateľské prostredie -nedostatok kvalitnej pracovnej sily -nedostatočná podpora podnikateľov -nedostatočné finančné zdroje na rozvoj podnikateľských aktivít -útlm poľnohospodárstva v regióne Horného Záhoria
Dopravné prepojenie a dostupnosť	-dobrá dostupnosť väčších obcí a spádových obcí	-neodstatočná dopravná dostupnosť menších obcí (ve-	-vybudovanie siete bezpečných cyklis-	- nedostatok finančných zdrojov

sídel	verejnou dopravou - vyhovujúce dopravné napojenie regiónu na hlavné ťahy a do ČR	rejnou dopravou) -cyklistické trasy sú značené po cestných komunikáciách-nízka bezpečnosť	tických trás na prepravu obyvatelstva/aj ako turistické trasy	- neochota spolupracovať na efektívnom a bezpečnom prepojení sídel regiónu
Sociálne a komunitné služby	-aktivity na pomoc seniorom -existujúce zariadenia pre rôzne ohrozené skupiny	-nedostatočné zdravotné služby – kvalita a rozsah -nedostatočné sociálne a komunitné služby – kvalita a rozsah -nedobudovaná sociálna infraštruktúra	- rozširovanie kapacít v sociálnych službách pre seniorov a ostatné ohrozené skupiny - rozširovanie a skvalitňovanie služieb pre seniorov a ostatné ohrozené skupiny	- nízka úroveň príjmov u seniorov
Infraštruktúra vzdelávania	-existencia stredného školstva -dostupnosť a početnosť vzdelávacích zariadení	- nevyhovujúci technický stav MŠ a ZŠ v menších obciach regiónu -nedostatočné kapacity vo väčších a spádových obciach - neobnovený vzdelávací fond -nedostatočná kvalita vzdelávacích služieb	-rozširovanie vzdelávacieho fondu -zvyšovanie kvality vzdelávacích služieb v obciach	- znižovanie natality v regióne

3.3. Identifikácia potrieb

Pri príprave SWOT analýzy sa postupovalo s prístupom zdola nahor - jednej zo 7 zásad prístupu LEADER a to nasledovne: v mesiaci október 2015 prebiehal prieskum na úrovni 22 obcí (dotazník). Prieskum bol realizovaný na vzorke respondentov obyvateľstva obcí (bez štatútu mesta) územia v produktívnom a poproduktívnom veku.

Návratnosť dotazníkov bola na úrovni 50,63% vzorky respondentov. Súbežne dotazníkový prieskum aj elektronickou formou v mestách územia.

Odpovede občanov slúžili ako základ SWOT analýzy, ktorá sa následne sformulovala spoločne so zástupcami územia MAS na stretnutí občanov a členov MAS v Kopčanoch dňa 18.11.2015

Dotazníkový prieskum dopĺňali obecné stretnutia vo všetkých 22 obciach, ktoré sa konali súbežne s prebiehajúcim prieskumom za facilitácie 4 regionálnych manažérov-facilitátorov. Pozvaní boli všetci občania dostupnými mediálnymi nástrojmi v rámci každej obce. Stretnutia sa realizovali v čase od 27.10.2015 do 12.11.2015. Celkom sa zúčastnilo 243 občanov.

SWOT analýza bola následne skontrolovaná situačnou analýzou - auditom zdrojov, ktorú nezávisle od dotazníkového prieskumu pripravovali regionálni experti z pracovnej skupiny. To znamená, že zdrojom SWOT analýzy boli hlavne informácie a názory občanov a exaktné údaje situačnej analýzy (auditu zdrojov).

S výsledkami dotazníkového prieskumu boli členovia združenia oboznámení na VZ dňa 07.12.2015, kde boli odprezentované výsledky za celé územie. Následne každá samospráva dostala spracované výsledky za svoju obec.

Tabuľka 3.3.1.: Kľúčové problémové oblasti v jednotlivých obciach Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.

Obec	nekvalitné a nedostatok podnikateľských aktivít	nedobudovaná technická a dopravná infraštruktúra	Slabá kvalita služieb v cestovnom ruchu a agroturistike	zanedbaný vzhľad a ŽP v obciach	Nedostatok služieb pre obyvateľstvo, bytová výstavba	Zanedbané a nerozvinuté kultúrne a prírodné dedičstvo	Slabé zapájanie obyvateľov do vecí verejných, kultúrne a spoločenské podujatia
Spolu:	**16x**	**203x**	**26x**	**47x**	**132x**	**11x**	**11x**
Brodské	8x	13x			3x	11x	2x
Holíč			8x				
Kopčany				5x	8x		2x
Lopašov		2x		1x	3x		2x
Petrova Ves		15x	2x	3x	6x		
Radimov		20x		2x	3x		1x
Trnovec		3x	5x	2x	10x		
Dubovce		20x		13 x	4x		
Chropov		13x			2x		

Kováloveс				3x	17x		
Mokrý Háj		12x		8x	3x		3x
Popudinské Močidľany		12x			10x		
Radošovce		11x		1x	10x		
Unín		10x	3x		16x		
Gbely	2x	8x		4x	2x		
Kátov		12x			10x		
Letničie		7x			8x		1x
Oreské		9x			3x		
Prietržka		12x	7x				
Vrádište		5x		5x			
Smolinské		18x			2x		
Skalica	6x	1x	1x		12x		

Podľa výsledku tabuľky vyššie je možné zosumarizovať poradie **kľúčových problémov** Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. v poradí významnosti nasledovne:

1. **Nedobudovaná technická a dopravná infraštruktúra**
2. **Nedostatok služieb pre obyvateľstvo, bytová výstavba**
3. **Zanedbaný vzhľad a ŽP v obciach**
4. **Slabá kvalita služieb v cestovnom ruchu a agroturistike**
5. **Nekvalitné a nedostatok podnikateľských aktivít**
6. **Zanedbané a nerozvinuté kultúrne a prírodné dedičstvo**
6. **Slabé zapájanie obyvateľov do vecí verejných, kultúrne a spoločenské podujatia**

Kľúčové problémy z tabuľky vyššie boli zostavené z výstupov 22 obecných stretnutí a prediskutovaná so zástupcami územia na spoločnom stretnutí. Výstupy tabuľky sú zhrnutím tabuliek zostavených metódou OPERA na úrovni obcí. Výsledná tabuľka vychádza z individuálnych obecných tabuliek.

4. Strategický rámec (nie je predmetom zmien dodatku č. 2)

Po prehodnotení kľúčových problémov sa členovia Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. dohodli, že v rámci stratégie CLLD budú do roku 2020 riešiť nasledovné z vyššie uvedených kľúčových problémov:

- **Nedobudovaná technická a dopravná infraštruktúra**
- **Nedostatok služieb pre obyvateľstvo**
- **Zanedbaný vzhľad a ŽP v obciach**
- **Nekvalita a nedostatok podnikateľských aktivít**
- **Slabá kvalita služieb v cestovnom ruchu a agroturistike**
- **Zanedbané a nerozvinuté kultúrne a prírodné dedičstvo**

Na základe vyššie uvedených kľúčových problémov členovia občianskeho združenia navrhli pre riešenie v Stratégii CLLD územia Horného Záhoria nasledovné **priority:**

- **zlepšiť vzhľad a životné prostredie v obciach územia**
- **vytvoriť podmienky pre kvalitné verejné služby v obciach**
- **podporiť ekonomický rozvoj regiónu (inovatívne malé podniky)**
- **podporiť rozvoj cestovného ruchu a aktivít voľného času**
- **podpora využívania kultúrnych a prírodných zdrojov pre rozvoj územia**

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Na základe vyššie individuálnych obecných stretnutí a regionálnych stretnutí aktérov, na ktorých boli prítomní zástupcovia všetkých sektorov – verejného, súkromného a občianskeho, počas ktorých sa rozoberala kvalita života a predstavy prítomných o jej situácii v horizonte roku 2030, bola zostavená nasledovná vízia situácie v území vo vyššie uvedenom roku:

Vízia

Miestna akčná skupina „Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.“ v roku 2030 bude konkurencieschopným územím využívajúcim vlastné zdroje, s kvalitnými a atraktívnymi podmienkami pre život obyvateľov a atraktívnymi službami pre návštevníkov územia.

Bude využívať svoj vnútorný potenciál pre efektívne využitie prírodného, kultúrneho, spoločenského a hospodárskeho potenciálu v prospech zvýšenia kvality života v území.

Strategický cieľ:

Do roku 2020 vytvoriť konkurencieschopné a bezpečné vidiecke územie s príťažlivým vzhľadom, kvalitnými a atraktívnymi podmienkami pre život prostredníctvom dobudovania a zlepšenia infraštruktúry, rozšírenia a skvalitnenia služieb pre obyvateľov, zlepšenia podmienok pre podnikanie a s vytvorenou a atraktívnou ponukou služieb a miestnych produktov pre návštevníkov.

Zo SWOT analýzy územia a z problémovej analýzy vyplýva, že v území MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. je potrebné riešiť prioritne:

1. **vzhľad a životné prostredie v obciach**
2. **služby v obciach a trávenie voľného času**
3. **podpora podnikania**
4. **cestovný ruch a dedičstvá územia**
5. **efektívna činnosť MAS**

V rámci priorít ďalej zástupcovia územia definovali špecifické ciele - želané krátkodobé merateľné kvalitatívne zmeny skutočne dosiahnuteľné v rámci jednotlivých rozvojových priorít

4.2.Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Priorita 1: Vzhľad a životné prostredie v obciach

špecifický cieľ: Revitalizovať územie Partnerstva pre Horné Záhorie s dôrazom na malé obce a podporiť dopravné prepojenie územia medzi mestami, obcami ako rozvojovými pólmi a ich sídelným zázemím s podporu bezpečnosti dopravy.

Opatrenia/aktivity:

1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

PRV - 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

podporované aktivity: Investície zamerané na tieto oblasti:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácii, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.
- prvky zelenej infraštruktúry

1.2. <u>Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť</u>
IROP - ŠC 5.1.2 - Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel

podporované aktivity:

- výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom

- budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách

- zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjacích staníc pre elektrobicykle a pod.,

<u>Priorita 2: Služby v obciach</u>

Špecifický cieľ 2.1. : Skvalitniť podmienky pre trávenie voľného času a služieb pre rozvoj podnikania v obciach

Opatrenia/aktivity:

<u>2.1.1. Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry</u>

PRV 7.4 podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

podporované aktivity:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.

Špecifický cieľ 2.2.: Skvalitniť podmienky verejných služieb v území so zameraním na sociálne, komunitné a vzdelávacie služby

Opatrenia/aktivity:

2.2.1 Rozvoj základnej infraštruktúry - sociálne a komunitné služby

IROP - ŠC 5.1.2. – Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných inštitúciách

podporované aktivity:

- zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia, zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb, rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, infraštruktúra komunitných centier

2.2.2. Rozvoj základnej infraštruktúry - infraštruktúra vzdelávania

IROP ŠC 5.1.2. - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných inštitúciách

podporované aktivity:

- vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ,
- skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení (MŠ)

Priorita 3: Podpora podnikania

Špecifický cieľ: Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území.

Opatrenia/aktivity:

3.1. Investície do hmotného majetku - spracovatelia

PRV 4.2. - Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov

podporované aktivity:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom výrobkov, vrátane kancelárii –
- obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov
- stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete -príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie;
- nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov/ návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov)špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh,
- zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov,
- stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiarne odpadových vôd;
- investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych produktov
- investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní
- investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov

3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií

IROP ŠC 5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií

podporované aktivity:

- obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest

- nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb
- podpora marketingových aktivít
- podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností

Priorita 4: Cestovný ruch a dedičstvá

Špecifický cieľ 4. : Dobudovať supraštruktúru cestovného ruchu vo vidieckom prostredí a podporiť rozvoj komplexných služieb vo vidieckom CR s ohľadom na špecifické potreby cieľových návštevníkov územia

4.1. Podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností

- činnosť 1 (činnosti spojené s vidieckym CR a agroturistikou),
- činnosť 2 (činnosti spojené s poskytovaním služieb pre deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu)

PRV - 6.4. Podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností

podporované aktivity:

- činnosť 1: činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou, zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie

- činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu, možno sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod.,

4.2. Vidiecky CR

PRV - 7.5 podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

podporované aktivity:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;

- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúľ v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKy a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Priorita 5: Efektívna činnosť MAS

Špecifický cieľ 5.: Zabezpečiť efektívnu činnosť a implementáciu SCLLD v území so zabezpečením oživovania stratégie CLLD Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. (animácie)

5.1. Oživovanie stratégie

(19.4. PRV SR- Podpora na prevádzkové náklady a oživenie)

podporované aktivity:
Financovanie animačných nákladov MAS v súvislosti s oživovaním stratégie CLLD:
- propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD;
- výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác;
- vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.

5.2. Chod MAS

(ŠC 5.1.1. IROP - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inoivácií)

podporované aktivity:

Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD v rozsahu:
- zabezpečenie personálneho a administratívneho chodu MAS
- vzdelávanie zamestnancov a členov MAS, kt. sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD
- publicita a sieťovanie
- monitorovanie, hodnotenie a aktualizácie stratégie CLLD

4.3. Súhrn strategického rámca

Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia
Miestna akčná skupina „Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.“ v roku 2030 bude konkurenciechopným územím využívajúcim vlastné zdroje, s kvalitnými a atraktívnymi podmienkami pre život obyvateľov a atraktívnymi službami pre návštevníkov územia.

Bude využívať svoj vnútorný potenciál pre efektívne využitie prírodného, kultúrneho, spoločenského a hospodárskeho potenciálu v prospech zvýšenia kvality života v území.		
Strategický cieľ Do roku 2020 vytvoriť konkurencieschopné a bezpečné vidiecke územie s príťažlivým vzhľadom, kvalitnými a atraktívnymi podmienkami pre život prostredníctvom dobudovania a zlepšenia infraštruktúry, rozšírenia a skvalitnenia služieb pre obyvateľov, zlepšenia podmienok pre podnikanie a s vytvorenou a atraktívnou ponukou služieb a miestnych produktov pre návštevníkov.		
Priorita 1: Vzhľad a životné prostredie v obciach		
Špecifický cieľ 1: Revitalizovať územie Partnerstva pre Horné Záhorie s dôrazom na malé obce a podporiť dopravné prepojenie územia medzi mestami, obcami ako rozvojovými pólmi a ich sídelným zázemím s podporu bezpečnosti dopravy.		
Opatrenia PRV: **1.1** Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2. PRV)	Opatrenia IROP: **1.2** Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel (ŠC 5.1.2. IROP)	Iné opatrenia:
Priorita 2: Služby v obciach a trávenie voľného času		
Špecifický cieľ 2.1. : Skvalitniť podmienky pre trávenie voľného času a kultúry a služieb pre rozvoj podnikania v obciach		
Opatrenia PRV: **2.1.1** Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry **(7.4. PRV)**	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia: - Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, IP 4 Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva
Špecifický cieľ 2.2.: Skvalitniť podmienky verejných služieb v území so zameraním na sociálne, komunitné a vzdelávacie služby		
Opatrenia PRV:	Opatrenia IROP: **2.2.1** Rozvoj základnej infraštruktúry - sociálne a komunitné služby **(ŠC 5.1.2. IROP)** **2.2.2** Rozvoj základnej infraštruk-	Iné opatrenia: - -

	túry - infraštruktúra vzdelávania **(ŠC 5.1.2. IROP)**	
Priorita 3: Podpora podnikania		
Špecifický cieľ 3: Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území.		
Opatrenia PRV: **3.1**.Investície do hmotného majetku - spracovatelia **(4.2. PRV)**	Opatrenia IROP: **3.2.** Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev) **(ŠC 5.1.1. IROP)**	Iné opatrenia: - Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, IP 2 Cezhraničná spolupráca subjektov vývoja a podnikateľskej sféry - OP ĽZ, PO 3 Zamestnanosť, IP 3.1.
Priorita 4: Cestovný ruch a dedičstvá územia		
Špecifický cieľ 4.: : Dobudovať supraštruktúru cestovného ruchu vo vidieckom prostredí a podporiť rozvoj komplexných služieb vo vidieckom CR s ohľadom na špecifické potreby cieľových návštevníkov územia.		
Opatrenia PRV: **4.1. Podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností** - činnosť 1 (činnosti spojené s vidieckym CR a agroturistikou), - činnosť 2 (činnosti spojené s poskytovaním služieb pre deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu) **(6.4. PRV)** **4.2. Rozvoj vidieckeho CR** (7.5. PRV)	Opatrenia IROP:	Iné opatrenia: - Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, IP 4 Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva
Priorita 5 **Efektívna činnosť MAS**		

Špecifický cieľ 5.: Zabezpečiť efektívnu činnosť a implementáciu SCLLD v území so zabezpečením oživovania stratégie CLLD Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. (animácie)		
Opatrenia PRV: **5.1. Oživovanie stratégie** (19.4. PRV SR)	Opatrenia IROP: **5.2. Chod MAS** (ŠC 5.1.1. IROP)	Iné opatrenia: - Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, IP 6 Podpora právnej a administratívnej spolupráce medzi občanmi a inštitúciami

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Stratégia CLLD Partnerstva pre Horné Záhorie je navrhnutá ako viacsektorová oblastná stratégia, ktorá integruje v sebe akcie poľnohospodárskeho spracovateľského odvetvia, diverzifikácie poľnohospodárskych činností, akcie podnikateľov poskytujúcich služby vo vidieckom cestovnom ruchu, ďalej integruje v sebe akcie revitalizácie a rozvoja verejných infraštruktúr, poskytovania verejných služieb a vzájomného dopravného prepojenia územia a aktivít občianskeho sektora zacieleného na vidiecke prostredie. Stratégia CLLD je zostavená ako multifondová a integruje v sebe finančné alokácie z PRV SR, IROP a endogénne financovanie z územia. Zvýšená miera spolufinancovania niektorých opatrení významne mobilizuje vnútorné zdroje územia verejného i socioekonomického sektora v intervenčnej logike plnenia cieľov jednotlivých priorít a opatrení.

Jednotlivé tematické ciele sú integrované viacerými opatreniami navrhovanej stratégie:

- zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP (opatrenia: 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (4.2. PRV) , 3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP))
- zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám (opatrenia špecifického cieľa 3 a opatrenia špecifického cieľa 4 stratégie CLLD)
- ochrana ŽP (opatrenia: 1.1, Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2. PRV), 2.1.1. vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (7.4.PRV)

- podpora zamestnanosti (opatrenia: 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (4.2. PRV) , 3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP, 4.1. Podpora investícií do poľnohospodárskych činností (6.4. PRV), 5.2. chod MAS))
- posilňovanie technologického rozvoja a inovácií (opatrenia: 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (4.2. PRV) , 3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP))

Integrácia na úrovni projektov v rámci rozsahu navrhnutých opatrení stratégie CLLD vhodne integruje intervenciu ako do projektov zlepšenia infraštruktúr verejného sektora s podporou intervencií do podnikateľských aktivít pre zvýšenie konkurencieschopnosti územia. K tejto integrácii prispieva najmä priorita 3 – podpora podnikania a priorita 4 cestovný ruch a dedičstvá územia, ktoré vhodne kombinujú opatrenia pre podporu zlepšenia infraštruktúr a aktivizovania podnikateľského prostredia naprieč viacerých sektorov ekonomiky územia.

Vecná úroveň integrovaného prístupu v stratégii CLLD je uplatnená vo vhodnom a logickom naprogramovaní potrebných a previazaných tematických (vzhľad a ŽP v obciach, služby a trávenie voľného času v obciach, podpora podnikania, cestovný ruch a dedičstvá územia) a sektorových (verejný sektor, podnikateľský sektor, neziskový sektor) intervenciách.

Územná rovina integrovaného prístupu v stratégií CLLD je zabezpečená realizáciou intervencií vo vhodnom, geograficky a ekonomicky spojenom území (intervencie sú geograficky zacielené na celé územie okresu Skalica a obce Smolinské). Intervencie v rámci opatrení PRV sú geograficky cielené do malých obcí do 1000 obyvateľov, intervencie v rámci opatrení IROP sú zacielené do rozvojových pólov rastu vrátane miest).

Časová rovina integrovaného prístupu stratégie CLLD je zohľadnená v realisticky pripravenom harmonograme intervencií a ich vecným zladením.

Integrovaný prístup sa uplatnil aj pri programovaní a zostavovaní miestnej stratégie rozvoja CLLD, ktorý zabezpečil prierezové zapojenie všetkých relevantných aktérov do strategického plánovania a riadenia v súvislosti s vytýčeným strategickým cieľom rozvoja územia. Do prípravy stratégie CLLD boli zapojení partneri z viacerých sektorov (verejný, súkromný, neziskový).

Cieľom využitia stratégie CLLD bude posilnenie územnej súdržnosti vidieckeho územia Horného Záhoria, zabezpečením rozvoja s riešením vzťahov medzi obcami a vidieckymi centrami v tomto území.

V území Horného Záhoria ide o inovatívny prístup k riadeniu tohto územia, ktorý sa v minulosti v tomto území nevyužíval.

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Doterajšia prax riešenia problémov v území poukazuje na individualistický prístup obcí pri riešení obecných a verejnoprospešných problémov. Ku spolupráci medzi obcami dochádza najmä pri nutnosti riešiť problémy väčšieho investičného rozsahu ako je environmentálna infraštruktúra a pod.. Príprava a zostavovanie stratégie CLLD pod gesciou Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. spôsobuje zásadnú zmenu pri rozvoji územia, nakoľko samotní aktéri územia sa na územie pozerajú ako na celistvý systém so vzájomnými súvzťažnosťami. Do procesu plánovania sa zapojili okrem zástupcov samospráv aj samotní obyvatelia a to z rôznych vekových kategórií i povolaní, podnikatelia, občianske združenia zapojili potenciál svojich členov do plánovania i realizácie strategických zámerov. Tento prístup, ako aj prítomnosť viacerých partnerov z rôznych sektorov je zárukou, že rozhodovanie o budúcnosti územia bude mať integrovaný charakter a že spojí možnosti všetkých obcí s úsilím zabezpečiť finančne strategické rozhodnutia z viacerých zdrojov – vlastných financií i vonkajších zdrojov. Takýto prístup je v území veľmi inovatívny a doteraz sa v ňom nerealizoval. Ďalšou inováciou v prístupe k rozvoju územia bolo posúdenie domácich zdrojov a identifikácia príležitostí pre ich využitie a to najmä v oblastiach, v ktorých má územie dobré predpoklady pre svoj rozvoj.

Celkovo možno povedať, že MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. je pripravená využívať inovácie v rámci prípravy a implementácie jednotlivých projektov pri implementácii stratégie CLLD a jej jednotlivých priorít. Pri výbere projektov je inovatívnosť zohľadnená v bodovacích kritériách, pričom sa pod ňou rozumie nové, netradičné riešenie projektov v rámci podporovaných činností pre územie MAS. Synergický efekt medzi projektmi považujeme za inovatívny prístup, ktorý efektívne prispeje k naplneniu viacerých cieľov stratégie naraz. Umožňuje to aj základná kompozícia priorít, kde sa navzájom prelínajú štyri priority – vzhľad a životné prostredie v obciach, služby v obciach a trávenie voľného času, podpora podnikania, cestovný ruch a dedičstvá územia.

Navrhnutá stratégia CLLD MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie integruje v sebe ako inovácie technické, technologické tak aj netechnické.

Technické a technologické inovácie sa budú uskutočňovať na úrovni implementácie konkrétnych projektov jednotlivých opatrení (hlavne pôjde o opatrenia orientované na podporu pod-

nikania, cestovný ruch a dedičstvá, služby v obciach a trávenie voľného času). Iniciovanie inovatívnych projektov v rámci intervencií stratégie je priamo vyžadované pri hodnotení projektov pri uplatňovaní výberových a hodnotiacich kritérií. Takto zabezpečíme intervenciu do takých typov projektov, ktoré cez inovatívny prístup poskytujú multiplikačný efekt k rozvoju územia.

Netechnické inovácie v rámci stratégie CLLD sú reprezentované novým prístupom riadenia a plánovania územia na úrovni MAS, ktorých cieľom bude nájsť celkovo novú podporu pre rozvoj územia, priniesť nové riešenia, pomôcť reštrukturalizovať lokálny trh a v konečnom dôsledku zvýšiť konkurencieschopnosť územia. Táto inovatívna územná jednotka v území Horného Záhoria prostredníctvom navrhnutej stratégie CLLD so zapojením aktérov hľadá zdroje a možnosti vo vlastnom prostredí, učením sa na príklade iných území a následne implementuje nové prístupy ako inštitucionalizovanú podporu územia.

5. Implementačný rámec

5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS

Z hľadiska právnej subjektivity má MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z.(ďalej MAS) právnu formu občianskeho združenia v zmysle zákona SR č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Občianske združenie pod názvom: Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. so sídlom: v Kopčanoch, Kollárova 1146, PSČ 908 48 bolo zaregistrované dňa 22.06.2007 Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, číslo VVS/1- 900/90-30374. Zmena stanov občianskeho združenia v plnom znení bola prijatá valným zhromaždením dňa 12.12.2018

Popis členskej základne, zastúpenie jednotlivých záujmových skupín MAS je uvedené v článku 1. Všeobecné ustanovenia v Organizačnom poriadku schválenom dňa 12.12.2018 valným zhromaždením.

Pomerné teritoriálne zastúpenie členov MAS je zabezpečené tak, že všetci členovia majú trvalé bydlisko, sídlo, resp. prevádzku v jednej z obcí, ktorá spadá do územia pôsobnosti partnerstva. Zoznam členov združenia je uvedený v prílohe č. 1 – Personálna matica MAS.

Organizačná štruktúra MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. bola vytvorená tak, aby jej jednotlivé orgány plnili funkciu koordinačnú, iniciačnú, výkonnú a kontrolnú. Vo všetkých orgánoch MAS na úrovni rozhodovania nemajú orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.

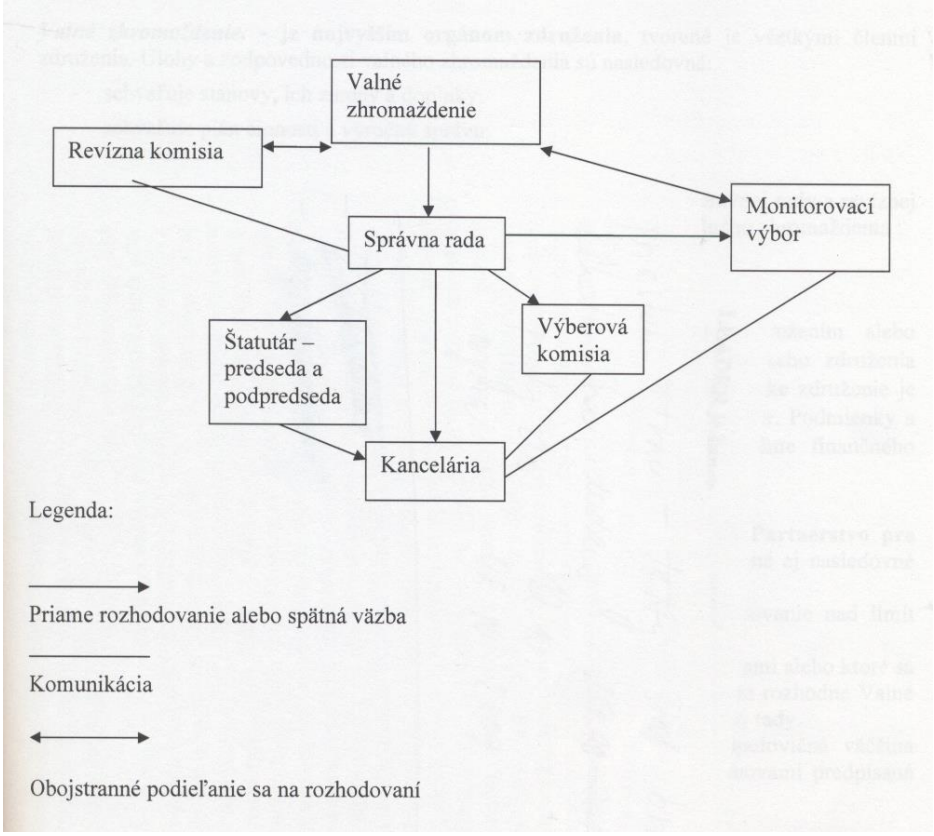

Valné zhromaždenie **− je najvyšším orgánom združenia**, tvorené je všetkými členmi združenia. Úlohy a zodpovednosti valného zhromaždenia sú uvedené v platných stanovách v článku VI. orgány združenia bode 6.1.2. Ďalší popis povinností valného zhromaždenia v súvislosti so zrušením občianskeho združenia je uvedený v Organizačnom poriadku v článku 3 – Popis orgánov a ich zodpovednosti, bod 3.2. – Valné zhromaždenie.

Personálne zastúpenie a zastúpenie jednotlivých záujmových skupín vo valnom zhromaždení MAS je uvedené v prílohe č. 1 – Personálnej matici MAS.

Stanovy, , Organizačný poriadok sú doložené v prílohe č. 9.

Správna rada **– je výkonným orgánom združenia** (úroveň rozhodovania), ktorý zodpovedáza svoju činnosť Valnému zhromaždeniu. Riadi činnosť združenia v období medzi zasadnutiami valného zhromaždenia v úzkej spolupráci a koordinácii s predsedom prípadne s podpredsedom o.z..

Správna rada je tvorená z 9 členov, rešpektujúc podmienku uvedenú v Systéme riadenia CLLD v platnom znení kap. 6, bod 6.1.Úvodné ustanovenia k MAS, ods.) 2. Personálne obsadenie správnej rady združenia je uvedené v prílohe č. 1 – Personálna matica MAS.

Úlohy a zodpovednosti správnej rady združenia sú definované v stanovách v bode 6.3.2. – pôsobnosť správnej rady, ostatné ustanovenia o správnej rade MAS sú taxatívne vymenované v Stanovách v článku. VI – Orgány združenia, v kap. 6.3., body 6.3.1 – 6.3.7. Doplňujúce informácie o činnosti Správnej rady sú uvedené v Organizačnom poriadku v bode 3.3. Správna rada.

Predseda a podpredseda občianskeho združenia sú **štatutárnymi orgánmi– o.z.**
Úlohy a zodpovednosť predsedu a podpredsedu občianskeho združenia sú súčasťou Stanov o.z, ktorými sú: **Štatutárnym orgánom MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. je predseda a podpredseda,** ktorý vystupuje v mene MAS navonok, podpisuje zmluvy. Vo vzťahu k PRV SR 2014 – 2020 predkladajú na PPA záverečnú správu z výzvy na predkladanie projektového zámeru (pri uplatnení dvojkolového systému)/ŽoNFP . Vo vzťahu k IROP predkladajú Protokol o výbere Žiadosti o NFP z IROP na RO pre IROP.

Spôsob voľby/ odvolania a vykonávané činnosti štatutárneho zástupcu MAS sú stanovené v stanovách občianskeho združenia, a to – ďalej zo stanov MAS
- so súhlasom Správnej rady združenia môže predseda poveriť svojho zástupcu výkonom niektorých právomocí,
- zvoláva valné zhromaždenie a predsedá mu, v jeho neprítomnosti zvoláva valné zhromaždenie podpredseda združenia,
- zvoláva Správnu radu a predsedá jej,
- vykonáva činnosti podľa poverenia valného zhromaždenia.

Kancelária – je zriadená Správnou radou a jej hlavnou činnosťou je zabezpečenie spravovania verejných prostriedkov, ako aj manažovanie činnosti a realizácia úloh združenia. Na čele kancelárie je manažér menovaný Správnou radou. Úlohy a zodpovednosti, zodpovední zamestnanci kancelárie MAS sú uvedené v Stanovách MAS v článku VII. a v organizačnom poriadku MAS v článku 7. Kancelária Partnerstva pre Horné Záhorie o.z., s rešpektovaním podmienok uvedených v Systéme riadenia CLLD v platnom znení.

Združenie má personálne obsadenú funkciu manažéra, je ním Ing. Dagmar Michaličková. Ostatné pracovné pozície zamestnancov združenia sú personálne obsadené nasledovne:odborný projektový asistent/ekonomický manažér– Ing. Erika Okániková, odborný projektový asistent/ekonomický manažér - Ing. Zuzana Juríčková, PhD., účtovníčka – zabezpečené

externou službou. Pri personálnom obsadzovaní je braná do úvahy podmienka odbornosti. Manažérka MAS má vysokoškolské vzdelanie ekonomického zamerania. Disponuje 13-ročnou praxou z oblasti regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka.

Výberová komisia – Výberová komisia združenia hodnotí a vyberá ŽoNFP/ŽoPr (projekty), a predkladá návrh ŽoNFP/ŽoPr (projektov), ktoré odporúča, resp. neodporúča na financovanie z PRV a IROP Výberová komisia za svoju činnosť zodpovedá Správnej rade.
Výberová komisia je orgánom občianskeho združenia, tvorená v počte minimálne 3 členov, ktorí majú v komisii každý rozhodujúci hlas. Výberová komisia pri každom hlasovaní dodržuje podmienku podľa Systému riadenia CLLD, ustanovenia kap. 3 Miestne akčné skupiny, bod 6.1. Úvodné ustanovenia k MAS, ods.) 10. Počet členov je vždy nepárny, pritom jej zloženie je možné dopĺňať/meniť podľa charakteru výzvy, a jej členovia nemusia byť členmi občianskeho združenia. Členov výberovej komisie menuje Správna rada pre každú výzvu samostatne. Členovia výberovej komisie musia spĺňať kvalifikačné predpoklady/odbornú spôsobilosť v rámci zamerania výzvy, minimálne úplné stredoškolské s maturitou v oblasti, na ktorú sa vyhlasuje výzva.

Výberová komisia sa riadi štatútom výberovej komisie, ktorý je schválený správnou radou združenia. Pred začatím zasadnutia výberovej komisie si členovia komisie zo svojich radov zvolia predsedu výberovej komisie. Predseda výberovej komisie riadi zasadnutie výberovej komisie, v jeho neprítomnosti zasadnutie riadi ním poverený člen výberovej komisie. Každý člen výberovej komisie je povinný sa zúčastňovať na zasadnutiach výberovej komisie a na hodnotení ŽoNFP/ŽoPr (projektov) v súlade s platným štatútom výberovej komisie. Uznesenia výberovej komisie sú prijaté ak sú prijaté nadpolovičnou väčšinou prítomných členov. Každý člen výberovej komisie musí byť preškolený pre výber projektov, musí ovládať štatút výberovej komisie a manuál pre hodnotenie projektov, musí poznať stratégiu CLLD MAS, ďalej musí byť oboznámený so Systémom riadenia CLLD v platnom znení, PRV 2014-2020, IROP, aktuálnu Príručkou pre žiadateľa o NFP z PRV, a ďalšími zneniami dokumentov (napr. schéma štátnej pomoci de minimis). V prípade nesplnenia vyššie uvedených podmienok mu nemôže byť pridelený štatút hodnotiteľa.
Úlohy a zodpovednosti výberovej komisie sú taxatívne vymedzené v Organizačnom poriadku MAS v článku 3. Popis orgánov a ich zodpovednosti, v bode 3.5 Výberová komisia.

Pre nezávislé a odborné posúdenie jednotlivých ŽoNFP/ŽoPr. (projekty) bude MAS vyberať odborných hodnotiteľov v zmysle ustanovení uvedených v Systéme riadenia CLLD v platnom znení v bode 6.1.4.7.

Ďalšie usmernenia výberovej komisie:- riadi sa štatútom výberovej komisie, ktorý schvaľuje Správna rada

- člen výberovej komisie nesmie hodnotiť projekt, ktorý predkladá ako konečný prijímateľ – predkladateľ projektu v rámci implementácie stratégie (resp. je štatutárnym zástupcom, zamestnancom, členom riadiacich orgánov a pod. v organizačnej štruktúre predkladaného projektu, alebo sa zúčastnil na jeho vypracovaní ako konzultant, poradca, alebo expert, prípadne je blízky príbuzný konečného prijímateľa – manžel/ka, druh/družka, brat/sestra, syn/dcéra, matka/otec, matka/otec manžela/ky, druha/žky). V prípade zistenia takejto skutočnosti, musí byť člen výberovej komisie nahradený iným členom.

Monitorovací výbor – je 3-členný, z toho maximálne 50% tvorí verejný sektor a minimálne 50 % súkromný sektor. Monitorovací výbor je kontrolným orgánom, ktorý vykonáva najmä hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie, pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie, ktoré sa predkladajú na RO a PPA, vykonáva monitoring priebehu vecného a finančného plnenia projektov za ročné obdobie a vyhodnotenie jednotlivých výziev. Predseda monitorovacieho výboru je povinný zúčastňovať sa zasadnutí Správnej rady s hlasom poradným. Členovia monitorovacieho výboru nemusia byť členmi o.z., ale musia mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku v území MAS. Monitorovací výbor musí zasadať minimálne raz ročne, Členovia monitorovacieho výboru volia a odvolávajú predsedu monitorovacieho výboru,

Úlohy a zodpovednosti monitorovacieho výboru sú uvedené v Stanovách MAS v bode 6.6. a v Organizačnom poriadku združenia v kap. 3.7 Monitorovací výbor.

Revízna komisia – kontrolný orgán – je kontrolným orgánom združenia, ktorý za svoju činnosť zodpovedá Valnému zhromaždeniu, ktoré ju volí 2/3 väčšinou hlasov prítomných členov na Valnom zhromaždení. Je 3-členná, tvorí ju predseda a 2 členovia. Členstvo v iných orgánoch združenia je nezlučiteľné s členstvom v Revíznej komisii, okrem členstva v občianskom združení. Úlohy a zodpovednosti revíznej komisie sú ustanovené v Stanovách v článku VI –

orgány združenia, v kap. 6.4. Revízna komisia a v organizačnom poriadku v kap. 3.4.Revízna komisia.

Spôsob delegovania zástupcov členov verejno-súkromného partnerstva (MAS) do orgánov, komisií, príp. pracovných skupín.

Zástupcovia členov MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. do orgánov združenia boli delegovaní Valným zhromaždením, a to väčšinovým hlasovaním (viac ako 2/3 prítomných členov na zasadnutí Valného zhromaždenia v zmysle Stanov a organizačného poriadku) na základe ich odborných predpokladov, skúseností, pri zabezpečení základnej požiadavky prístupu Leader, rešpektujúc sektorové zastúpenie (verejný, súkromný a občiansky), vyvážené územné/geografické, sociálne a rodové zastúpenie reprezentantov.

Súčasné zastúpenie Správnej rady MAS, s uvedením zastúpenia v jednotlivých záujmových skupinách je uvedené v prílohe č. 1 Personálna matica MAS.

Správna rada je tvorená počtom 9 členov, z ktorých si členovia Správnej rady zvolili za predsedu Ing. Dušana Dubeckého a podpredsedu Milana Hollého v zmysle platných Stanov a Organizačného poriadku. Predseda a podpredseda sú zároveň štatutárnym orgánom MAS v zmysle článku VI. Orgány združenia kap. 6.2. Štatutárni zástupcovia – predseda, podpredseda platných stanov MAS.

Členovia Valného zhromaždenia do **Revíznej komisie** zvolili nasledovných zástupcov:
Kristína Biskupičová, Obec Radimov - ZSVS
Andrej Irša, živnostník, Kátov – ZSPS
Mgr. Jarmila Štetinová, Domov Barborka Unín n.o., Unín – ZSOS

Členovia Správnej rady do **Monitorovacieho výboru** zvolili nasledovných zástupcov:
Ing. Ivana Knotková, Únia žien, Kopčany – ZSOS
Mgr. Tomáš Mikula, živnostník, Dubovce – ZSPS
Mgr. Tomáš Valúch, Mesto Holíč - ZSVS

5.1.2. Implementačný proces

Výzva na predkladanie ŽoNFP PRV 2014-2020

MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. si pred vyhlásením výzvy zostaví zloženie výberovej komisie pre hodnotenie ŽoNFP/projektov, ktorej zloženie sa bude ad hoc me-

niť/dopĺňať podľa potrieb pri vyhodnocovaní jednotlivých výziev v procese implementácie stratégie CLLD, v súlade **s kapitolou 6. Miestne akčné skupiny, bodom 6.1.4 Štruktúra orgánov MAS, Systém riadenia CLLD 2014-2020 v platnom znení a PRV SR 2014-2020**. Členovia Výberovej komisie musia podpísať „Vyhlásenie o zachovaní dôvernosti informácií“, „Vyhlásenie o nestrannosti“, „Vyhlásenie o zamedzení konfliktu záujmov“.

MAS bude uskutočňovať proces výberu projektov prostredníctvom jedného kola, v súlade s indikatívnym harmonogramom (bod 9.1. Systému riadenia CLLD).

Postup vyhlásenia výzvy MAS:

MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. bude v procese výzvy na predkladanie ŽoNFP z PRV 2014-2020 postupovať v súlade **s kapitolou 9, bodom 9.1 Výzva na predkladanie Žiadostí o NFP, Systém riadenia CLLD 2014-2020 v platnom znení:**

1) MAS po vypracovaní výzvy na predkladanie ŽoNFP v ITMS2014+ pred jej oficiálnym zverejnením zašle na kontrolu PPA, ktorú PPA vykoná priamo v ITMS2014+ do 5 pracovných dní. následne po vykonaní kontroly vykoná MAS aktiváciu výzvy na predkladanie ŽoNFP v systéme ITMS2014+. a na webovom sídle MAS (má len informatívny charakter)

2) MAS bude zverejňovať výzvy v súlade s indikatívnym harmonogramom výziev, kde posledná výzva bude zverejnená do 31.05.2022.

Vo výzve uverejní MAS náležitosti v zmysle ustanovení Systému riadenia CLLD v platnom znení, kap 9, bodom 9.1,

Všetky náležitosti vo Výzve na implementáciu stratégie musia byť v súlade so schválenou CLLD Stratégiou rozvoja územia MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z., príp. Dodatkami k stratégii.

Zmeny a zrušenie výzvy sa budú riadiť bodom 9.4. Systému riadenia CLLD.

MAS zabezpečí príjem a registráciu ŽoNFP/projektov v súlade s bodom 9.5.2 Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Postup hodnotenia ŽoNFP/projektu:

Žiadateľ doručuje ŽonFP elektronicky prostredníctvom verejnej časti ITMS2014+ a v písomnej forme na adresu určenú v predmetnej výzve. Doručením ŽoNFP sa začína konanie o žiadosti.

Postup v konaní o žiadosti o NFP je popísaný v Systéme riadenia CLLD v platnom znení kap. 9.5.1.

Ďalšie podmienky sú špecifikované vo Výberových kritériách a hodnotiacich kritériách pre výber projektov predkladanej stratégii CLLD, príloha č. 3 k projektovému zámeru podopatrenia 19.2

Postup výberu ŽoNFP/projektu

Proces výberu sa riadi bodom 9.6.2 Jednokolový proces výberu Systému riadenia CLLD 2014-2020 v platnom znení

Príjem žiadosti o ŽoNFP/projektov na úrovni RO/PPA sa riadi ustanoveniami bodu 9.7 Systému riadenia SCLLD v platnom znení

MAS je povinná zaslať záverečnú správu z výzvy (ŽoNFP) a všetky prijaté ŽoNFP v rámci výzvy na predkladanie ŽoNFP do 45 pracovných dní odo dňa uzavretia predmetnej výzvy.

PPA overí v rámci administratívneho overenia splnenie podmienok doručenia ŽoNFP naMAS, ostatné podmienky poskytnutie príspevku určených vo výzve MAS.

Overenie podmienok predloženia ŽoNFP na MAS zaznamená PPA v systéme ITMS2014+, resp. v kontrolnom liste.

PPA zasiela zoznam schválených ŽoNFP príslušnej MAS, ktorá ho zasiela následne na TTSK za účelom predchádzania rizika dvojitého financovania. Výsledkom konania o ŽoNFP je vydanie rozhodnutia zo strany PPA: o schválení, neschválení, zastavení konania.

Právny nárok na poskytnutie príspevku vzniká nadobudnutím účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP.. Zmluvnými stranami v zmluve o poskytnutí NFP sú PPA a úspešný prijímateľ NFP

Pri implementácii postupov pre časť stratégie CLLD z IROP sa uplatňuje implementačná štruktúra kompetencií podľa bodu 11.1 Systému riadenia CLLD v platnom znení!

Výzva na predkladanie ŽoPr IROP

MAS po uzavretí zmluvy o poskytnutí NFP s RO pre IROP zameranej na realizáciu stratégie MAS vyhlasuje výzvy na výber realizátorov svojej stratégie „ ReS“, teda na predkladanie žiadostí ReS o príspevok „ŽoPr“. Výber ŽoPr je plne v kompetencii MAS.

RO pre IROP je koordinačný m orgánom MAS, poskytuje metodickú a koordinačnú podporu pre MAS pri realizácii stratégie prostredníctvom vydávania vzorov formulárov a metodických pokynov .

Postup vyhlásenia výzvy MAS:

MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. bude v procese výzvy na predkladanie ŽoPr z časti Stratégie CLLD - IROP postupovať v súlade **s kapitolou 11, bodom 11.2 Výzva MAS na predkladanie Žiadostí o príspevok (ŽoPr) Systému riadenia CLLD 2014-2020 v platnom znení:**

1) MAS bude vyhlasovať výzvy v súlade s indikatívnym harmonogramom výziev na obdobie jedného kalendárneho roka , ktorý zverejní na svojom webovom sídle.

2) MAS vyhlási výzvu zverejnením na svojom webovom sídle až po odsúhlasení výzvy zo strany RO pre IROP, ktorý zabezpečí zverejnenie informácie o zverejnení výzvy MAS na svojom webovom sídle s aktívnym odkazom na webovú stránku MAS

Výzva môže mať iba formu otvorenej výzvy, výber ŽoPr bude prebiehať v termínoch stanovených vo výzve.

Postup zmien a zrušenie výzvy len za podmienok uvedených v Systéme riadenia CLLD v platnom znení je upravený ustanoveniami bodu 11.3 Systému riadenia CLLD v platnom znení.

<u>Postup hodnotenia predložených ŽoPr</u>

3) Hodnotenie predložených ŽoPr bude prebiehať v termínoch stanovených vo výzve. Formulár výzvy je jednotný – vzor vydáva RO pre IROP

4) MAS definuje hodnotiace a rozlišovacie kritériá v závislosti od charakteru podporovaných projektov, 5) Formulár ŽoPr vydáva pre MAS RO pre IROP. Neoddeliteľnou súčasťou ŽoNFP sú povinné prílohy, ktorých minimálne náležitosti definuje MAS vo výzve.

6) MAS zabezpečuje príjem ŽoPr odo dňa vyhlásenia výzvy, doručením ŽoPr sa začína proces výberu ŽoPr. Žiadateľ – rReS stratégie doručuje ŽoPr v písomnej forme stanovenej vo výzve na adresu sídla MAS ako aj v elektronickej forme podľa inštrukcií definovaných vo výzve

7) Po splnení podmienok doručenia skontroluje MAS splnenie administratívnych podmienok. Administratívne overenie doručenej ŽoPr MAS vykoná v súlade s ustanoveniami bodu 11.5.2 Systému riadenia CLLD v platnom znení. Administratívne overenie je v kompetencii kancelárie MAS.

V prípade neúplnosti ŽoPr kancelária MAS vyzve žiadateľa – ReS na nápravu v zmysle ustanovení 11.6.2. Systému riadenia CLLD v platnom znení.

Následne MAS zabezpečí odborné posúdenie ŽoPr minimálne dvoma odbornými hodnotiteľmi na základe hodnotiacich kritérií zverejnených vo výzve. MAS zabezpečí ich odbornú spô-

sobilosť na výkon odborného hodnotenia, odborní hodnotitelia sú povinní podpísať Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov. (Odborní hodnotitelia postupujú v zmysle bodov 11.5.3. a 6.1.4.7)

Postup výberu ŽoPr

8)

MAS zosumarizuje výsledky administratívnej kontroly ŽoPr a odborného hodnotenia. V prípade rovnakého počtu bodov sa aplikujú rozlišovacie kritériá, ktoré aplikuje výberová komisia, ktorá následne stanoví poradie ŽoPr od najvyššie umiestnenej ŽoPr po najnižšie umietnenú ŽoPr. Po ukončení procesu výberu ŽoPr štatutár MAS v rámci každého kola hodnotenia Protokol o výbere ŽoPR, v ktorom navrhne jednotlivé ŽoPr na schválenie. Protokol o výbere ŽoPr spolu so všetkými predloženými ŽoPr, v rámci príslušného kola hodnotenia, zašle MAS na RO pre IROP do 45 pracovných dní od termínu uvedeného vo výzve. Vzor protokolu vydá RO pre IROP

10) RO pre IROP prijme protokol o výbere ŽoPr pre overenie administratívneho, odborného hodnotenia a výberu ŽoPr. V prípade, že RO pre IROP nezistí žiadne závažné nedostatky v procese schvaľovania ŽoPr, zašle MAS písomný súhlas so zaslaním oznámenia o schválení ŽoPr príslušným ReS.

11) Príspevok sa poskytuje prijímateľovi – realizátorovi stratégie (ReS) prostredníctvom Zmluvy medzi MAS a ReS Zmluva s užívateľom sa uzatvára podľa §269 ods. 2 obchodného zákonníka MAS zabezpečí zverejnenie zmluvy s užívateľom v centrálnom registri zmlúv.

5.2. Akčný plán

Časť A.) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS

Tabuľka č. 4.A: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**1.1 Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov**
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach Podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane in-

	vestícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	Primárna FO: 6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárna FO predominantná: 6B
Ciele opatrenia	Cieľ opatrenia je revitalizovať územie Partnerstva pre Horné Záhorie s dôrazom na malé obce. Opatrenie zabezpečí kvalitatívne zlepšenie vzhľadu a životného prostredia v obciach.
Zdôvodnenie výberu	Jedným z identifikovaných kľúčových problémov je nedobudovaná a značne zastaraná infraštruktúra hlavne v obciach územia do 1000 obyvateľov. Tieto obce so svojimi vnútornými zdrojmi nie sú schopné reagovať na rozvojové potreby súvisiace s udržiavaním a obnovou infraštruktúrneho fondu vo svojich katastroch. Ďalším faktorom je súčasný vývoj zvýšenej ekonomickej mobility obyvateľstva v obciach, ktorý prináša požiadavky na inovatívne riešenia urbanizmu v týchto územiach. Pre naplnenie strategického cieľa „vytvorenie konkurencieschopného územia“ je nevyhnutnosťou zaoberať sa v intervenciách vzhľadom a úpravou verejných priestranstiev obcí s nezanedbateľnou orientáciou na budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, ktorá vychádza zo súčasných klimatických zmien citeľných už aj v lokálnych pomeroch. Všetky tieto požiadavky vyplynuli z analýzy územia a z názorov zapojených aktérov pri zostavovaní logického rámca intervencií stratégie CLLD.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti*:* Investície zamerané na tieto oblasti 1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd; 2. výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok. V prípade investícií do miestnych komunikácii, tie budú umožnené za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.); 3. výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.
Oprávnení prijímatelia	Obce Združenia obcí s právnou subjektivitou
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 90%, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov.
Oprávnené výdavky	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto opatrenia a špecifikáciou výdavkov v podkapitole 8.1.3. Programu rozvoja vidieka SR, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce;

	2. všeobecné náklady súvisiace s bodom 1, špecifikované v podkapitole 8.1.3. PRV SR 2014.2020 3. Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené – výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.“
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku na 1 projekt: 15 000, - EUR Maximálna výška príspevku na 1 projekt: 26 600, - EUR

Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	295 555,56 EUR	199 500, - EUR	66 500, - EUR	29 555,56 EUR	-
	VR	-	-	-	-	-
	Spolu	295 555,56 EUR	199 500, - EUR	66 500, - EUR	29 555,56 EUR	-

Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Sú stanovené v Kritériách pre výber projektov v rámci implementácie pre opatrenia PRV SR 2014 – 2020, základná alokácia.
Povinné prílohy stanovené MAS	Príloha –popis inovatívneho riešenia projektu (v prípade uplatnenia bodového kritéria)

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	O.3	**Počet podporených činností/operácií**	**počet**	**0**	**10**
	O.15	**Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšených služieb/infraštruktúry**	**počet**	**0**	**5260**

Indikatívny harmonogram výziev	*V zmysle schváleného a platného harmonogramu výziev*

Tabuľka č. 4.B: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel**
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	ŠC 5.1.2. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele opatrenia	Cieľ opatrenia je podporiť dopravné prepojenie územia medzi obcami ako rozvojovými pólmi, mestami a ich sídelným zázemím s podporou bezpečnosti dopravy.
Zdôvodnenie výberu	Územie Horného Záhoria je tvorené 3 mestami a 5 obcami ako rozvojovými pólmi rastu. Ekonomická mobilita obyvateľov v sídelnom zázemí týchto pólov rastu, v ktorých sú v prevažnej miere zabezpečované pracovné príležitosti si v súčasnosti vyžaduje nové riešenia pre zabezpečenie bezpečného dochádzania za prácou, či službami s možnosťou využívania ako verejnej dopravy, tak aj nemotorovej dopravy (s reflektovaním novodobých trendov mobility). Územie poskytuje výborné prírodné podmienky (charakterom svojej krajiny) pre hľadanie inovatívnych riešení posilnenia dopravnej prepojenosti územia. V minulosti tieto potreby neboli zo strany miest a obcí riešené, dochádzalo len k riešeniam lokálneho charakteru v rámci konkrétneho intravilánu mesta či obce. Ide o novátorsky prístup v území, ktorý si do budúcnosti vyžiada intervencie na viacerých úrovniach rozvoja, nielen na miestnej. Týmto opatrením v stratégií reagujeme na vnútornú potrebu územia Horného Záhoria, ktorá bola diskutovaná na stretnutiach so zapojenými aktérmi.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: 1. výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk na linkách prepájajúcich obec s mestom 2. budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v meste 3. zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjacích staníc pre elektrobicykle a pod.
Oprávnení prijímatelia	Obce a mestá, Združenia miest a obcí pre oprávnenú činnosť: budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v meste je oprávneným prijímateľom: mesto
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 95%, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov.
Oprávnené výdavky	výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto opatrenia a ktoré budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom sa vychádza prioritne z dokumentov: metodického pokynu CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov, Metodického pokynu CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov, metodického pokynu CKO

	č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku na 1 projekt: 15.000 EUR Maximálna výška príspevku na 1 projekt: 30.600 EUR					
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	96 631,58 EUR	91 800, - EUR	0, - EUR	4 831,58 EUR	-
	VR					
	Spolu	96 631,58 EUR	91 800, - EUR	0, - EUR	4 831,58 EUR	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Hlavné zásady výberu operácií sú definované na úrovni programu IROP, špecifikované k kapitole 2.5.1.2. Kritériá pre výber projektov – hodnotiace kritériá boli stanovené na úrovni jednotlivých špecifických cieľov programom IROP, tieto boli zohľadnené a pre úroveň jednotlivých opatrení Stratégie CLLD boli doplnené o vlastné. Podrobný popis obsahuje príloha č. 3 k žiadosti o projektový zámer podopatrenia 19.2.					
Povinné prílohy stanovené MAS	Príloha – popis inovatívneho riešenia projektu (v prípade uplatnenia bodového kritéria)					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	R0110	**Vidiecka a mestská populácia so zlepšenou infraštruktúrou a prístupom k verejným službám**	**počet**	**0**	**5352**	
	OO158	**Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry**	**počet**	**0**	**4**	
Indikatívny harmonogram výziev	*December 2018*					

Tabuľka č. 4. C: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**2.1.1. Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry**
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach Podopatrenie 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	Primárna FO: 6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárna FO predominantná: 6B

Ciele opatrenia	Cieľ opatrenia je skvalitniť podmienky pre trávenie voľného času a kultúry, a služieb pre rozvoj podnikania v obciach
Zdôvodnenie výberu	Územie disponuje mnohými objektmi pre využitie voľného času, kultúry a príslušnou infraštruktúrou. Táto infraštruktúra je značne zastaraná a opotrebovaná. V predchádzajúcom programovom období došlo k určitej renovácii tohto fondu, tá sa sústredila hlavne v mestách a vo veľkých obciach. Naďalej v slabých stránkach územia aktéri identifikovali zlý stav obecných stavieb, čo prispieva k stálej nespokojnosti obyvateľov a s poskytovaním nekvalitných služieb. Taktiež táto požiadavka bola vznesená zo strany zapojených aktérov, pretože územie disponuje bohatou spolkovou činnosťou, ktorá potrebuje adekvátny priestor na rozvoj svojich činností. Táto komunitná a spolková činnosť značne oživuje územie, prináša nové rozvojové impulzy a aktivizuje vnútorný kapitál územia. Prostredníctvom realizácie tohto opatrenia predpokladáme podstatné zvýšenie spokojnosti obyvateľov, aktivizáciu komunitných a spolkových aktérov do inovatívnych projektov a zvýšenie príťažlivosti územia Horného Záhoria. Značný potenciál nových nápadov a riešení poskytuje geografická poloha územia v blízkosti Českej republiky, kde cezhraniční partneri majú bohaté skúsenosti s implementovaním integrovaných prístupov v miestnom rozvoji.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: 1. investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/ rekonštrukcia/ modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/ spolkovú činnosť, vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov a ich okolia a pod. 2. zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; 3. investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; 4. investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); 5. investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod. 6. investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb
Oprávnení prijímatelia	Obce Združenia obcí Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Z.z. o združovaní občanov, Neziskové organizácie s právnou subjektivitou
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 90%, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov pre prijímateľov obce a združenia obcí. Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 95% pre prijímateľov občianske združenia a neziskové organizácie.

Oprávnené výdavky	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto opatrenia a špecifikáciou výdavkov v podkapitole 8.1.3, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie; 2. všeobecné náklady súvisiace s bodom 1, špecifikované v podkapitole 8.1.3. PRV 3. Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené – výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.“
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	*Pre prijímateľov obce a združenia obcí s právnou subjektivitou:* Minimálna výška príspevku na 1 projekt: 10.000 EUR Maximálna výška príspevku na 1 projekt: 26.600, - EUR *Pre prijímateľov občianske združenia a neziskové organizácie:* Minimálna výška príspevku na 1 projekt: 5.000 EUR Maximálna výška príspevku na 1 projekt: 21.000 EUR

	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Finančný plán pre verejný sektor	MR	148 920,11 EUR	100 521,08 EUR	33 507,02 EUR	14 892,01 EUR	-
	VR					
	Spolu	148 920,11 EUR	100 521,08 EUR	33 507,02 EUR	14 892,01 EUR	-
	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Finančný plán pre neverejný sektor	MR	44 210,53 EUR	31 500, - EUR	10 500, - EUR	2 210,53 EUR	-
	VR					
	Spolu	44 210,53 EUR	31 500, - EUR	10 500, - EUR	2 210,53 EUR	-

Princípy pre stanovenie výberových a	Sú stanovené v Kritériách pre výber projektov v rámci implementácie pre

hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	opatrenia PRV SR 2014 – 2020, základná alokácia.				
Povinné prílohy stanovené MAS	Príloha – popis inovatívneho riešenia projektu (v prípade uplatnenia bodového kritéria)				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	O.3	**Počet podporených činností/operácií**	**projekt**	**0**	**7**
	O.15	**Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšených služieb/infraštruktúry**	**počet**	**0**	**3950**
Indikatívny harmonogram výziev	*V zmysle schváleného a platného harmonogramu výziev*				

Tabuľka č. 4.D: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**2.2.1 Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby**
Priradenie kódu opatrenia[2]	
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	ŠC 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných inštitúciách
Ciele opatrenia	Cieľ podpory je skvalitniť podmienky pre poskytovanie verejných služieb v území so zameraním na sociálne, komunitné a vzdelávacie služby.
Zdôvodnenie výberu	Z analýzy územia vyplynulo, že sociálne a komunitné služby sú v prevažnej miere sústredené v póloch rastu územia. Faktor demografických zmien v území odzrkadľuje potrebu zlepšenia a rozšírenia poskytovania sociálnych a komunitných služieb územia. Táto požiadavka bola reflektovaná aj na stretnutiach s aktérmi, hlavne zo strany miestnych organizácii Jednoty dôchodcov. Taktiež v území rezonuje požiadavka rozšírenia poskytovania ambulantných sociálnych služieb pre hendikepovaných občanov a možná požiadavka komunitnej práce s marginalizovanou komunitou, ale táto nie je v území inštitucionálne zastrešovaná, preto pozornosť budeme venovať kvalitatívnemu zlepšeniu služieb pre občanov v poproduktívnom veku, hendikepovaným občanom a občanom ohrozeným sociálnym vylúčením (územie disponuje útulkami a azylovým centrom). Realizáciou intervencií v rámci tohto opatrenia sekundárne prispejeme k budovaniu vzťahov v území.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: 1. zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunálnych sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia

[2] Platí v prípade opatrení z PRV, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014.

	2. zvyšovanie kvality a kapacity komunálnych sociálnych služieb 3. rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb 4. infraštruktúra komunitných centier
Oprávnení prijímatelia	Občianske združenia Neziskové organizácie Cirkevné organizácie
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 95%, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov.
Oprávnené výdavky	výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto opatrenia a ktoré budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom sa vychádza prioritne z dokumentov: metodického pokynu CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov, Metodického pokynu CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov, metodického pokynu CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku na 1 projekt: 15.000, - EUR Maximálna výška príspevku na 1 projekt: 38.000, - EUR

Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	161 759,89 EUR	153 671,90 EUR	0, - EUR	8 087,99 EUR	-
	VR					
	Spolu	161 759,89 EUR	153 671,90 EUR	0, - EUR	8 087,99 EUR	-

Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Hlavné zásady výberu operácií sú definované na úrovni programu IROP, špecifikované k kapitole 2.5.1.2. Kritériá pre výber projektov – hodnotiace kritériá boli stanovené na úrovni jednotlivých špecifických cieľov programom IROP, tieto boli zohľadnené a pre úroveň jednotlivých opatrení Stratégie CLLD boli doplnené o vlastné. Podrobný popis obsahuje príloha č. 3 k žiadosti o projektový zámer podopatrenia 19.2.
Povinné prílohy stanovené MAS	Popis inovatívneho riešenia projektu (v prípade uplatnenia bodového kritéria)

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	OO158	**Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry**	**počet**	**0**	**4**

Indikatívny harmonogram výziev	*Apríl 2020*

Tabuľka č. 4.E: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**3.1 Investície do hmotného majetku - spracovatelia**

Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 4 – Investície do hmotného majetku Podopatrenie 4.2 – Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	Primárna FO: 6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárna FO predominantná: 3A Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcov, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií. Sekundárna FO doplnková: 6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
Ciele opatrenia	Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území.
Zdôvodnenie výberu	Územie Horného Záhoria disponuje pomerne rozvinutým primárnym sektorom poľnohospodárstva a drobnými spracovateľskými podnikmi v rôznych oblastiach ako je mäsospracujúci, mliekárensky, pekárensky, vinospracujúci, ovocinársky. Zostavovatelia stratégie sa rozhodli, že intervencie do primárneho sektora zacielia nie na poľnohospodársku provovýrobu (keďže v území pôsobia veľké farmy), ale do spracovateľského drobného priemyslu, ktorý poskytuje finalizáciu výroby a významne obohacuje regionálny trh miestnych výrobkov. Táto potreba vzišla hlavne od drobných spracovateľov, ktorý majú obmedzený prístup k možným zdrojom pre rozvoj svojich činností. V území Horného Záhoria títo spracovatelia významne prispievajú k diverzifikácii miestneho hospodárstva, zabezpečujú miestnu zamestnanosť vo vidieckom prostredí a prispievajú k k zvyšovaniu konkurencieschopnosti územia. Tiež môžu významne akcelerovať aj ďalšie odvetvia ako je napr. vidiecky cestovný ruch, obohatiť jeho ponuku. Týmto opatrením stratégia reflektuje na potrebu skvalitnenia produkcie miestnych produktov a služieb s dôrazom na vytváranie pracovných príležitostí práve v menších obciach, čo prispieva k znižovaniu ekonomickej mobility obyvateľov a k oživovaniu územia.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené sú investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje a na investície, ktoré zároveň prispievajú k úsporám spotreby energie. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku. Aktivity/oblasti: 1. Mäsopriemysel, hydinársky priemysel a spracovanie vajec 2. Miekarenský priemysel a výroba mliečnych výrobkov 3. Mlynský, pekárenský, pečivárenský a cukrovarnícky priemysel 4. Konzervárenský priemysel a mraziarenský priemysel vrátane výroby

	termosterlizovaných pokrmov, hotových jedál, omáčok, dojčenských výživ, pretlakov, kečupov, džemov a lekvárov a priemysel výroby korenín 5. Cukrovarnícky priemysel, tukový priemyselvrátane spracovania olejnína strukovín 6. Pivovarnícko – sladovnícky priemysel, lehovarnícky priemysel, vinársky priemysel, priemysel nealko nápojov a škrobárenský priemysel 7. Výroba kŕmnych zmesí a ostatné spracovanie alebo uvádzanie na trh neuvedené v predchádzajúcich bodoch, napr. spracovanie medu, spracovanie liečivých rastlín, osív a sadív a pod. Oprávnené činnosti: 1. výstavba vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane kancelárií (sklady obalových materiálov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pomôcok); 2. obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci procesu spracovania, skladovania, uvádzania na trh produktov a /alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane produktov s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie EÚ č. 1151/2012, nariadenie (EÚ) č. 1308/2013); 3. stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie; 4. nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh 5. zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobnej praxe; 6. stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiarne odpadových vôd; 7. investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych produktov 8. investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní3; 9. investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov (hygienické zariadenia, jedálne, odpočivárne, klimatizácia).
Oprávnení prijímatelia	1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybích produktov) v rámci celého rozsahu činností. 2. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby ako aj spracovania vlastnej produkcie. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa ako vstup vzťahuje príloha I ZFEÚ.
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je 50%, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov.

<table>
<tr><td>Oprávnené výdavky</td><td colspan="6">1. investície do dlhodobého hmotného majetku vrátane lízingu a investícií na zlepšenie kvalitatívnych vlastností nehnuteľného dlhodobého hmotného majetku súvisiace s oprávnenými činnosťami;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku (nadobudnutie alebo vývoj počítačového softvéru a nadobudnutie patentových práv, licencií, autorských práv a ochranných známok v spojitosti so spracovaním poľnohospodárskych produktov);
všeobecné náklady súvisiace s bodom 1 a 2, špecifikované v podkapitole 8.1.3. PRV SR
3.Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené – výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.“</td></tr>
<tr><td>Výška príspevku (minimálna a maximálna)</td><td colspan="6">Minimálna výška príspevku: 35.000, - EUR
Maximálna výška príspevku: 100.000, - EUR a zároveň platí
Maximálna výška príspevku pre projekt, ktorý vytvorí min. 1 pracovné miesto: 50.000, - EUR (pri vytvorení viac pracovných miest sa max. výška príspevku určí ako súčin počtu novovytvorených pracovných miest a 50 000, - EUR)</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Finančný plán</td><td>Región</td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr>
<tr><td>MR</td><td>300 000, - EUR</td><td>112 500, - EUR</td><td>37 500, - EUR</td><td>150 000, - EUR</td><td>-</td></tr>
<tr><td>VR</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Spolu</td><td>300 000, - EUR</td><td>112 500, - EUR</td><td>37 500, - EUR</td><td>150 000, - EUR</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií</td><td colspan="6">Sú stanovené v Kritériách pre výber projektov v rámci implementácie pre opatrenia PRV SR 2014 – 2020, základná alokácia.</td></tr>
<tr><td>Povinné prílohy stanovené MAS</td><td colspan="6">Certifikát o označení „Regionálny produkt Záhoria“ alebo čestné prehlásenie o tom, že žiadateľ v rámci realizácie projektu podá prihlášku do certifikačného systému „Regionálny produkt Záhorie“ (v prípade uplatnenia bodového kritéria)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Merateľné ukazovatele projektu</td><td colspan="2">Kód/ID</td><td>Názov/Ukazovateľ</td><td>Merná jednotka</td><td>Počiatočná hodnota</td><td>Celková cieľová hodnota</td></tr>
<tr><td colspan="2">4.2.</td><td>Počet novovytvorených pracovných</td><td>počet</td><td>0</td><td>3</td></tr>
</table>

		miest v podporených projektoch na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom			
Indikatívny harmonogram výziev	*V zmysle schváleného a platného harmonogramu výziev*				

Tabuľka č. 4.F: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**3.2 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií**
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	ŠC 5.1.1. – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele opatrenia	Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území.
Zdôvodnenie výberu	Z ekonomickej analýzy územia Horného Záhoria vyplynulo, že v území je výrazná ekonomická mobilita občanov za pracovnými príležitosťami hlavne do miest, kde je sústredený strojárenský priemysel naviazaný na automotive okolo ktorého sa sústreďujú ďalšie podnikateľské aktivity, čo prispieva k nerovnovážnemu rozmiestneniu podnikateľského prostredia územia. Cieľom rozvoja územia Horného Záhoria je zmierniť tieto dôsledky a prispieť k vyváženejšiemu rozloženiu a oživeniu podnikateľského prostredia hlavne v obciach. Práve v kontexte podpory lokálnych inovatívnych podnikateľských projektov s tvorbou pracovných miest sekundárne prispejeme k rozširovaniu služieb pre obyvateľstvo a prispejeme k zvyšovaniu konkurencieschopnosti územia.
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené aktivity súvisiace so zakladaním a podporou existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb a družstiev: 1. obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest 2. nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb 3. podpora marketingových aktivít podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností
Oprávnení prijímatelia	*1.* samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatreniach LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH *2.* mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých , ktoré

	sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatreniach LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH *3.*
Intenzita pomoci	**Maximálna intenzita pomoci** (%), t.j. podiel nenávratného finančného príspevku na celkových oprávnených výdavkoch projektu bude stanovená vo vzťahu na schému pomoci de minimis, v súlade so **Stratégiou financovania európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020** pre menej rozvinutý región. Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je **55%**, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov. Na financovanie opatrenia bude využitá schéma pomoci de minimis v zmysle príslušných ustanovených pravidiel plne zodpovedajúcich legislatíve Európskej únie, ako aj ďalším dokumentom Európskej komisie v oblasti štátnej pomoci.
Oprávnené výdavky	výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto opatrenia a ktoré budú uvedené v Príručke pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP, pričom sa vychádza prioritne z dokumentov: metodického pokynu CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov, Metodického pokynu CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov, metodického pokynu CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku: 40.000, - EUR Maximálna výška príspevku na projekt: 100.000, - EUR Maximálna výška príspevku pre projekt, ktorý vytvorí min. 1 pracovné miesto: 50.000, - EUR (pri vytvorení viac pracovných miest sa max. výška príspevku určí ako súčin počtu novovytvorených pracovných miest a 50 000, - EUR)

Finančný plán

Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
MR	454 545,45 EUR	250 000, - EUR	-	204 545,45 EUR	-
VR					
Spolu	454 545,45 EUR	250 000, - EUR	-	204 545,45 EUR	-

Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Hlavné zásady výberu operácií sú definované na úrovni programu IROP, špecifikované k kapitole 2.5.1.2. Kritériá pre výber projektov – hodnotiace kritériá boli stanovené na úrovni jednotlivých špecifických cieľov programom IROP, tieto boli zohľadnené a pre úroveň jednotlivých opatrení Stratégie CLLD boli doplnené o vlastné. Podrobný popis obsahuje príloha č. 3 k žiadosti o projektový zámer podopatrenia 19.2.
Povinné prílohy stanovené MAS	Test podniku v ťažkostiach, analýza rizík

Merateľné ukazovatele projektu

Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
CO 01	**Počet podporených podnikov**	**podnik**	**0**	**3**
CO 08	**Zvýšenie zamestnanosti v podporených podnikoch**	**FTE**	**0**	**5**

	CO 29	**Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové**	**podnik**	**0**	**3**
	CO 28	**Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové**	**podnik**	**0**	**1**
Indikatívny harmonogram výziev	*Apríl 2018*				

Tabuľka č. 4.G: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**4.1 Podpora investícií do vytvárania a rozširovania nepoľnohospodárskych činností**
Priradenie kódu opatrenia	Opatrenie 6 – Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľských činností Podopatrenie 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	Primárna FO: 6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárna FO predominantná: 6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
Ciele opatrenia	Podporiť rozvoj komplexných služieb vo vidieckom CR s ohľadom na špecifické potreby cieľových návštevníkov územia.
Zdôvodnenie výberu	Územie Horného Záhoria disponuje významnými kultúrnymi a prírodnými zdrojmi pre ekonomický rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, taktiež disponuje potenciálom pre diverzifikáciu poľnohospodárskych činností týmto smerom. Záujem o diverzifikáciu týchto činností zo strany poľnohospodárskych fariem je minimálna, v území skôr pôsobia poskytovatelia služieb vo vidieckom cestovnom ruchu. V území je vybudovaná dostatočná ubytovacia a stravovacia kapacita vo vzťahu ku krátkodobému cestovnému ruchu (v prevažnej miere jednodňová turistika). Problémom tohto odvetvia v území Horného Záhoria je nedostatočná paleta doplnkových služieb, ktorá by bola atraktívna pre dotiahnutie návštevníka a zdržanie ho v území, taktiež absentuje akákoľvek spolupráca medzi aktérmi v tomto odvetví a tiež medzi podnikateľmi a obcami, ktoré tiež výrazne prispievajú k vytváraniu podmienok pre rozvoj VCR. pričom územie má výborný potenciál pre rozvoj rôznych foriem vidieckeho cestovného ruchu, či už so zameraním na agroturistiku, vinársku turistiku, poznávaciu turistiku (kultúrnu, prírodnú, sakrálne stavby) a pod. Veľmi inšpirujúce príklady môžeme vnímať v bezprostrednej blízkosti územia, v MAS-kupinách na území Moravy a to na Hodonínsku a Strážnicku. Zostavovatelia stratégie identifikovali tieto potreby a zámerne zacielili intervencie do podpory či už podnikateľského prostredia vidieckeho cestovného ruchu alebo do infraštruktúry CR (opatrenie 4.2.), ktoré majú významne prispieť k naplneniu strategického cieľa. Tieto opatrenia významne odzrkadľujú integrované znaky a inovačné prístupy v stratégii CLLD.

Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: Činnosť 1: činnosti spojené s **vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou** zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností. Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: **deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu**. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny. V zmysle podopatrenia 6.4. PRV SR
Oprávnení prijímatelia	1. mikro a malé podniky vo vidieckych oblastiach 2. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. 3. Fyzické a právnické osoby (mikro a malé podniky vo vidieckych oblastiach) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. 4. Fyzické a právnické osoby (mikro a malé podniky vo vidieckych oblastiach) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb
Intenzita pomoci	Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov je **45%**, s maximálnym limitom pre NFP na 1 projekt z celkových oprávnených výdavkov.
Oprávnené výdavky	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s oprávnenými činnosťami v rámci tohto opatrenia, 2. súvisiace všeobecné náklady definované kapitole 8.1.3. PRV SR - Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia 3. Výdavky pre žiadateľa/prijímateľa projektov v rámci implementácie stratégie CLLD sú považované za oprávnené, ak vznikli a boli zaplatené v čase od podania ŽoNFP, na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená MAS, s výnimkou všeobecných nákladov súvisiacich s investíciou vymedzených v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1305/2013, kde sa za oprávnené budú považovať vzniknuté a zaplatené – výdavky v čase pred podaním ŽoNFP na základe výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci implementácie stratégie CLLD, ktorá je vyhlásená príslušnou MAS, a to od 1. januára 2016. Oprávnené výdavky sú výdavky vzniknuté pri uskutočnení VO/O, ktoré sa začalo najskôr dňa 19. apríla 2016. Uvedené sa vzťahuje aj na všeobecné náklady súvisiace s investíciou vymedzené v článku 45 ods. 2 písm. c) nariadenia EPFRV.“
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna výška príspevku: 40.000 EUR Maximálna výška príspevku: 100.000 EUR Maximálna výška príspevku pre projekt, ktorý vytvorí min. 1 pracovné miesto: 50.000, - EUR (pri vytvorení viac pracovných miest sa max. výška príspevku určí ako súčin počtu novovytvorených pracovných miest a 50 000, - EUR)

Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	333 333,33 EUR	112 500, - EUR	37 500, - EUR	183 333,33 EUR	-
	VR					
	Spolu	333 333,33 EUR	112 500, - EUR	37 500, - EUR	183 333,33 EUR	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Sú stanovené v Kritériách pre výber projektov v rámci implementácie pre opatrenia PRV SR 2014 – 2020, základná alokácia.					
Povinné prílohy stanovené MAS	Návrh poskytovania informácií o vidieckom CR Horného Záhoria (v prípade uplatnenia bodového kritéria)					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	6.4	**Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom**	**počet**	**0**	**3**	
Indikatívny harmonogram výziev	*V zmysle schváleného a platného harmonogramu výziev*					

Tabuľka č. 4.H: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**5.2. Chod MAS**
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	ŠC 5.1.1. – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele opatrenia	Zabezpečiť efektívnu činnosť a implementáciu SCLLD v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. počas obdobia implementácie do r. 2023
Zdôvodnenie výberu	MAS zabezpečuje úlohy v zmysle Systému riadenia CLLD kap. 6. Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. v minulom programovom období neimplementovalo prístup LEADER prostredníctvom Integrovanej stratégie rozvoja, preto bude nevyhnutné vytvoriť efektívne kapacity a podmienky pre zabezpečovanie chodu MAS, dostatočnú štruktúru a kvalitu personálneho zabezpečenia a efektívne zvládať procesy riadenia implementácie stratégie CLLD.
Rozsah a oprávnené činnosti	Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD v rozsahu:

	- zabezpečenie personálneho a administratívneho chodu MAS - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS, kt. sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD - publicita a sieťovanie - monitorovanie, hodnotenie a aktualizácie stratégie CLLD
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina (územie menej rozvinutého regiónu), kt. je vybratá RO na podporu
Intenzita pomoci	Miera podpory 95% z celkových oprávnených výdavkov
Oprávnené výdavky	1. personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, osobné, poistenie) 2. vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD 3. náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných alebo európskych sieťach MAS 4. finančné náklady (napr. bankové poplatky) náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS)
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Maximálna výška príspevku je definovaná na úrovni podopatrenia 19.4. PRV SR 2014-2020 a na úrovni ŠC 5.1.1. (resp. v súlade s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP)

Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	221 052,63 EUR	210 000, - EUR	-	11 052,63 EUR	-
	VR					
	Spolu	221 052,63 EUR	210 000, - EUR	-	11 052,63 EUR	-

Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Výber MAS je stanovený v kap. 6.3. Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020, v súlade s príslušnými ustanoveniami PRV SR /IROP
Povinné prílohy stanovené MAS	*irelevantné*

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
		Počet obyvateľov podporenej MAS	**Počet**	**0**	**47.871**

Indikatívny harmonogram výziev	*Stanovený na úrovni RO*

Tabuľka č. 4.I: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	**5.1. Oživovanie stratégie**					
Priradenie kódu opatrenia	19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie					
Priradenie k fokusovej oblasti PRV/ŠC IROP	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach					
Ciele opatrenia	Zabezpečiť efektívnu činnosť a implementáciu SCLLD v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. počas obdobia implementácie do r. 2023. Zabezpečenie oživovania stratégie CLLD Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. (animácie)					
Zdôvodnenie výberu	Opatrenie reflektuje potrebu zabezpečenia úloh MAS v zmysle systému riadenia CLLD v súvislosti s animačnými aktivitami.					
Rozsah a oprávnené činnosti	Oprávnené činnosti: - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.					
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina (územie menej rozvinutého regiónu), kt. je vybratá RO na podporu					
Intenzita pomoci	Miera podpory 100% z celkových oprávnených výdavkov					
Oprávnené výdavky	Definované v súlade s podopatrením 19.4. PRV SR 2014-2020 a súvisiace s oprávnenými činnosťami tohto opatrenia.					
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Maximálna výška príspevku je definovaná na úrovni podopatrenia 19.4. PRV SR 2014-2020 a na úrovni ŠC 5.1.1. (resp. v súlade s nariadením EÚ (č. 1305/2013) / IROP)					
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	MR	37 500, - EUR	28 125, - EUR	9 375, - EUR	-	-
	VR					
	Spolu	37 500, - EUR	28 125, - EUR	9 375, - EUR	-	-
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/Hlavné zásady výberu operácií	Výber MAS je stanovený v kap. 6.3. Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020, v súlade s príslušnými ustanoveniami PRV SR /IROP					

Povinné prílohy stanovené MAS	*irelevantné*				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	19.4	**Počet obyvateľov podporenej MAS**	**Počet**	**0**	**47.871**
Indikatívny harmonogram výziev	*Stanovený na úrovni RO*				

Časť B.) Akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu MAS

Dodatočná výkonnostná alokácia pre MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. v zmysle ustanovení Systému riadenia CLLD je stanovená vo výške 1 336 500, - EUR.

Tabuľka č. 4.Y: Opatrenie PRV - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

Názov opatrenia	**1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2.)**			
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia je revitalizovať územie Partnerstva pre Horné Záhorie s dôrazom na malé obce. Opatrenie zabezpečí kvalitatívne zlepšenie vzhľadu a životného prostredia v obciach. Oprávnené činnosti*:* Investície zamerané na tieto oblasti 4. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd; 5. výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácii, tie budú umožnené za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.); 6. zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod. 7. prvky zelenej infraštruktúry			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ

	MR	88 666, EUR	79 800, - EUR	8 866,67 EUR
	VR			
	Spolu	88 666, EUR	79 800, - EUR	8 866,67 EUR
Názov opatrenia	**2.1.1. Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (7.4.)**			
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia je skvalitniť podmienky pre trávenie voľného času a kultúry, a služieb pre rozvoj podnikania v obciach Oprávnené činnosti: 7. investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/ rekonštrukcia/ modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/ spolkovú činnosť, vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov a ich okolia a pod. 8. zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; 9. investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; 10. investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); 11. investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod. 12. investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	177 333,33 EUR	159 600, - EUR	17 733,33 EUR
	VR			
	Spolu	177 333,33 EUR	159 600, - EUR	17 733,33 EUR

Názov opatrenia	**3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (4.2.)**
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach 3A Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcov, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií.
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území, Oprávnené sú investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje a na investície, ktoré zároveň prispievajú k úsporám spotreby energie. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku. Oprávnené činnosti: 1. výstavba vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane kancelárií (sklady obalových materiálov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pomôcok); 2. obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci procesu spracovania, skladovania, uvádzania na trh produktov a /alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, vrátane produktov s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie EÚ č. 1151/2012, nariadenie (EÚ) č. 1308/2013); 3. stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie; 4. nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh 5. zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobnej praxe; 6. stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiarne odpadových vôd; 7. investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych

	produktov 8. investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní3; 9. investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov (hygienické zariadenia, jedálne, odpočivárne, klimatizácia).			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	200 0000, - EUR	100 000, - EUR	100 000, - EUR
	VR			
	Spolu	200 000, - EUR	100 000, - EUR	100 000, - EUR
Názov opatrenia	**4.1. Podpora investícií do vytvárania a rozširovania nepoľnohospodárskych činností (6.4.)**			
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach 6A Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: podporiť rozvoj komplexných služieb vo vidieckom CR s ohľadom na špecifické potreby cieľových návštevníkov územia. Oprávnené činnosti: <u>Činnosť 1:</u> činnosti spojené s **vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou** zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností. <u>Činnosť 2:</u> činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: **deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu**. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny. V zmysle podopatrenia 6.4. PRV SR			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	111 111,11 EUR	50 000, - EUR	61 111,11 EUR
	VR			

	Spolu	111 111,11 EUR	50 000, - EUR	61 111,11 EUR
Názov opatrenia	**4.2. Vidiecky CR (7.5.)**			
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach 6C Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) vo vidieckych oblastiach			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: Dobudovať supraštruktúru cestovného ruchu vo vidieckom prostredí Oprávnené činnosti: 1. investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; 2. investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúľ v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKy a pod.; budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	218 043,86 EUR	200 450, - EUR	17 593,86 EUR
	VR			
	Spolu	218 043,86 EUR	200 450, - EUR	17 593,86 EUR
Názov opatrenia	**5.1. Oživovanie stratégie (19.4.)**			
Priradenie k k fokusovej oblasti PRV	6B Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: Zabezpečenie naplnenia kľúčových znakov prístupu LEADER počas implementácie stratégie CLLD a oživovanie stratégie CLLD Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. Oprávnené činnosti:			

	- propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	44 500, - EUR	44 500, - EUR	0, - EUR
	VR			
	Spolu	44 500, - EUR	44 500, - EUR	0, - EUR

Tabuľka č. 4.Z: Opatrenia IROP - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu

Názov opatrenia	**1.2 . Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel**			
Priradenie k ŠC IROP	ŠC 5.1.2. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia je podporiť dopravné prepojenie územia medzi obcami ako rozvojovými pólmi, mestami a ich sídelným zázemím s podporou bezpečnosti dopravy. Oprávnené činnosti: 4. výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk na linkách prepájajúcich obec s mestom 5. budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v meste 6. zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjacích staníc pre elektrobicykle a pod.			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	96 631,58 EUR	91 800, - EUR	4 831,58 EUR
	VR			
	Spolu	96 631,58 EUR	91 800, - EUR	4 831,58 EUR

Názov opatrenia	**2.2.1. Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby**			
Priradenie k ŠC IROP	ŠC 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných inštitúciách			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ podpory je skvalitniť podmienky pre poskytovanie verejných služieb v území so zameraním na sociálne, komunitné a vzdelávacie služby. Oprávnené činnosti: 5. zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunálnych sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia 6. zvyšovanie kvality a kapacity komunálnych sociálnych služieb 7. rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb infraštruktúra komunitných centier			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	178 947,37 EUR	170 000, - EUR	8 947,37 EUR
	VR			
	Spolu	178 947,37 EUR	170 000, - EUR	8 947,37 EUR
Názov opatrenia	**2.2.2. Rozvoj základnej infraštruktúry – infraštruktúra vzdelávania**			
Priradenie k ŠC IROP	ŠC 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných inštitúciách			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ podpory je skvalitniť podmienky verejných služieb v území so zameraním na sociálne, komunitné a vzdelávacie služby. Oprávnené činnosti: 1. vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ 2. skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	170 631,58 EUR	162 100, - EUR	8 531,58 EUR
	VR			
	Spolu	170 631,58 EUR	162 100, - EUR	8 531,58 EUR

Názov opatrenia	**3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií**			
Priradenie k ŠC IROP	ŠC 5.1.1. – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: Podporiť ekonomický rozvoj malých podnikov s využitím inovácií pre skvalitnenie produkcie s dôrazom na miestne produkty a služby a prioritne podporiť vznik pracovných príležitostí v menších obciach za účelom oživenia podnikateľského prostredia v území. Oprávnené aktivity súvisiace so zakladaním a podporou existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb a družstiev: 4. obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest 5. nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb 6. podpora marketingových aktivít 7. podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností			
Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	181 818,18 EUR	100 000, - EUR	81 818,18 EUR
	VR			
	Spolu	181 818,18 EUR	100 000, - EUR	81 818,18 EUR
Názov opatrenia	**5.2. Chod MAS**			
Priradenie k ŠC IROP	ŠC 5.1.1. – Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií			
Rozsah a oprávnené činnosti	Cieľ opatrenia: Zabezpečiť efektívnu činnosť a implementáciu SCLLD v území Partnerstva pre Horné Záhorie o.z. počas obdobia implementácie do r. 2023 Oprávnené činnosti: Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD v rozsahu: - zabezpečenie personálneho a administratívneho chodu MAS - vzdelávanie zamestnancov a členov MAS, kt. sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD - publicita a sieťovanie - monitorovanie, hodnotenie a aktualizácie stratégie CLLD			

Finančný plán	Región	Spolu	EÚ a ŠR	VZ
	MR	187 578,95 EUR	178 200, - EUR	9 378,95 EUR
	VR			
	Spolu	187 578,95 EUR	178 200, - EUR	9 378,95 EUR

5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1. Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

Stanovenie rozsahu monitorovacích a hodnotiacich opatrení:

- **spôsob podávania pravidelných správ orgánom MAS a riadiacim orgánom pre PRV a IROP,**

Zodpovedným orgánom za hodnotenie a kontrolu realizácie projektov implementovaných v rámci stratégie CLLD MAS, za hodnotenie implementácie stratégie CLLD, za prípravu a vyhotovovanie správ o implementácii stratégie, správ o monitoringu za ročné obdobie a pod v súlade so Systémom riadenia CLLD (kap. 6.1.4.4) a v súlade so Stanovami MAS a internými vykonávacími predpismi.

MAS bude vykonávať priebežné hodnotenie implementácie stratégie CLLD na viacerých úrovniach.

A) úroveň poskytovania informácií potrebných na monitorovanie a hodnotenie RO, NSRV alebo určeným hodnotiteľom RO

B) úroveň vlastného monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

C) úroveň monitorovania na úrovni projektu v zmysle kap. 10 bodu 12 Systému riadenia CLLD

Hodnotenie a monitorovanie bude slúžiť ako nástroj priebežného hodnotenia implementácie stratégie pre monitorovací výbor, výkonný orgán – Správnu radu, a najvyšší orgán – Valné zhromaždenie ako nástroj prípadných zmien, ktoré vyššie uvedené orgány môžu navrhnúť a prijať ak implementácia nebude sledovať vytýčené ciele. Ukazovatele, ktoré hodnotiaci a monitorovací rámec obsahuje sa budú sledovať nasledovne:

- monitorovacie ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV na úrovni programu sa budú sledovať v r. 2020 a v cieľovej hodnote roku 2023
- monitorovacie ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň cieľov a fokusových oblastí sa budú sledovať raz ročne
- Monitorovacie ukazovatele na úrovni špecifických cieľov stratégie CLLD sa budú sledovať dva krát ročne, minimálne však vždy pri každej žiadosti o platbu u všetkých podporených prijímateľov stratégie CLLD.

- **míľniky implementácie stratégie, na základe ktorých je možné posúdiť napĺňanie jej cieľov,**

Míľniky implementácie stratégie CLLD MAS umožňujú posúdiť napĺňanie cieľov stratégie v dvoch obdobiach – do roku 2020,, a cieľová hodnota do roku 2023. Jednotlivé míľniky sú stanovené na úrovni jednotlivých priorít a naplnenia špecifických cieľov stratégie CLLD s rozlíšením úrovne fondu financovania podporených projektov. Návrh plnenia míľnikov uvádza tabuľka nižšie.

Tabuľka A) návrh plnenia míľnikov SCLLD

úroveň	Špecifický cieľ	fond	Implementačný pokrok, monitorovací ukazovateľ	jednotka	Míľnik (2020)	Cieľová hodnota – míľnik (2023)
Úroveň strategického cieľa		ERFRV/ EFRR	Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb/infraštuktúry	počet	9 210	14 562
		ERFRV/ EFRR	Celkové verejné výdavky	EUR	564 300, -	1 237 500, -
		ERFRV/ EFRR	Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	počet	6	11
Priorita 1 Vz	Špecifický cieľ 1	ERFRV	Celkové verejné vý-	EUR	266 000, -	266 000, -

			davky			
	Špecifický cieľ 1	EFRR	Celková suma oprávnených príspevkov z nakontrahovaných projektov	EUR	0, -	91 800, -
	Špecifický cieľ 1	EPFRV	Počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb/ infraštruktúry	počet	5 260	5 260
	Špecifický cieľ 1	EPFRV	Počet podporených činností/ operácií	počet	10	10
	Špecifický cieľ 1	EFRR	Počet nových prvkov a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	0	4
Priorita 2.Služby v obciach a trávenie voľného času	Špecifický cieľ 2.1	ERFRV	Celkové verejné výdavky	EUR	134 028,10	176 028,10
	Špecifický cieľ 2.2	EFRR	Celková suma oprávnených príspevkov z nakontrahovaných projektov	EUR	0, -	153 671,90
	Špecifický cieľ 2.1	ERFRV	Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšených služieb/ infraštruktúry	počet	3950	3950
	Špecifický cieľ 2.2	EFRR	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	0	4
Priorita 3.podpora podnikania	Špecifický cieľ 3	ERFRV	Celkové verejné výdavky	EUR	150 000, -	150 000, -
	Špecifický cieľ 3	EFRR	Celková suma oprávnených príspevkov z nakontrahovaných projektov	EUR	250 000, -	250 000, -
	Špecifický cieľ 3	ERFRV	Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent	počet	3	3

			plného pracovného úväzku celkom			
	Špecifický cieľ 3	EFRR	Počet podporených podnikov	počet	3	3
	Špecifický cieľ 3	EFRR	Zvýšenie zamestnanosti v podporených podnikoch	FTE	5	5
	Špecifický cieľ 3	EFRR	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	Podnik	3	3
	Špecifický cieľ 3	EFRR	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	1	1
Priorita 4.cestovný ruch a dedičstvá územia	Špecifický cieľ 4	ERFRV	Celkové verejné výdavky	EUR	0, -	150 000, -
	Špecifický cieľ 4	ERFRV	Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom	počet	0	3
Priorita 5.Efektívna činnosť MAS	Špecifický cieľ 5	ERFRV	Celkové verejné výdavky	EUR	19 000, -	18 500, -
	Špecifický cieľ 5	EFRR	Celková suma oprávnených príspevkov - certifikovaná	EUR	110 000, -	100 000, -

Okrem povinných ukazovateľov stanovených na úrovni programu, na úrovni špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV SR (ktoré sú stanovené v bode 5.3.2. tejto stratégie CLLD) bude MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. uplatňovať aj vlastné ukazovatele na úrovni jednotlivých opatrení.

Cieľové hodnoty boli stanovené na základe predpokladaného plnenia opatrení a špecifických cieľov na úrovni projektov implementovaných stratégiou CLLD tak, aby prispievali k naplneniu strategického cieľa Stratégie CLLD.

Spôsoby výpočtu cieľových ukazovateľov vychádzajú zo štatistických údajov k 31.12. 2014, z predbežných finančných alokácií na jednotlivé opatrenia a z predpokladaných priemerných objemov oprávnených nákladov projektov v jednotlivých opatreniach tak, aby v rámci plnenia jednotlivých špecifických cieľov Priorít 1-4 dochádzalo čo najefektívnejšiemu dosiahnutiu plnenia a rovnomerného rozloženia multiplikačných efektov v území MAS prostredníctvom realizovania projektov stratégie CLLD.

Tabuľka B) Cieľové plnenie ukazovateľov SCLLD

Úroveň	**Ukazovateľ** **(názov a merná jednotka)**	**Cieľová hodnota ukazovateľa** **do r. 2023**	**Spôsob overovania a získavania údajov, frekvencia zberu**
Opatrenie: **1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2. PRV)**	**Počet podporených činností/ operácií** **počet**	**10**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1 x ročne
	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšených služieb/ infraštruktúry **počet**	**5 260**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, štatistický úrad, 1 x ročne
Opatrenie: **1.2. Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel (ŠC 5.1.2. IROP)**	**Vidiecka a mestská populácia so zlepšenou infraštruktúrou a prístupom k verejným službám** **počet**	**5 352**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, štatistický úrad, 1 x ročne
	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry **počet**	**4**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, , 1 x ročne
Opatrenie: **2.1.1. vytváranie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (7.4. PRV)**	**Počet podporených činností/ operácií** **počet**	**7**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov,, 1 x ročne
	Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšených služieb/ infraštruktúry	**3950**	Po skončení projektu projektové

	počet		záznamy konečných užívateľov, štatistický úrad, 1 x ročne
Opatrenie: **2.2.1 rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby (ŠC 5.1.2 IROP)**	**Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry** **počet**	**4**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, , 1 x ročne
Opatrenie: **3.1.Investície do hmotného majetku – spracovatelia (4.2. PRV)**	**Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom** **počet**	**3**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
	Počet podporených činností/operácií **počet**	**2**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
Opatrenie: **3.2.Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP)**	**Počet podporených podnikov** **počet**	**3**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
	Zvýšenie zamestnanosti v podporených podnikoch **FTE**	**5**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové **počet**	**3**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové **počet**	**1**	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
Opatrenie: **4.1. podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností (6.4. PRV)**	**Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom** **počet**	3	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne

	Počet podporených činností/ operácií **počet**	2	Po skončení projektu projektové záznamy konečných užívateľov, 1x ročne
Opatrenie: **5.1. Oživovanie stratégie** **(19.4. PRV)**	Počet obyvateľov, ktoré pokrýva MAS	**47.871**	Štatistický úrad, 1x ročne
Opatrenie: **5.2. Chod MAS (ŠC 5.1.1. MAS)**	**Počet obyvateľov podporenej MAS**	**47.871**	Štatistický úrad, 1 x ročne

- **<u>spôsob každoročného vykazovania hodnôt merateľných ukazovateľov</u>**

Zber monitorovacích údajov podľa vlastných a povinných monitorovacích ukazovateľov na úrovni jednotlivých opatrení sa bude realizovať a vyhodnocovať dva krát ročne, minimálne však vždy pri každej žiadosti o platbu u všetkých podporených prijímateľov v rámci stratégie CLLD na úrovni projektov. Na úrovni projektov zber monitorovacích údajov bude prebiehať počas realizácie projektu, pri ukončení projektu, po ukončení projektu a počas udržateľnosti projektu.. Povinné aj vlastné ukazovatele sa budú vyhodnocovať tým istým spôsobom. Pre zabezpečenie zberu monitorovacích údajov na úrovni projektu/prijímateľa bude prijímateľ príspevku povinný predkladať kópiu monitorovacích správ a kópiu záverečnej ŽoP na MAS.

Kancelária MAS polročne zhotoví monitorovaciu správu o plnení vyššie uvedených monitorovacích ukazovateľov, ktorú predloží Správnej rade pre prerokovanie a vydanie stanoviska a následne na prerokovanie Monitorovaciemu výboru. V správe bude vyhodnotený súbor povinných a vlastných ukazovateľov výstupu, ktoré sa budú zberať raz ročne na úrovni užívateľov stratégie CLLD, na úrovni ďalších subjektov, ktoré prispievajú stratégií CLLD mimo opatrení PRV a IROP, prípadne na úrovni zodpovedných subjektov.

Sledované ukazovatele sa porovnajú v každej správe s počiatočným stavom, s predchádzajúcim monitorovaním a tiež s hodnotami pozorovanými u celkovej skupiny potenciálnych a podporených užívateľov, ako aj všetkých prevádzkovateľov v danom sektore (meranie kontextu), čo umožní sledovať výsledky za konečných prijímateľov pomoci v rámci opatrení PRV SR a IROP, použitých v stratégii CLLD v rámci daného sektora a tak stanoviť skutočné

efekty stratégie v území a tiež vykonať merania výstupov, výsledkov a dosahov. Cieľové ukazovatele sa budú sledovať v strednodobom horizonte v roku 2020, na konci roku 2023. Budú súčasťou hodnotiacej správy v strednodobom horizonte a na záver implementácie stratégie CLLD MAS. Správu o implementácii SCLLD v zmysle vypracovaného vzoru, ktorý zverejní gestor CLLD, MAS túto správu predkladá každoročne k 31.3. týkajúcu sa roka n+1.

- **postupy samohodnotenia orgánov MAS a činnosti MAS,**

Predmetom seba-hodnotenia MAS je:

- priebeh implementácie stratégie vrátane 7 kľúčových znakov prístupu LEADER
- činnosť MAS a fungovanie vlastného inštitucionálneho zázemia (v oblastiach implementačného procesu, riadiaceho procesu, propagácie a vzdelávanie členov MAS).

Základom seba-hodnotenia implementácie stratégie je pravidelné (minimálne raz za pol roka) číselné vyhodnocovanie monitorovacích ukazovateľov na úrovni projektov a minimálne raz za rok ukazovateľov na úrovni špecifických cieľov za súčasného sledovania celkového vývoja územia v kontexte ako je podrobne popísané vyššie v texte.

Správy o monitorovaní pripravuje kancelária MAS, ktorá má k dispozícii údaje v podobe kvantifikovaných ukazovateľov – vlastných a povinných (ich aktuálne hodnoty k dátumu monitorovania) na základe pravidelných zberov údajov u prijímateľoch v súčinnosti s PPA a s využitím ITMS (IROP). Monitorovacie správy sú ďalej podkladom pre zostavenie priebežných hodnotiacich správ a tie slúžia následne ako vstup pre nezávislé hodnotenie implementácie stratégie CLLD i ako podklad pre Správnu radu a Monitorovací výbor, ako aj pre RO pre hodnotenie implementácie všetkých vybraných stratégií vrátane posúdenia ako tieto prispievajú k realizácii cieľov PRV SR a IROP.

Správna rada na svojom zasadnutí prerokuje polročné monitorovacie správy a vydá k nim stanovisko. Správa spolu so stanoviskom je postúpená Monitorovaciemu výboru MAS, ktorý zasadá dvakrát ročne a ktorý správu prerokuje a schváli/neschváli, pričom hodnotí, či implementácia stratégie postupuje v súlade s jej cieľmi. V prípade, že zistí nezrovnalosti alebo odklon od cieľa, neplánované objektívne dôvody pre nevyužívanie alokovaných zdrojov v jednotlivých opatreniach, alebo vysoké požiadavky v rámci iných opatrení, vykoná návrh na zmeny v implementácii stratégii, tak, aby sa sledovali navrhované strategické a špecifické

ciele a v súlade so Systémom riadenia CLLD. Návrhy na zmenu v implementácii stratégie schvaľuje najvyšší orgán MAS – valné zhromaždenie. Zmeny sa do stratégie zapracujú v súlade so Systémom riadenia CLLD.

Okrem implementácie stratégie CLLD a napĺňania 7 kľúčových znakov prístupu LEADER MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. pravidelne vyhodnocuje svoje inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie, a to konkrétne:

- Funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS
- Funkčnosť manažmentu MAS
- Flexibilitu, účinnosť a oprávnenosť rozhodovacích postupov o stratégii a projektoch
- Schopnosť MAS zabezpečiť implementáciu stratégie a projektov
- Schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov
- vyhodnocuje zistené poznatky a využíva tieto poznatky ako celok
- efektívnosť propagácie (vo smere podnecovania žiadateľov, vyhlasovania výziev, prezentovania výsledkov SCLLD)
- efektívnosť propagácie (v smere vytvárania imidžu MAS a posilňovania dôvery v území medzi kľúčovými aktérmi v území, propagácia MAS navonok)
- kvalita poradenstva a osvety (pomoc žiadateľom formou poradenstva, seminárov, školení, vzdelávanie členov rozhodovacích, výberových a kontrolných orgánov MAS – informačné stretnutia, školenia, vytváranie metodík a pod.)
- organizovanie tematických seminárov, sprostredkovanie dobrej praxe, vydávanie príručiek, brožúr, osobné konzultácie, telefonická, či e-mailová komunikácia
- posilňovanie identity územia a súdržnosti (cez propagáciu a informačné aktivity)
- podpora spolupráce (spolupráca na národnej úrovni, na medzinárodnej úrovni) prostredníctvom projektov spolupráce, poriadenia spoločných akcií, organizačná pomoc

Vyhodnocovanie stratégie CLLD sa bude vykonávať v strednodobom horizonte v roku 2020 a v roku 2023 po skončení implementácie stratégie CLLD. Predmetom strednodobého hodnotenia bude hodnotenia monitorovacích ukazovateľov na úrovni špecifických cieľov stratégie a na úrovni jednotlivých opatrení stratégie, prípadne aj dosahov v tých ukazovateľoch, kde sa

budú dať pozorovať zmeny. ďalej sa bude vykonávať hodnotenie na úrovni navrhnutých míľnikov (úroveň priorít stratégie CLLD).

Predmetom záverečného hodnotenia na konci implementácie stratégie je hodnotenie celkových monitorovacích ukazovateľov na úrovni programu, úrovni špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV a na úrovni jednotlivých opatrení stratégie CLLD a hodnotenie dosahov na úrovni strategického cieľa stratégie CLLD.

Hodnotenie bude prebiehať nasledovným postupom:

Kancelária MAS priebežne vykonáva zber údajov v rámci dohodnutých monitorovacích ukazovateľov podľa postupu popísaného vyššie. Na základe zberu údajov zostaví polročne monitorovacie správy, ktoré umožnia vykonávanie priebežného monitoringu a pripravujú aj podklady pre priebežné hodnotenie a ktoré predloží Správnej rade, ktorá správy prerokuje a vydá k nim stanovisko. Správy spolu so stanoviskom predloží Monitorovaciemu výboru, ktorý zasadá dva krát ročne. Ten správy prerokuje, zhodnotí plnenie cieľov stratégie a správu schváli/neschváli. V prípade odklonu od plnenia cieľov navrhne opatrenia, ktoré predloží najvyššiemu orgánu MAS – valnému zhromaždeniu na prerokovanie na schválenie. V prípade nevyhnutnosti realizácie zmien strategickom rámci, akčnom alebo finančnom pláne bude MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. postupovať v zmysle Systému riadenia CLLD, PRV SR 2014-2020, IROP, príslušných metodických usmernení a príručiek.

Monitorovacie správy slúžia ako podklad pre strednodobé hodnotenie, hodnotenie na konci programového obdobia a na konci implementácie, ktoré vykoná nezávislý hodnotiteľ na základe požiadavky Správnej rady MAS. Nezávislý hodnotiteľ vypracuje správu, ktorú predloží Správnej rade MAS na prerokovanie a následne Monitorovaciemu výboru na schválenie/neschválenie. V prípade strednodobého hodnotenia správa hodnotiteľa slúži Monitorovaciemu výboru na sledovanie plnenia cieľov stratégie a návrhy na zmeny v prípade zistenia odklonu od cieľov.

V prípade záverečného hodnotenia na konci programového obdobia (2020) a na konci implementácie (2023) je jeho cieľom vyhodnotiť dosahy a efekty využitia verejných a súkromných zdrojov v prospech cieľov stratégie a ich vplyvu na celkový rozvoj územia.

- **riziká implementácie SCLLD**

MAS posúdila riziká a stanovila opatrenia a zodpovednosti pre elimináciu týchto rizík v nasledovných oblastiach:

Tabuľka C) Riziká implementácie SCLLD

Názov rizika	Popis rizika	Zodpovednosť rizika	Navrhované opatrenia na elimináciu rizík
Oblasť: Finančné riziká			
Neschopnosť hradiť prevádzkové a mzdové náklady MAS	Môže nastať v prípadoch, keď dôjde k odobraniu dotácie, alebo k uvaleniu sankcií.	Manažér MAS, štatutárny orgán MAS	Vytvorenie dostatočnej finančnej istoty (finančná rezerva – disponibilné finančné zdroje, úverové financovanie)
Omeškanie preplatenia projektov zo strany RO	Môže nastať v prípade, že dôjde k pozastaveniu platieb zo strany EU, omeškanie administratívnych procesov u RO. (narušenie plánovaného cash flow alebo posunu plánovaných termínov).	Manažér MAS, štatutárny orgán MAS	Predchádzanie finančným problémom, komunikácia s RO, využívanie aj iných finančných zdrojov
Krátenie alokácie v závislosti na čerpaní	V prípade, že dôjde k nenaplneniu indikátorov, v prípade, že dôjde k nesplneniu míľnika A, míľnika B. MAS sa môže dostať do dlhodobých finančných problémov a stratiť svoju povesť v regióne.	Manažér MAS, správna rada MAS, monitorovací výbor MAS	Zabezpečenie riadneho čerpania a dôsledné priebežné monitorovanie a vyhodnocovanie, pravidelná komunikácia s potenciálnymi žiadateľmi, zabezpečenie dostatočnej propagácie
Nedostatok zdrojov na spolufinancovanie u žiadateľov	V prípade, že žiadateľ nedostane očakávaný úver a nemá dostatok zdrojov na spolufinancovanie.	Realizátori projektov	Zabezpečenie spolufinancovania (žiadatelia budú povinní podrobne sa oboznámiť s pravidlami poskytnutia finačného príspevku)
Oblasť: Organizačné riziká			
Personálne zmeny v manažmente MAS	Riziko častých personálnych zmien môže viesť k nedostatočnej kvalifikovanosti zamestnancov, čo	Správna rada	Stály manažérsky tím (vhodné prostredie pre zamestnancov, zamestnanci

	môže viesť k administratívnym chybám, k nenaplneniu cieľov SCLLD.		sa budú vzdelávať, vhodná motivácia zamestnancov
Nízke personálne kapacity na úrovni žiadateľov	Môže viesť k nedostatku podaných žiadostí a nedostatku kvalitne spracovaných projektov	Realizátori projektov	Dostatočné odborné kapacity žiadateľov (MAS poskytuje efektívny poradenský servis.)
Problémy so zachovaním členskej základne MAS	Môžu byť ovplyvnené viacerými faktormi, pričom najdôležitejšie je pozitívny image MAS a dostatočná komunikácia MAS smerom k členom MAS.		Stabilná členská základňa MAS, informačné aktivity o činnosti MAS, efektívna komunikácia smerom k členskej základni
Oblasť: Legislatívne riziká			
Časté a nekoncepčné zmeny v metodických dokumentoch a v legislatíve	Tieto riziká vedú k nestabilite činnosti MAS. Zamestnanci v dôsledku častých zmien sa nemôžu efektívne venovať implementácii SCLLD, ale musia zohľadňovať nové nariadenia tak, aby nedochádzalo k vzniku ďalších rizík.	Riadiaci orgán, kancelária MAS	Legislatívne istoty (zabezpečenie právneho poradenstva, vzdelávanie zamestnancov MAS, efektívne rozdelenie pracovných náplní v MAS
Nízka absorpčná kapacita územia	Riziko vyplývajúce z nedostatočnej pripravenosti územia na implementáciu SCLLD.	Realizátori projektov	Dostatočná absorpčná kapacita územia (vhodne vedená komunikácia MAS smerom k žiadateľom a kvalitná propagácia)
Živelná pohroma	Externé riziko napr. povodne, požiare v území – môže dôjsť k zničeniu majetku MAS	Správna rada, manažér MAS	Predchádzanie problémom živelných pohrôm (zabezpečená prevencia, ochrana a dodržiavanie BOZP, poistenie)
Úradnícke obštrukcie a lobistické záujmy	Riziko nejednotného výkladu pravidiel medzi úradníkmi RO. riziko lobistických záujmov nastáva pri zlom nastavení organizačnej štruktúre MAS.	Riadiaci orgán, realizátori projektov	Profesionálny prístup (dostatočná komunikácia so aktérmi procesov SCLLD, dodržiavanie metodických pokynov,zachovávanie

			organizačnej štruktúry, predchádzanie konfliktu záujmu)

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

Plán monitoringu Stratégie CLLD MAS Partnerstva pre Horné Záhorie o.z.. bude zostavený na 3 úrovniach monitorovacích ukazovateľoch a to nasledovne:

- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň programu
- povinné ukazovatele v súvislosti s IROP a PRV – úroveň špecifických cieľov IROP a fokusových oblastí PRV
- dodatočné vlastné ukazovatele na úrovni jednotlivých opatrení a priorít stratégie CLLD (ukazovatele sú podrobne uvedené v časti 5.3.1.)

Tabuľka č. 5:Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet obyvateľov, ktorí majú prospech zo zlepšených služieb/ infraštruktúry	7 889
Počet obyvateľov, ktoré pokrýva MAS	47.871
Počet novovytvorených pracovných miest projektov prepočítaný na ekvivalent plného pracovného úväzku celkom (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	**6**

Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	742 028,10 EUR
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	**37 500, - EUR**

Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov	podnik	**3**
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	**5**
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu	podnik	**3**

s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové		
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	**1**
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	**8**

6. Finančný rámec

6.1. Financovanie stratégie CLLD

MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie o.z. v zmysle maximálnych limitov uvedených v Systéme riadenia CLLD pre stanovenie základnej alokácie pre SCLLD vo výzve č. 21/PRV/2017 si vo finančnom rámci Stratégie CLLD uplatňuje nižšiu sumu ako je stanovený limit podľa prílohy č. 4 k vyššie uvedenej výzve, a to **vo výške 1.485.000,- EUR** Zároveň, takto stanovená základná alokácia spĺňa hodnotiace kritérium B6 uvedené vo výzve č. 21/PRV/2017 (11 predpokladaných novovytvorených pracovných miest x 135 000, - EUR= 1 485 000, - EUR).

Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	**1 485 000, -**
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	**1 237 500, -**
Chod MAS a animácie	247 500, -

Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

	Fond	Typ regiónu	Spolu v EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	EPFRV, EFRR	menej rozvinutý	**1 485 000, -**
		viac rozvinutý	
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	EPFRV, EFRR	menej rozvinutý	1 237 500, -
		viac rozvinutý	-
Chod MAS	EFRR	menej rozvinutý	210 000, -
		viac rozvinutý	-
Animácie	EPFRV	menej rozvinutý	37 500, -
		viac rozvinutý	-

Pozn.: Financovanie chodu MAS vrátane animácií musí byť v súlade s kapitolou 6.2 Systému riadenia CLLD.

Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov

	Región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
operácie v rámci stratégie CLLD	MR	556 521,08€	185 507,02 €	379 991,43 €	1 122 019,53€	495 471,90€	0	217 465,03€	712 936,93 €	1 051 992,98 €	185 507,02 €	597 456,45 €	1 834 956,45 €
	VR												
chod MAS	MR	0	0	0		210 000, - €	0	11 052,63 €	221 052,63 €	210 000,- €	- €	11 052,63 €	221 052,63 €
	VR												
animácie	MR	28 125,- €	9 375,- €	0	37 500,- €	0	0	0	0	28 125,-€	9 375,- €	0	37 500,- €
	VR												
SPOLU	MR	584 646,08€	194 882,02 €	379 991,43 €	1 159 519,53 €	705 471,90 €	0	228 517,66 €	933 989,56 €	1 290 117,98 €	194 882,02 €	608 509,09 €	2 093 509,09 €
	VR												
	spolu	584 646,08€	194 882,02 €	379 991,43 €	1 159 519,53 €	705 471,90 €	0	228 517,66 €	933 989,56 €	1 290 117,98 €	194 882,02 €	608 509,09 €	2 093 509,09 €

Pozn.: V tabuľkách č. 8, č. 9 alebo č. 10. sa započítavajú aj zdroje v rámci opatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživenie.

6.2. Finančný plán pre opatrenia

V nasledovných tabuľkách uvádzame prehľad podľa opatrení stratégie CLLD, v členení podľa fondu (EPFRR/PRV,EFRR/IROP), kategórii regiónu a podľa zdrojov financovania v nadväznosti na vyvážený pomer medzi fondmi vyplývajúci zo základnej alokácie v zmysle bodu 5.2, časť A) Akčný plán pre základnú alokáciu MAS Partnerstva pre Horné Záhorie.

Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu

Opatrenie stratégie CLLD	Fond	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2. PRV)	EPFRV	menej rozvinutý región	295 555, 56€	199 500,- €	66 500,- €	29 555,56 €	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
1.2 . Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel (ŠC 5.1.2. IROP)	EFRR	menej rozvinutý región	96 631,5 8€	91 800, - €	0	4 831,58 €	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
2.1.1. Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry 7.4. PRV)	EPFRV	menej rozvinutý región	193 130, 64 €	132 021,08 €	44 007,03 €	17 102,54 €	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
2.2.1. Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby (ŠC 5.1.2. IROP)	EFRR	menej rozvinutý región	161 759, 89 €	153 671,90 €	0	8 087,99 €	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
3.1. Investície do hmotného majetku - spracovatelia (4.2. PRV)	EPFRV	menej rozvinutý región	300 000,- €	112 500,- €	37 500,- €	150 000,- €	-
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP)	EFRR	menej rozvinutý región	454 545, 45 €	250 000, - €	0	204 545,45 €	0

		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
4.1. Podpora investícií do vytvárania a rozširovania nepoľnohospodárskych činností (6.4. PRV)	EPFRV	menej rozvinutý región	333 333,33 €	112 500,- €	37 500,- €	183 333,33 €	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
5.1. Oživovanie stratégie (19.4.)	EPFRV	menej rozvinutý región	37 500, - €	28 125, - €	9 375,- €	0	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
5.2. Chod MAS (ŠCC 5.1.1.)	EFRR	menej rozvinutý región	221 052,63 €	210 000, - €	0	11 052,63 €	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-

Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu

	PRV (EPFRV) :IROP (EFRR)
Stratégia CLLD mimo BSK (menej rozvinutý región):	59,96 : 40,04
Stratégia CLLD v rámci BSK (viac rozvinutý región):	-

Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	**Rozpočet na opatrenie**	**Oprávnený prijímateľ – verejný sektor** *(označiť „X“)*	**Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor** *(označiť „X“)*
1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov (7.2. PRV)	**266 000, - EUR**	**X**	
1.2 . Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel (ŠC 5.1.2. IROP)	**91 800, - EUR**	**X**	

2.1.1. Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry 7.4. PRV)	**134 028,10 EUR**	**X**	
	42 000, - EUR		**X**
2.2.1. Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby (ŠC 5.1.2. IROP)	**153 671,90 EUR**		**X**
3.1. Investície do hmotného majetku - spracovatelia (4.2. PRV)	**150 000, - EUR**		**X**
3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií (ŠC 5.1.1. IROP)	**250 000, - EUR €**		**X**
4.1. Podpora investícií do vytvárania a rozširovania nepoľnohospodárskych činností (6.4. PRV)	**150 000, - EUR**		**X**
5.1. Oživovanie stratégie (19.4.)	**37 500, - EUR**		
5.2. Chod MAS	**210 000, - EUR**		
Celkový rozpočet podľa sektorov pre opatrenia	**----------**	491 828,10 EUR	745 671,90 EUR
Percentuálny pomer zamerania stratégie	**----------**	**39,74 %**	**60,26 %**

Pozn. Pomer medzi verejným a súkromným sektorom sa vypočíta na základe jednotlivých opatrení stratégie CLLD - rozpočet projektovaných aktivít z PRV a IROP (MAS ako žiadateľ podopatrenia 19.4 Podpora na prevádzkové náklady a oživeniesa nezapočítava k žiadnemu sektoru).

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

V zhodnotení prínosov stratégie CLLD navrhnutej Partnerstvom pre Horné Záhorie o.z. stručne zdôvodňujeme prínosy stratégie k jednotlivým oblastiam PRV SR 2014-2020, IROP, k horizontálnym témam a nadväznosť na ďalšie rozvojové dokumenty, ktoré majú konkrétne kompetencie v území.

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Stratégia sa zameriava na rozvoj rôznych odvetví ekonomiky a služieb s výrazným zameraním na miestne špecifiká a konkurenčné výhody. Významne prispieva k tvorbe pracovných miest v území menších obcí, kde je pomerne vysoká mobilita produktívneho obyvateľstva za prácou. Aj cez podporu opatrení verejného sektora stratégia prispieva k k vytváraniu lepších podmienok na podnikanie v obciach.

Stratégia príspevok k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia primárne identifikuje v priorite č. 3 a v priorite č. 4. Realizáciou intervencií v opatreniach:

- 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (PRV)
- 3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania inovácii
- 4.1. Podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností

Tieto opatrenia priamo akcelerujú podnikateľský kapitál pre inovácie výrobných procesov, výrobkov, produktov a služieb a vytvorenie plánovaných 11 pracovných miest v území.

Sekundárne k zlepšovaniu ekonomického rozvoja prispievajú opatrenia verejných infraštruktúr súvisiacich s vytváraním lepších podmienok na rozvoj podnikateľských aktivít v obciach. Stratégia CLLD identifikuje pre tento účel tieto opatrenia:

- 4.2 Rozvoj vidieckeho CR (PRV)
- 2.1.1. vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry – oprávnené činnosti na vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít

Prínos stratégie CLLD k zlepšovaniu ekonomického rozvoja bude meraný ukazovateľmi (ako na úrovni PRV, tak na úrovni IROP) s cieľovými hodnotami pre rok 2023 a to nasledovne:

- pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B): 6
- zamestnanosť v podporených podnikoch (IROP): 5
- počet podnikov, ktoré dostáva podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové: 3
- počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové: 1

7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

PRV SR 2014-2020 v zmysle Spoločnej poľnohospodárskej politiky si stanovil nasledujúce ciele:

- posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora (najdôležitejší cieľ)
- udržateľný manažment prírodných zdrojov a prispôsobovanie sa klimatickým zmenám
- vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest

Navrhnutá stratégia CLLD poskytuje prínosy k cieľu posilnenia konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora cez zacielenie intervencie do opatrení 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia (PRV SR – 4.2.) a 4.1. Podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností (najmä činnosti spojené s vidieckym CR a agroturistikou) (PRV SR – 6.4). V týchto opatrenia sú reflektované podporné činnosti pre podporu efektivitu výrobných faktorov a nárast pridanej hodnoty produktov v poľnohospodárstve a potravinárstve a priestor pre diverzifikáciu poľnohospodárskych činností so zreteľom na posilnenie konkurencieschopnosti podniku. V rámci týchto opatrení cieľovým ukazovateľom (r. 2023) počtu podporených podnikov je 4.

Stratégia CLLD sekundárne poskytuje príspevok k plneniu cieľa vyváženého územného rozvoja vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest. Intervencie týkajúce sa tohto príspevku sú smerované do vidieckeho územia menších obcí v rámci územia Horného Záhoria.

Stratégiou CLLD MAS Partnerstvo pre Horné Záhorie reagujeme na riešenie nasledovných všeobecných potrieb:

- vytváranie nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku; (opatrenia stratégie: 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia, 4.1. podpora investícií do nepoľnohospodárskych činností)
- zlepšenie kvality života na vidieku a podpora rozvoja miestnych komunít s dôrazom na zachovanie miestneho kultúrneho a historického rázu územia; (opatrenia stratégie: 1.1. Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infra-

štruktúr malých rozmerov, 2.1.1. vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry súvisiacej infraštruktúry, 4.2. Rozvoj cestovného ruchu)

- podpora predaja domácej produkcie a rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov. (opatrenia stratégie 3.1. Investície do hmotného majetku – spracovatelia)

7.3 Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Globálnym cieľom IROP je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov miest a obcí.

IROP je potrebné vnímať v kontexte:

- podpory rastu kvality života (resp. postupného zvyšovania kvality života vo vybraných dimenziách)
- príspevok k územnej súdržnosti (prispieva k vytváraniu nových foriem vzťahov smerujúcich ku konkurencieschopným funkčným územiam podporou územne a vecne vhodne zvolených investícií)

<u>Medzi hlavné prioritné oblasti riešené prostredníctvom prístupu CLLD na úrovni IROP patria:</u>

- rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím vnútorných zdrojov a zavádzaním inovácií a podpora rôznych foriem zamestnávania,
- ochrana ŢP, adaptácia na dôsledky klimatickej zmeny, efektívne a udržateľné hospodárenie so zdrojmi,
- budovanie kapacít a rozvoj občianskej spoločnosti v regiónoch,
- zlepšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti.

Navrhnutou stratégiou CLLD MAS budeme prispievať k riešeniu nasledovných oblastí:

- rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím vnútorných zdrojov a zavádzaním inovácií a podpora rôznych foriem zamestnávania (prostredníctvom opatrení: 3.2. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií, 5.2. chod MAS)

- budovanie kapacít a rozvoj občianskej spoločnosti v regiónoch (prostredníctvom opatrenia: 5.2 chod MAS)
- zlepšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti (prostredníctvom opatrenia1.2. Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídel, 2.2.1. Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne a komunitné služby, 2.2.2. – Rozvoj základnej infraštruktúry – infraštruktúra vzdelávania)

Stratégia CLLD prináša priamy príspevok ku ŠC 5.1.1. Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií prostredníctvom intervencií opatrení.

Cieľovou hodnotou monitorovacích ukazovateľov na úrovni tohto ŠC 5.1.1.je:

- podpora 3 podnikov
- vytvorenie 5 pracovných miest a ich udržateľnosť (v požadovanom období)
- 3 inovácii výrobkov/služieb, ktoré sú pre podporené podniky nové
- 1 inováciu výrobkov/služieb, ktoré sú pre trh nové

Stratégia CLLD prináša priamy príspevok ku ŠC 5.1.2. Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach kombináciou opatrení venujúcich sa:

- zlepšeniu dopravného prepojenia a dostupnosti sídel
- rozvoju sociálnych a kominutných služieb
- rozvoju vzdelávacej infraštruktúry

Finančné alokácie medzi ŠC 5.1.1. a ŠC 5.1.2. v stratégii CLLD MAS sú vo vzájomnom vyváženom stave, čím je naplnený predpoklad vhodne zvolených vecných kombinácií akcií. Intervencie sú zacielené do vidieckych rozvojových centier územia Horného Záhoria, ktoré pozostávajú z miesta a rozvojových pólov rastu – obcí nad 1000 obyvateľov. Tieto intervencie (IROP) v rámci stratégie CLLD MAS prinášajú synergiu s investíciami, ktoré budú zacielené do verejných infraštruktúr (PRV opatrenia) a vhodne vytvárajú väzby medzi mestským/rozvojovými pólmi rastu a ich zázemím – ostatnými obcami. Prostredníctvom príspevku k ŠC 5.1.2. je cieľovou hodnotou vytvorenie 14 nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry.

7.4 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.4.1 Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Súlad s **Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015** (spracovateľ Aurex, 2009)

Na úrovni regionálneho dokumentu NUTS III boli identifikované synergie navrhnutej stratégie CLLD MAS v nasledovných strategických oblastiach s príspevkom k plneniu jednotlivých strategických cieľov:

strategická oblasť: Inštitucionálna konkurencieschopnosť TTSK

strategický cieľ: zabezpečiť atraktívnosť kraja (zvýšiť podiel podnikateľských subjektov s daňovým domicilom v kraji)

strategická oblasť: Vidiek

strategické ciele: zvýšiť kvalitu tvorby a aplikácie miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku,

zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva,

zvýšiť kvalitu CR na vidieku,

vidiek atraktívny pre rozvoj mikropodnikov, malých a stredných podnikov na vidieku,

atraktívne podmienky pre život na vidieku,

kvalitné ŽP na vidieku, rozvinutá enviromentálna infraštruktúra

strategická oblasť: Regionálna inovačná stratégia

strategický cieľ: Zvýšiť inovačnú výkonnosť TTSK prostredníctvom orientácie na malých a stredných podnikov na inovácie

strategická oblasť: CR – prezentácia a propagácia

strategický cieľ: Zvýšiť atraktívnosť kraja pre turistov

strategická oblasť: Autobusová doprava

strategický cieľ: Zabezpečiť verejnú prepravu, každodennú mobilitu obyvateľov v kraji

strategická oblasť: Kultúra a umenie

strategický cieľ: zvýšiť kvalitu prostredia pre činnosť všetkých aktérov na miestnej kultúry

strategická oblasť: Sociálne služby

strategický cieľ: Zvýšiť ponuku nedostatkových soc. služieb v regióne

Zlepšovať možnosti pre kvalitný život seniorov v území TTSK

Súlad s **Územným plánom regiónu Trnavského samosprávneho kraja** (spracovateľ: Aurex, 2014).

Na úrovni Územného plánu regiónu TTSk boli identifikované synergie navrhovanej stratégie s nasledujúcimi oblasťami:

- oblasť rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- oblasť zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva
- v oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
- v oblasti rekreácie a turizmu
- v oblasti sociálnej infraštruktúry

Súlad so **Stratégiou rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja** (spracovateľ: Agromedika, s. r. o., Trnava)

Na úrovni Stratégie rozvoja vidieka Trnavského samosprávneho kraja boli identifikované synergie navrhovanej stratégie s nasledujúcimi oblasťami:

7.1 Strategická oblasť sociálneho rozvoja

7.1.3 Podpora miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku

7.2 Strategická oblasť ekonomického rozvoja

7.2.2 Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

7.2.3 Podpora mikropodnikov, malých a stredných podnikov

7.3 Strategická oblasť rozvoja infraštruktúry

7.3.2 Obnova a rozvoj občianskej infraštruktúry

7.3.3 Ochrana životného prostredia založená na rozvoji environmentálnej infraštruktúry

7.3.4 Zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry

Identifikované oblasti intervencií programované v stratégii CLLD sú v súlade s Programami rozvoja členských miesta a obcí.

7.4.2 Synergie a komplementarity

V tejto časti uvádzame synergiu a komplementaritu stratégie CLLD MAS s OP Ľudské zdroje a s Programom cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020.

Synergia a komplementarita v nasledovných investičných prioritách programov:

OP Ľudské zdroje, PO3 Zamestnanosť, IP 3.1., v rámci OP ĽZ sa budú podporovať evidovaní uchádzači o zamestnanie prostredníctvom príspevku na vzdelávanie a prípravu pre trh. Táto investičná priorita OP ĽZ je komplementárna s Prioritou 3 stratégie CLLD MAS – Podpora podnikania.

Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, PO 1 využívanie inovačného potenciálu, IP2 Cezhraničná spolupráca subjektov vývoja a podnikateľskej sféry. Táto investičná priorita je komplementárna s Prioritou 3 stratégie CLLD MAS – Podpora podnikania.

Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, PO 3 Kvalita životného prostredia, IP4 zachovanie, ochrana , podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva. Táto investičná priorita je komplementárna s Prioritou 2 stratégie CLLD MAS – služby v obciach a trávenie voľného času a Prioritou 4 – cestovný ruch a dedičstvá územia

Program cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2014-2020, PO 5 Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy, IP 6 Podpora právnej a administratívnej spolupráce medzi občanmi a inštitúciami. Táto investičná priorita je komplementárna s Prioritou 5 – Efektívna činnosť MAS.

7.5 Popis multiplikačných efektov

Stratégia CLLD s názvom Tvoríme spoločne tvár nášho územia vytvorí v praxi niekoľko multiplikačných efektov: jej integrovaný prístup prinesie nové možnosti efektívnejšieho investovania finančných prostriedkov v rozvoji obcí a regiónu, ktorý mobilizuje a znásobuje využité verejné a súkromné zdroje v území a prispieva k prehĺbeniu multisektorálne spolupráce v rámci Partnerstva pre Horné Záhorie o.z (všetky opatrenia stratégie CLLD). Opatrenia týkajúce sa podnikateľského sektoru majú vo výberových a hodnotiacich kritériách podmienku vytvorenia pracovného miesta. Je predpokladom, že následne realizáciou ďalších rozvojových aktivít a zvyšovaním príjmu jednotlivých subjektov sa dosiahne multiplikačný efekt, ktorý sa prejaví generovaním ďalších pracovných miest. Ako dôsledok sa očakáva uplatnenie obyvateľstva na území mikroregiónu, zvýšenie prílevu turistov, navýšenie príjmu vidieckeho obyvateľstva, vyššie príjmy z daní pre samosprávu, diverzifikácia ponúkaných služieb a v

konečnom dôsledku dôjde k zlepšeniu ekonomického postavenia jednotlivých obcí, i regiónu ako celku (opatrenia 4.2 PRV, 5.1.1 IROP, 4.1 PRV, 6.4 PRV). Nezanedbateľný je aj efekt transferu know-how a dobrých príkladov z praxe širokej verejnosti (všetky opatrenia stratégie CLLD). Implementáciou projektov v rámci stratégie CLLD sa rozšíri v regióne ponuka služieb a tovaru, zvýši sa počet návštevníkov v regióne, príde k nárastu zamestnanosti – násobný multiplikačný efekt stratégie CLLD. Hodnotenie multiplikačných efektov stratégie CLLD bude súčasťou hodnotiaceho procesu stratégie.

8. Prílohy k stratégii CLLD

Príloha č. 1: Vymedzenie územia a obyvateľstva MAS
Príloha č. 2: Doklad o súhlase všetkých obcí so zaradením do územia pôsobnosti MAS
Príloha č. 3: Mapa územia MAS
Príloha č. 3.1: Analýza zdrojov územia – tabuľky (vlastná príloha)
Príloha č. 4: Zoznam členov MAS podľa sektorov (vrátane obcí)
Príloha č. 5: Dokumenty preukazujúce proces tvorby a formovania partnerstva
Príloha č. 5.1 Dokumenty preukazujúce proces tvorby stratégie CLLD
Príloha č. 7: Organizačná štruktúra MAS
Príloha č.8: Personálna matica MAS
Príloha č. 9 k stratégii CLLD: stanovy MAS, dodatok č. 1 k stanovám, organizačný poriadok

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS
Tabuľka č. 2: SWOT analýza
Tabuľka č. 3.3.1: Kľúčové problémové oblasti obcí
Tabuľka č. 3: Súhrnný prehľad strategického rámca
Tabuľka č. 4.A: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.B: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.C: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.D: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.E: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.F: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.G: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.H: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.I: Opatrenie Stratégie CLLD
Tabuľka č. 4.Y: Opatrenia PRV - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu
Tabuľka č. 4.Z: Opatrenia IROP - akčný plán pre dodatočnú výkonnostnú alokáciu
Tabuľka A) Návrh plnenia míľnikov
Tabuľka B) Cieľové plnenie ukazovateľov SCLLD
Tabuľka C) Riziká implementácie SCLLD 57

Tabuľka č. 5: Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014 – 2020
Tabuľka č. 6: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 – 2020
Tabuľka č. 7: Povinné ukazovatele na úrovni IROP
Tabuľka č. 8: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP
Tabuľka č. 9: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov
Tabuľka č. 10: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy nákladov v rámci príslušných programov
Tabuľka č. 11: Sumárna tabuľka finančného plánu
Tabuľka č. 12: Celkový pomer medzi fondmi na stratégiu
Tabuľka č. 13: Zameranie stratégie podľa sektoro